

025. 525

ส 434ก

ร.3

การใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
1

๕๐ พ.ค. 2540

ปริญญาพันธ์
ของ
สวินยา นุ่นพันธ์
2

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มีนาคม 2540

- ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ -

63821

การใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

บทคัดย่อ
ของ
สวินยา นุ่นพันธ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มีนาคม 2540

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร และภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ และเปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศจำแนกตามวาระการออก (รายวัน ราย 3 วัน รายสัปดาห์) สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา (ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก) และลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ (ผู้สื่อข่าว วีโรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ฉบับภาษาไทย รายวัน 7 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 265 คน โดยแต่ละฉบับใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และตรวจสอบความแตกต่างในรายชื่อที่พบความแตกต่าง โดยการใช้การทดสอบด้วย Studentized q-Statistic แบบ Newman - Keuls Test

ผลการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้แหล่งสารนิเทศภายนอกที่เป็นรูปแบบบุคคลส่วนใหญ่ คือ การสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ดังกล่าวเป็นการสัมภาษณ์ จากหน่วยงานราชการ บริษัทเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ในระดับมาก ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย สำหรับระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.00 -3.50 เช่น สถาบันการเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และรูปแบบสารนิเทศที่ใช้ระดับน้อย คือ วารสารภายใน เช่น วารสารภายในของชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ

2. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก พบว่า มีการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ส่วนแหล่งสารนิเทศภายนอกองค์กรที่มีการใช้สารนิเทศในรูปแบบวัสดุสารนิเทศแตกต่างกัน ได้แก่ สถาบันการเงิน ชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บริษัทขายข้อมูล สำนักวิจัย โดยพบว่า

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศจากสถาบันการเงิน มากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศจากสมาคม/ชมรม/สภาวิชาชีพมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

บุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศ จากบริษัทขายข้อมูลมากกว่าบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศ จากสำนักวิจัยมากกว่าบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกของบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

บุคลาการฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสถาบันการเงิน ที่เป็นวัสดุสารนิเทศมากกว่าบุคลาการฝ่ายข่าวที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 และ .05 ตามลำดับ

4. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า มีการใช้สารนิเทศ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

5. บุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร หมายถึง ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ในรูปแบบที่เป็นหนังสือพิมพ์สูงสุด ในระดับมาก รองลงไปคือ กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว อยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

6. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก พบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้สารนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ

ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น กฤตภาคหรือแฟ้มข่าวกับฐานข้อมูล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

บุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน มีการใช้กฤตภาคหรือแฟ้มข่าวมากกว่าบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันและรายสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีใช้การฐานข้อมูลมากกว่าบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน และรายวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลาการฝ่ายข่าว จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

8. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

9. บุคลาการฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุดในระดับมาก คือ

หน่วยงานภายนอกมักปกปิดไม่เผยแพร่ข้อมูลสำคัญบางประเภท ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้เขียนข่าวหรือบทความ นอกนั้นเป็นปัญหาที่ประสบอยู่ในระดับปานกลาง

10. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุด ในระดับปานกลาง คือ หนังสือ/ตำราวิชาการที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน มีจำนวนน้อยไปไม่เพียงพอต่อความ-ต้องการ ส่วนปัญหาที่ประสบน้อยมีเพียงข้อเดียว คือ เจ้าหน้าที่บริการของศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ไม่ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก ทำให้สืบค้นล่าช้า

11. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรและภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน และบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน

12. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรและภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

13. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรและภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

USING AND PROBLEMS IN USING INFORMATION RESOURCES
BY ECONOMIC JOURNALIST

AN ABSTRACT
BY
SWINYA NOONBANDHA

Presented in partial fulfilment of the requirements for
the Master of Art degree in Library Science and Information Science
at Srinakharinvirot University
March 1997

The purposes of this research were to study economic journalists, using and problems in using information outside and inside the organizations, and to compare using and problems in using information resources classified by period of issuance (daily, every three days, and weekly), fields of graduation (economic or non-economic) and tasks of the journalists (reporter, rewriter or senior reporter, chief reporter or news editor).

The samples in this study were 291 economic journalists of 13 Thai journals and newspapers selected by simple random sampling.

The instrument used in this study were multiple choice and 5 scales questionnaires. The statistic for data analysis were percentage, standard deviation, t-test, F-test and differentiation test for varied items by means of studentized of statistic of Newman-Keuls test.

The results of the study were as follows :-

1. The economic journalists used outside information resources mostly information personnel by interviewing administrators or personnel concerned in government offices, private companies and government enterprises which was at high level. While other information resources were at intermediate and low levels. For the intermediate resources with means between 3.00-3.50 were financial institutions, stock exchange of Thailand and the lower form of information were inhouse journals such as circulations of clubs / societies and professional councils.

2. Comparing the use of external information resources by economic journalists classified by period of issuance, it was found that they used information from government offices, government enterprises, private companies concerned, private and government mutual committee, stock exchange of Thailand , both information materials and information personnel not differently. Whereas, the use of external information resources in form of information materials which was different were financial institutions, clubs / societies and professional councils, data companies and research offices. Considering each item it was found that :-

Daily economic journalists used information materials from clubs / societies and professional councils more than journalists of every three days newspapers with statistically significant at .05 level.

Daily economic journalists used information materials from data companies more than journalists of every three days newspapers with statistically significant at .01 level.

Daily economic journalists used information materials from research offices more than journalists of every three days newspapers with statistically significant at .05 level.

3. Comparing the use of external information resources by economic journalists classified by fields of graduation, it was found that they mostly used information from information resources both information materials and information personnel not differently. Except for economic graduation journalists who used information materials from stock exchange of Thailand and financial institutions with information materials more than non-economic graduation journalists with statistically significant at .01 and .05 level respectively.

4. Comparing the use of external information resources by economic journalists classified by tasks, it was found that they used information from information resources both information materials and information personnel not differently.

5. Economic journalists used internal information resources such library or information center of the press in form of newspapers at high level. To that was clipping or news files also at high level. Others were that intermediate.

6. Comparing the use of internal information resources by economic journalists classified by period of issuance, it was found that they mostly used information various forms not differently. Except for clipping or news files and data base.

When considering each item separately, it was found that journalists of every three days newspapers used clipping or news files more than economic journalists of daily and weekly journals with statistically significant at .05 level.

Weekly economic journalists used data base more than economic journalists of every three days and daily newspapers with statistically significant at .05 level.

7. Comparing the use of internal information resources by economic journalists classified by fields of graduation, it was found that there was no different.

8. Comparing the use of internal information resources by economic journalists classified by tasks, it was found that there was no different.

9. Economic journalists had problems in using external information resources were at intermediate level generally. When considering each item, it was found that the highest problem they faced at high level was that external information resources personnel often kept secretly some important useful for writing news reports or articles, other were of intermediate level.

10. Economic journalists had problems in using internal information resources generally at intermediate level.

When considering each item, it was found that the highest problems they faced at intermediate level were books / text books available in office information center were too few, not enough for them to use. Whereas lower problem was only that official at information center of press did not cooperate and not helpful which caused slow in finding the information.

11. Comparing problems in using external and internal information resources by economic journalists classified by period of issuance, it was found that they were general different with statistically significant at .01 level.

When considering each item, it was found that weekly economic journalists had more problems in using internal information resources than those of every three days journalists. While daily economic journalists had more problems in using internal information resources than those of every three days journalists.

12. Comparing problems in using external and internal information resources by economic journalists classified by fields of graduation, it was found that there were no different.

13. Comparing problems in using external and internal information resources by economic journalists classified by tasks, it was found that there were no different.

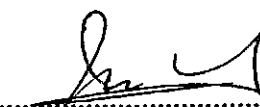
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

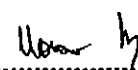

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

นางเอก ชัยรัตน์
..... กรรมการ
(อาจารย์นงนารถ ชัยรัตน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

นางเอกรัต ชัยรัตน์
..... กรรมการ
(อาจารย์นงนารถ ชัยรัตน์)

..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์เปล่งศรี เทพกาญจนา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14... เดือน...พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา อาจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และอาจารย์เปล่งศรี เทพกฤษชร ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ตลอดมา

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่ได้อุปการะและให้กำลังใจ คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงขอมอบให้ท่านทั้งสองด้วยความรักและเคารพอย่างสูง

สวินยา นุ่นพันธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สารนิเทศ	9
ความหมายและความสำคัญของสารนิเทศ.....	9
ความต้องการและการใช้สารนิเทศ.....	10
การแสวงหาสารนิเทศ.....	11
แหล่งสารนิเทศ.....	14
ทฤษฎีการสื่อสาร	17
ทฤษฎีการจัดวาระ.....	17
ทฤษฎีผู้เฝ้าประตู.....	17
หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ	18
ความหมายของหนังสือพิมพ์.....	18
ประเภทของหนังสือพิมพ์.....	19
กระบวนการผลิตข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.....	22
ความเป็นมาของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจในประเทศไทย.....	23
บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.....	30
บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ	31
ตำแหน่งและหน้าที่ของบุคลากรในกองบรรณาธิการ.....	33
คุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าว.....	34

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	36
งานวิจัยในประเทศ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	39
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	97
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	97
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	97
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	99
อภิปรายผล.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	115
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	127

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ชื่อหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจแยกตามปีที่เริ่มวางจำหน่ายและสถานภาพปัจจุบัน	30
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	43
3	คุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.....	49
4	สภาพการใช้สารนิเทศในแหล่งสารนิเทศต่างๆ.....	50
5	ภาษาสารนิเทศที่บุคลากรฝ่ายข่าวเศรษฐกิจใช้.....	52
6	ปริมาณการใช้วัสดุสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศภายนอกของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	54
7	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	55
8	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	56
9	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	57
10	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก....	58
11	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	59
12	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	60
13	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายข้อที่พบความแตกต่าง.....	61
14	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	62
15	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากชมรม-สมาคม-สภาวิชาชีพของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายข้อที่พบความแตกต่าง.....	63
16	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	64

17	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายชื่อที่ พบความแตกต่าง.....	65
18	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	66
19	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายชื่อที่พบความแตกต่าง	67
20	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ ของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	68
21	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	68
22	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องของบุคลากร ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา....	69
23	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่ สำเร็จการศึกษา.....	69
24	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของ บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษา.....	70
25	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	70
26	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากชมรม-สมาคม-สภาวิชาชีพของบุคลากร ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	71
27	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	71
28	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	72
29	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ ของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	73
30	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	74

31	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	75
32	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	76
33	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	77
34	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	78
35	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากชมรม-สมาคม-สภาวิชาชีพของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	79
36	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	80
37	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	81
38	การใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.....	82
39	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	83
40	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ในรายข้อที่พบความแตกต่าง....	85
41	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	86
42	เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	87
43	ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.....	89

ตาราง

	หน้า
44 ปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ.....	91
45 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก.....	93
46 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ในรายข้อที่พบความแตกต่าง...	94
47 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	95
48 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน.....	96

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ขั้นตอนการแสวงหาสารนิเทศของผู้ที่รู้ความต้องการ.....	12
2 แบบจำลองผู้เฝ้าประตูของไวท์.....	16
3 กระบวนการผลิตข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.....	23

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมยุคสารสนเทศในปัจจุบัน ประชาชนต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ส่งผลให้สื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลอย่างมากต่อสังคม ในฐานะผู้ทำหน้าที่เสนอสารนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ ให้แก่ประชาชนอย่างเพียงพอและมีอิสระ (เสถียร เขยประทับ. 2530 : 40) ข่าวสารประเภทหนึ่งที่กำลังเป็นที่ต้องการของผู้อ่านอย่างมากในปัจจุบัน คือ ข่าวสารในเชิงเศรษฐกิจเพราะคนทั่วโลกต่างหันมาให้ความสนใจทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับดำเนินชีวิต และตัดสินใจทางธุรกิจ (ชาติติยะ เหลี่ยมไธสง. 2534 : 1) รวมทั้งประเทศไทยเอง ก็ได้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และเศรษฐกิจได้กลายเป็นเรื่องสำคัญระดับประเทศ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539 ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไว้ ในด้านการเงิน การคลังและตลาดทุน การเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและการบริการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี บริการพื้นฐาน พลังงานและการพัฒนาภาคมหานคร และเขตเศรษฐกิจใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2535 : 25) เศรษฐกิจของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2538 ที่นับเป็นทศวรรษของความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในอัตราสูง โดยเริ่มตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2530 - 2533 เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้นเฉลี่ย 11.7 % ปี 2534 - 2538 ขยายตัวในอัตราสูงกว่า 8.2 % และในปี พ.ศ. 2539 ได้มีการคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจของประเทศจะขยายตัวอยู่ในอัตรา 8.1 - 8.6 % (ปุมข่าวเศรษฐกิจ. 2538 : 16)

ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจของไทยมีการเจริญเติบโตมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความต้องการทางด้านข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจมากขึ้น อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ประชาชนต่างให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆทางเศรษฐกิจ โดยบริษัท ดีมาร์ จำกัด ได้สำรวจ จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2533 พบว่า มีจำนวนมากกว่าหนึ่งล้านคนแล้ว ซึ่งในจำนวนผู้อ่าน นอกจากเป็นประชาชนทั่วไปแล้ว นักธุรกิจก็เป็นกลุ่มผู้อ่านสำคัญของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ดังงานวิจัย ของโสภิต เงินสวัสดิ์ (2536 : 170) ได้ศึกษา ความต้องการข่าวสารทางธุรกิจของนักธุรกิจรุ่นใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักธุรกิจ

รุ่นใหม่ต้องการข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจ โดยเปิดรับสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ และหนังสือพิมพ์รายวันที่มีการเสนอข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับมากที่สุดเพื่อนำข้อมูล ข่าวสาร มาใช้ในการประกอบธุรกิจ ซึ่งนักธุรกิจต้องการข่าวสารที่มีความรวดเร็ว ฉับไว และทันต่อ เหตุการณ์ นอกจากนี้ยังต้องการข่าวสารที่มีการวิเคราะห์เจาะลึกด้วย สนับสนุนงานวิจัย ของต่างประเทศที่ทำการวิจัยด้านความนิยมข่าวเศรษฐกิจ โดยฮับบาร์ด (Hubbard, 1987 : 171-177) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความนิยมต่อข่าวเศรษฐกิจในรอบ 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2508 - 2518 โดยสำรวจความคิดเห็นของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์พบว่า 2 ใน 3 ของ บรรณาธิการข่าวได้ให้ความเห็นว่า ความนิยมข่าวเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล ซึ่งในเดือน พฤศจิกายน 2528 หรืออีก 10 ปีต่อมา ฮับบาร์ดก็ได้ศึกษาในกรณีดังกล่าวอีกครั้ง ได้ผลการ สสำรวจที่สอดคล้องกับครั้งแรก พบว่า 85 % ของบรรณาธิการตอบว่าความนิยมข่าวเศรษฐกิจ ได้เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล โดย 45 % ของจำนวนนี้ตอบว่ามีความนิยมเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่า

ยุคแห่งการเกิดหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ พบว่า มีลักษณะที่สัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจ ของไทยโดยเริ่มเกิดขึ้นจากหนังสือพิมพ์ฉบับแรกที่เป็นของเอกชน คือ ธุรกิจเมืองไทย ได้เปิด ตัวในช่วงเดียวกับการเปิดดำเนินการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2518 และข่าวเศรษฐกิจได้เติบโตขึ้นมากในช่วงปี พ.ศ.2520 ผู้คนทั่วไปหันมาให้ความสนใจมากขึ้น สังเกตได้จากหนังสือพิมพ์ทั่วไป ในช่วงปีนั้นจะมีการแทรกข่าวเศรษฐกิจเข้ามาแทบทุกฉบับ (ชัตติยะ เหลี่ยมโล๊ะ. 2534 : 2) ประกอบกับในปี พ.ศ. 2520 เกิดสถานการณ์ทางการเมือง รัฐบาลพยายามปิดกั้นการเสนอข่าวการเมือง ดังนั้น การทำหนังสือพิมพ์ด้านเศรษฐกิจ จึงเป็น ทางเลือกใหม่ที่เกิดขึ้น เพื่อความอยู่รอดของกลุ่มคนในวงการหนังสือพิมพ์ขณะนั้น (น.เส้นทาง. 2531 : 52) ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจได้เพิ่มจำนวนขึ้น อย่างรวดเร็ว และจำหน่ายอย่างแพร่หลาย เห็นได้ชัดจากคำกล่าวของ นายอานวย วีรรณ (ผู้จัดการ. 2526 : 10) ที่ว่า “หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ประเภทที่เสนอข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และธุรกิจล้วนๆ ซึ่งเรียกว่า หนังสือพิมพ์หัวขาวที่วางแผงอยู่ทั่วไปนั้นปัจจุบันมีถึง 12 ฉบับ ซึ่งถ้านับดูแล้วจะเห็นว่ามากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันประเภทหัวเขียว หรือหัวแดง หัวดำด้วยซ้ำ คงจะเป็นตัวอย่างง่ายๆ ที่ยืนยันว่าสังคมเรากำลังต้องการ หรือกระหายข่าวสารและข้อมูลด้าน เศรษฐกิจและธุรกิจมากขึ้น ทำให้หนังสือพิมพ์ประเภทนี้เกิดขึ้นและขายได้”

อย่างไรก็ตาม ในช่วง พ.ศ. 2527 - 2529 สภาพเศรษฐกิจของไทยตกต่ำลง ทำให้ หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจหลายฉบับไม่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ จึงต้องปิดตัวเองลง แต่เมื่อสภาพ เศรษฐกิจมีการเติบโตขึ้นใหม่ ในพ.ศ. 2530 เป็นต้นมา ก็มีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจได้เปิดตัวขึ้น อีกหลายฉบับ และทยอยปิดตัวบ้างบางฉบับ จบจนวนบัดนี้ พ.ศ. 2539 มีหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจที่ดำเนินการและวางจำหน่ายในท้องตลาดอยู่จำนวน 13 ฉบับ

จากการที่มีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีจำนวนมากนั้น จึงเกิดการแข่งขันกันระหว่าง หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับด้วยคุณภาพเป็นหลัก โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ แต่ที่จะขาด

ไม่ได้ คือ คุณภาพของบุคลากรฝ่ายข่าว (สนธิ ลิ้มทองกุล. 2534 : 48) อันได้ชื่อว่าเป็น กระตุกสั่นหลังของการแสวงหา และรวบรวมข่าว สำหรับตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ (ชาวัฒน์ เชิดชัย. 2521 : 14) บุคลากรฝ่ายข่าวจึงมีส่วนสำคัญในการชี้ชะตา และกำหนดเนื้อหาของ หนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์มีคุณภาพ (มาลี บุญศิริพันธ์. 2526 : 39) และเนื่องจาก ข่าวสารด้านเศรษฐกิจค่อนข้างเป็นเรื่องทฤษฎี เทคนิค และความซับซ้อน ดังนั้นหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ จึงต้องการบุคลากรที่มีความสามารถสูง (นวกะ สุขมงคล. 2533 : 71) สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปัทมณ สิณานุกเคราะห์ (2537 : 122) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่คาดหวังของ นักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวและบรรณาธิการข่าว พบว่าคุณลักษณะด้านความสามารถ ที่เป็นที่ยอมรับของนักข่าวและบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ มีความสามารถในการตั้ง ประเด็นข่าว รองลงมา คือ การหาแหล่งข่าวที่มีคุณภาพ เพราะการค้นหาข้อมูลด้านต่างๆ จากแหล่งที่มีคุณภาพเพื่อนำมาประกอบข้อเขียน นับเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ข่าวหรือบทความ มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยข้อมูลที่ประกอบการเขียนข่าว มักเป็นข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ นิติสาร รายงานประจำปี รายงานการวิจัย ฯลฯ เนื่องจากเป็นประเภทของสารนิเทศที่ได้รับ การตรวจสอบความถูกต้อง จากผู้ผลิตก่อนได้รับการตีพิมพ์ จึงน่าเชื่อถือ

(ศิริวัฒน์ ศรีประสิทธิ์. 2522 : 29) ซึ่งข้อมูลที่นำมาประกอบเหล่านี้ได้มาจากห้องสมุดทั่วไป ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ที่มีการจัดไฟล์ และจัดเก็บแฟ้มข่าวหรือได้รับมาจากแหล่งข่าวสารต่างๆ (วีระศักดิ์ สาเลยยกานนท์. 2529 : 109) สำหรับบุคลากรฝ่ายข่าวที่ละเอียดต่อการใช้ข้อมูล จากเอกสารมาประกอบการเขียนนั้น สมบูรณ์ วรพงษ์ (2520 : 62) กล่าวว่า แม้จะไม่มี การลงโทษที่ชัดเจนแต่ผู้เขียนจะพบทางตัน คือ หมดวิตถุดิบที่จะนำมาเขียน และจะทำให้ข้อเขียน นั้นๆ เกิดปัญหาด้านความชัดเจนและขาดความน่าเชื่อถือในเนื้อหาที่เสนออีกด้วย

ดังนั้น การใช้แหล่งสารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าว เพื่อหาข้อมูลมาประกอบการเขียน ข่าว บทความ หรือบทวิเคราะห์ จึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งสำหรับความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจฉบับนั้นๆ เพื่อการแข่งขันด้านคุณภาพระหว่างหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจแต่ละฉบับ ท่ามกลางข้อจำกัดทางด้านเวลาที่ต้องเสนอข่าวสารให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ บุคลากรฝ่าย ข่าวที่ใช้สารนิเทศได้มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้การผลิตข่าวที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาด้านการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงบริการ คุณภาพของแหล่งสารนิเทศต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลทาง เศรษฐกิจเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็วตามความต้องการ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

✓ 1. เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ โคม่า ดี เวิร์ด

2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

✓ 3. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตาม F-test วาระการออก T-test (สายวิชาที่สำเร็จการศึกษา) และ F-test ลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าว

X 4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตาม วาระการออก สายวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ จะช่วยให้ทราบถึง การใช้สารนิเทศและปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตาม วาระการออก สายวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าว ซึ่งผลวิจัยจะเป็นแนวทาง สำหรับบุคลากรฝ่ายข่าวในการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ทั้งยังเป็นแนวทาง สำหรับการปรับปรุงการให้บริการของแหล่งสารนิเทศอีกด้วย

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ฉบับภาษาไทย รายวัน 7 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ สื่อธุรกิจ คู่แข่งรายวัน ผู้จัดการรายวัน ไทยไฟแนนเชียล ไทยธุรกิจไฟแนนซ์ เมเนเจอร์ไฟแนนเชียลเดย์ ราย 3 วัน 2 ฉบับ ได้แก่ ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ และรายสัปดาห์ 4 ฉบับ ได้แก่ ผู้จัดการรายสัปดาห์ คู่แข่งรายสัปดาห์ สยามธุรกิจ ข่าวพาณิชย์ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 858 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ที่ สุ่มมาจากประชากรในข้อ 1.1 โดยวิธีการสุ่มแบบสัดส่วนจากจำนวนผู้สื่อข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจแต่ละฉบับให้ได้จำนวนไม่ต่ำกว่า 265 คน โดยแต่ละฉบับใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 วาระการออกของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ แบ่งเป็น รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์

2.1.2 สายวิชาที่สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น สายวิชาที่ศึกษาทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และสายวิชาที่ไม่ได้ศึกษาทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก

2.1.3 ลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าว แบ่งเป็น ผู้สื่อข่าว ไรโรเตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร

2.2.2 ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่เสนอข้อมูลข่าวสารเน้นหนักด้านเศรษฐกิจ ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจากหนังสือพิมพ์ 13 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ สื่อธุรกิจ คู่แข่งรายวัน ผู้จัดการรายวัน ไทยไฟแนนเชียล ไทยธุรกิจไฟแนนซ์ เมเนเจอร์ไฟแนนเชียลเดย์ ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ คู่แข่งรายสัปดาห์ สยามธุรกิจ และข่าวพาณิชย์

2. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเสนอข่าวสารทางหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ในลักษณะการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 ผู้สื่อข่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการเสาะแสวงหาข่าวตามแหล่งต่างๆ แล้วมารวบรวมรายงานเสนอให้แก่โรงพิมพ์

2.2 ไรโรเตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส ทำหน้าที่ รับข่าวจากผู้สื่อข่าวที่ส่งมาแล้วนำมาปรุงแต่งหรือเรียบเรียงข่าวนั้นเสนอต่อบรรณาธิการข่าวหรือหัวหน้าข่าวต่อไป นอกจากนี้ยังมีหน้าที่สำรวจข่าวสารต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ หรือสารนิเทศประเภทต่างๆ เพื่อนำมาสรุปประเด็นสำคัญเสนอต่อบรรณาธิการข่าว เพื่อใช้ประกอบในการมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวได้ติดตามข่าวต่อไป

2.3 บรรณาธิการข่าว หรือ หัวหน้าข่าว เป็นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานในกองบรรณาธิการ โดยเป็นผู้ตัดสินใจคัดเลือกข่าวที่มีคุณค่าน่าสนใจดีพิมพ์ พร้อมทั้งกำหนดความสั้นยาวของแต่ละข้อความเหมาะสมกับเนื้อที่ และยังทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อเขียนด้วย

3. การใช้สารนิเทศ หมายถึง สภาพการใช้วัสดุสารนิเทศในแหล่งสารนิเทศต่างๆ

และปริมาณการใช้สารนิเทศรูปแบบต่างๆ นำข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสารนิเทศมาใช้ เพื่อประกอบการเขียน หรือเรียบเรียงข่าวบทความ ทางด้านเศรษฐกิจ โดยการไปใช้วัสดุสารนิเทศ การสัมภาษณ์ หรือการสืบค้นจากฐานข้อมูล ซึ่งสภาพการใช้วัสดุสารนิเทศ จะเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปริมาณเวลาในการค้นหาข้อมูล ความถี่ในการไปใช้วัสดุสารนิเทศ ในแหล่งสารนิเทศ ตลอดจนภาษาของวัสดุสารนิเทศที่ใช้ ส่วนปริมาณการใช้นั้นจะเป็นไปตามความมากน้อยของการใช้สารนิเทศรูปแบบต่างๆ ที่มีในแหล่งสารนิเทศ โดยแจกแจงเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดหรือไม่เคยใช้เลย

4. รูปแบบสารนิเทศ หมายถึง ลักษณะของสิ่งที่ให้ข้อมูลข่าวสารทางเศรษฐกิจ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ ข่าวแจก รายงานประจำปี รายงานการประชุม วารสารภายใน ฐานข้อมูล การสัมภาษณ์บุคคลระดับผู้บริหาร การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับรองลงไปที่เกี่ยวข้อง การได้ข้อมูลจากบุคคลในฝ่ายประชาสัมพันธ์

5. แหล่งสารนิเทศ หมายถึง หน่วยงาน สถาบันต่างๆ ที่มีการเก็บรวบรวม และให้บริการข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นแหล่งสารนิเทศภายนอกองค์กรและแหล่งสารนิเทศภายในองค์กร โดยแหล่งสารนิเทศภายนอกนั้น จำแนกเป็น 9 หน่วยงาน หน่วยงานเอกชน รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน ชมรม / สมาคม / สภาวิชาชีพทางธุรกิจ บริษัทขายข้อมูล สำนักวิจัย ส่วนแหล่งสารนิเทศภายใน ได้แก่ ศูนย์ข้อมูล หรือ ห้องสมุดของสำนักงานหนังสือพิมพ์ที่บุคลากรฝ่ายข่าวสังกัด

6. ปัญหาการใช้สารนิเทศ หมายถึง ข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการไปใช้แหล่งสารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ซึ่งจะวัดโดยให้ตอบข้อคำถามในแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกต่างกัน มีปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
2. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาสายวิชาต่างกันมีปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
3. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีลักษณะการปฏิบัติงานต่างกันมีปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
4. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกต่างกัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน

5. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาสายวิชาต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน

6. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีลักษณะการปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สารนิเทศ
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญ
 - 1.2 ความต้องการและการใช้สารนิเทศ
 - 1.3 การแสวงหาสารนิเทศ
 - 1.4 แหล่งสารนิเทศ
2. ทฤษฎีการสื่อสาร
 - 2.1 ทฤษฎีการจัดวาระ
 - 2.2 ทฤษฎีผู้เฝ้าประตู
3. หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
 - 3.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์
 - 3.2 ประเภทของหนังสือพิมพ์
 - 3.3 กระบวนการผลิตข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
 - 3.4 ที่มาของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจในประเทศไทย
 - 3.5 บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
4. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
 - 4.1 ตำแหน่งและหน้าที่ของบุคลากรในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
 - 4.2 คุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าว
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

สารนิเทศ

ความหมายและความสำคัญของสารนิเทศ

ในสังคมยุคสารนิเทศเช่นปัจจุบัน การได้สารนิเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์เป็นสิ่งที่สำคัญขึ้นทุกขณะ เนื่องจากสารนิเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการวินิจฉัยสั่งการ การวางแผน การศึกษาวิจัย และการพัฒนา ในทุกระดับอาชีพ (นงลักษณ์ ไม่นายกิจ. 2526 : 26) ความสำคัญของสารนิเทศ เห็นได้จากการเกิดสถาบันใหม่ๆ ทางด้านสารนิเทศ เช่น ศูนย์ข้อมูล ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารนิเทศต่างๆ รวมทั้งอาชีพใหม่ๆ เช่น นักเอกสารสนเทศ นักสารนิเทศเฉพาะทาง ที่ปรึกษาด้านข้อมูล ตัวแทนค้าสารนิเทศ (ยุพิน แสงทอง. 2537 : 10) องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งชาติ (UNESCO) ได้ยืนยันความสำคัญของสารนิเทศ โดยกำหนดว่าสารนิเทศเป็นทรัพยากรที่สำคัญ 1 ใน 3 ของโลก นอกเหนือจากทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรมนุษย์ (ลมุล รัตตากร. 2529 : 15)

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530 : 18) ให้ความหมายไว้ว่า สารนิเทศ คือ ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่ผ่านกระบวนการประมวลผลและมีการถ่ายทอดบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ รายงาน โสตทัศนวัสดุ เทป คอมพิวเตอร์ ตลอดจนถ่ายทอดในรูปแบบอื่น เช่น คำพูด ส่วนพาลเมอร์ (Palmer. 1987 : 70) ให้ความหมายของสารนิเทศว่า คือ ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับฟอร์ด (Ford. 1973 : 85-101) ที่กล่าวว่า สารนิเทศ คือ สิ่งที่ช่วยแก้ปัญหา ซึ่งปัญหาที่ต่างกันย่อมต้องการสารนิเทศที่ต่างกัน จากความหมายนี้ทำให้เห็นว่า บุคคลต้องเกี่ยวข้องกับสารนิเทศตลอด เพราะบุคคลต้องคิดและต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา สารนิเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตของบุคคล

มันมาส ซวลิต (2533 : 11-12) กล่าวว่า สารนิเทศไม่เพียงแต่มีความสำคัญต่อบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญสังคม ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม เพราะการไม่รู้หนังสือเป็นสาเหตุของการด้อยพัฒนา การสื่อสารด้วยวาจาเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดการสะสมและใช้ความรู้ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงเช่นทุกวันนี้
2. รักษาไว้และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมและสติปัญญา โดยใช้วิธีการเขียนหรือบันทึก ทำให้ความรู้ทั้งหลายมีประโยชน์ขึ้นมาและไม่สูญหาย มรดกทางวัฒนธรรมเป็นเครื่องหล่อหลอมจิตใจคนที่อยู่ในสังคมเดียวกัน และถ้ามีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของคนที่อยู่ต่างสังคมกัน ก็จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและความเข้าใจระหว่างกัน
3. เสริมสร้างความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ธุรกิจ การพาณิชย์ และความรู้อื่นๆ ที่เป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาสังคม โดยจะได้ประโยชน์จากแหล่งความรู้และวิธีการที่ทำให้เกิดความสำเร็จมาแล้วจากคนอื่น ทำให้สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น

ด้วยเหตุนี้ สารนิเทศจึงมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไม่น้อยไปกว่าทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ และเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกสาขาอาชีพ เพราะสติปัญญา ความรู้ ความเฉลียวฉลาด และคุณธรรมของบุคคล เกิดจากการได้เข้าถึงสารนิเทศอย่างสม่ำเสมอตามความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งต้องพัฒนาขึ้นไปตามระดับอายุและระดับการศึกษา โดยการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไม่มีวันจบสิ้น เพราะความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ สารนิเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นตลอดไป (แมนมาส ซวลิต. 2533 : 16)

พวา พันธุ์เมฆา (2535 : 1) ได้อธิบายว่า สารนิเทศ คือ ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด ที่ได้มีการบันทึกไว้ในสื่อหรือทรัพยากรสารนิเทศแบบต่างๆ ซึ่งบุคคลสามารถรับรู้ได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ

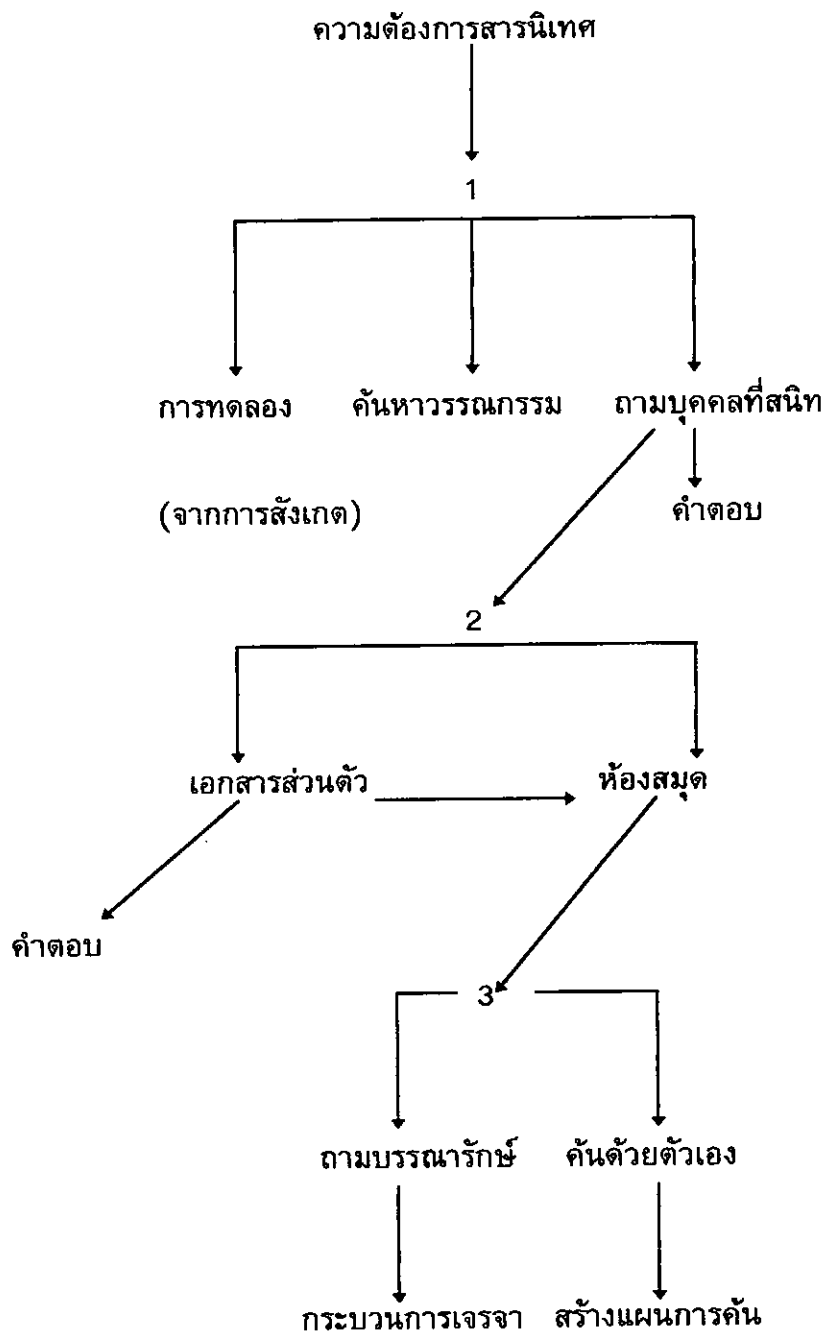
ความต้องการและการใช้สารนิเทศ

ในการประกอบอาชีพต่างๆ ย่อมมีความต้องการและการแสวงหาสารนิเทศเพื่อช่วยเสริมในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งลักษณะของอาชีพของแต่ละบุคคลจะเป็นตัวกำหนดการใช้สารนิเทศ เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน (ประภาวดี สืบสนธิ์. 2532 : 36) ผู้ใช้สารนิเทศแต่ละบุคคล จึงมีความต้องการแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งนอกจากปัจจัยด้านอาชีพ หน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆอีก (จิรวรรณ ภักดีบุตร. 2532 : 176-178) ได้แก่

1. ลักษณะและสภาพแวดล้อมของหน่วยงานเจ้าสังกัด โดยขึ้นอยู่กับหน่วยงานนั้นทำหน้าที่และเกี่ยวข้องกับอะไร และเกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่มใด
2. คุณสมบัติส่วนตัวของผู้ใช้สารนิเทศ มีส่วนกำหนดพฤติกรรมการค้นหาและการใช้สารนิเทศเพราะเป็นพื้นฐานและความสนใจส่วนตัวของผู้ใช้แต่ละบุคคล ประกอบด้วย
 - 2.1 สาขาวิชาที่ผู้ใช้ได้ศึกษามาหรือผู้ใช้มีพื้นฐานและความสนใจในสาขาวิชานั้น หรือพัฒนาในภายหลัง
 - 2.2 ระดับการศึกษาของผู้ใช้ ระดับการศึกษาที่สูงอาจต้องการสารนิเทศในระดับมากและลึกซึ้ง เจาะลึกเฉพาะสาขาวิชายิ่งขึ้น
 - 2.3 สภาพแวดล้อมส่วนตัว เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ความสนใจส่วนตัว
3. การเข้าถึงและการใช้สารนิเทศ หมายถึง ความสะดวกในการรับสารนิเทศของผู้ใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้
 - 3.1 แหล่งสารนิเทศ อาจเป็นแหล่งสารนิเทศของตนเอง หรือในหน่วยงานหรือสถานที่ ใกล้เคียง หรืออาจเป็นแหล่งสารนิเทศที่เป็นทางการ เช่น บริการห้องสมุดและสถาบันบริการสารนิเทศ หรือ อาจเป็นบุคคลที่สามารถพูดคุยสนทนาได้
 - 3.2 ผู้ใช้สามารถค้นหาสารนิเทศที่ต้องการได้โดยง่าย สะดวกและรวดเร็ว

การแสวงหาสารนิเทศ

การแสวงหาสารนิเทศเป็นกระบวนการที่บุคคลค้นหาเพื่อให้ได้สารนิเทศที่ตนต้องการ ดังที่ เทเลอร์ (Taylor. 1968 : 180) ได้แสดงขั้นตอนการแสวงหาสารนิเทศไว้ว่า เมื่อบุคคลรู้ความต้องการสารนิเทศของตน ขั้นตอนแรกของการแสวงหาสารนิเทศ คือ การสอบถามบุคคลที่สนิท เพื่อทราบแหล่งสารนิเทศที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนมาเป็นการแสวงหาสารนิเทศจากเอกสารส่วนตัว และ/หรือเข้าใช้ห้องสมุด และในห้องสมุด พฤติกรรมแสวงหาสารนิเทศอาจแบ่งเป็น 2 กรณี คือ ถามหาสารนิเทศจากบรรณารักษ์ และแสวงหาสารนิเทศด้วยตนเอง โดยแสดงได้ตามภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนการแสวงหาสารนิเทศของผู้ที่รู้ความต้องการ (Taylor. 1968 :181)

ในกระบวนการแสวงหาสารนิเทศนั้น เทเลอร์ ได้อธิบายเรื่องการตระหนักถึงความ ต้องการ สารนิเทศของบุคคลว่า แบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับกว้างสุด (Visceral Level) คือ ระดับความต้องการที่อยู่ภายใต้จิตสำนึก ผู้ใช้สารนิเทศไม่รู้ว่าตนต้องการอะไร ระบุได้แต่เพียงความไม่ชอบ ความไม่พึงพอใจอย่าง กว้างๆ

2. ระดับรู้ความต้องการ (Conscious Level) ผู้ใช้สารนิเทศทราบว่าตนต้องการ อะไร แต่ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน

3. ระดับบอกความต้องการได้ (Formal Level) ผู้ใช้สารนิเทศสามารถระบุความ ต้องการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรได้หรือสามารถอธิบายคำถามหรือความต้องการได้ชัดเจน

4. ระดับรู้งาน (Compromised Level) ผู้ใช้สารนิเทศสามารถบอกความต้องการ หรือกำหนดแหล่งสารนิเทศได้เองจากระบบสารนิเทศที่มีบริการ

และโกรเวอร์ (Grover, 1993 : 95) กล่าวถึง กระบวนการแสวงหาสารนิเทศว่า มี ขั้นตอน ดังนี้

1. ตระหนักถึงความต้องการสารนิเทศ บุคคลต้องการสารนิเทศเพื่อประกอบการ งานด้านการศึกษา การสร้างสรรค์ การตัดสินใจ หรืองานวิจัย บุคคลรู้ว่าต้องการสารนิเทศอะไร

2. ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมในการแสวงหาสารนิเทศ

3. เลือกหนทางในการแสวงหาสารนิเทศ ในขั้นนี้กิจกรรมการแสวงหาสารนิเทศที่ ใช้จะเป็นไปอย่างไม่เป็นทางการ

4. การแสวงหาสารนิเทศโดยแสดงวิธีเด่นชัด เช่น การค้นคว้า รวบรวม ศึกษา บรรณารักษ์ หรือถามบุคคลที่สนิท

5. ประเมินผล บุคคลจะประเมินผลการแสวงหาสารนิเทศของตนว่าควรกระทำ ต่อหรือยุติการกระทำ

6. การยอมรับ ถ้าผลการแสวงหาสารนิเทศเป็นที่พอใจ บุคคลอาจรับสารนิเทศ นั้นเข้าสู่ระบบสารนิเทศของตน เช่น โน้ต ถ่ายเอกสาร หรือเก็บเข้าสู่ระบบประมวลคำ ถ้าหาก เป็นสารนิเทศที่ตรงกับความต้องการ บุคคลอาจจำสารนิเทศนั้นไว้ ซึ่งจะกลายเป็นความรู้ของ บุคคลนั้นต่อไป

7. ประโยชน์ ถ้าบุคคลเกิดการเรียนรู้สารนิเทศอาจทำให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรม ในการแสวงหาสารนิเทศ

ในขณะที่ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532 : 24) ให้ความหมายของ การแสวงหาสารนิเทศไว้ว่า เป็นกระบวนการซึ่งเริ่มจากเมื่อบุคคลเล็งเห็นว่า สภาพความรู้ที่ตนมีอยู่ต่ำกว่าที่ตนต้องการไม่ว่าจะเพื่อการตอบคำถามที่ตนสงสัย อยากรู้ เพื่อแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจกระบวนการนี้จะจบลงเมื่อการเล็งเห็น ซึ่งความต้องการนั้นไม่ปรากฏอีกต่อไป โดยกระบวนการนี้จะประกอบด้วย

1. การตระหนักถึงหรือเล็งเห็นความต้องการสารนิเทศ
2. การพิจารณาถึงแหล่งสารนิเทศ
3. การเลือกหนทางแสวงหาสารนิเทศ

โดยความต้องการสารนิเทศมีระดับของความต้องการขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ เริ่มตั้งแต่ความต้องการที่รีบด่วน ไม่รีบด่วนมีความสัมพันธ์กับการเล็งเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือไม่ นับตั้งแต่ถ้ารู้จักดี จนถึงต้องรู้ ต้องได้สารนิเทศนั้น

× แหล่งสารนิเทศ

เมื่อบุคคลตระหนักถึง ความต้องการสารนิเทศของตนแล้ว บุคคลจะแสวงหาสารนิเทศนั้นจากแหล่งสารนิเทศ ซึ่งประภาวดี สืบสนธิ์ (2532 : 40) ได้จำแนกแหล่งสารนิเทศได้ดังนี้

1. แหล่งสารนิเทศภายในตัวบุคคล หมายถึง สารนิเทศอันเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้ ใช้ความจำ ประสบการณ์ของตน ตลอดจนสารนิเทศที่บุคคลนั้นเก็บรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์เฉพาะตน

2. แหล่งสารนิเทศภายนอก ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 แหล่งสารนิเทศบุคคล เป็นแหล่งสารนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ เช่น เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน สมาชิกในครอบครัว ผู้รู้ ตัวกลางเผยแพร่สารนิเทศที่ปรึกษา ฯลฯ

- 2.2 แหล่งสารนิเทศสถาบัน ซึ่งเป็นแหล่งจัดและให้บริการสารนิเทศอย่างเป็นทางการ เช่น ห้องสมุด ศูนย์สารนิเทศ หน่วยงานสารนิเทศแห่งชาติ เป็นต้น

- 2.3 แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

ขณะที่ ฮัทชิสัน (Hutchison. 1986 : 37) ได้จำแนกแหล่งข้อมูลและผู้เขียนบทความในหนังสือพิมพ์ใช้ตามลักษณะแหล่ง ดังนี้

1. แหล่งความรู้ที่เป็นสาธารณะ (Public Sources) เป็นแหล่งสารนิเทศที่ผู้ใช้สามารถเข้าใช้ได้อย่างอิสระ

- 1.1 ห้องสมุด เป็นแหล่งสารนิเทศเบื้องต้นที่เหมาะสมสำหรับการค้นคว้าทุกเรื่องตั้งแต่เรื่องปลีกย่อยจนถึงเรื่องที่สลับซับซ้อน ผู้เขียนบทความควรที่จะเรียนรู้วิธีการใช้

ห้องสมุดให้เกิดความชำนาญซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาข้อมูลอย่างรวดเร็ว

1.2 หน่วยงานรัฐบาลและพรรคการเมือง จะเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิพร้อมๆกัน กล่าวคือ สมาชิกในองค์กร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะให้ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัว อันเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ขณะเดียวกันก็มีห้องสมุดในหน่วยงานให้บริการเอกสารรายงานการประชุม รายงานความก้าวหน้าของกิจกรรม อันเป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่สำคัญในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับการคาดคะเนและวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานแก่นักเขียน

ปัญหาของการใช้เอกสารจากแหล่งเอกสารนี้ คือ ต้องระมัดระวังในเรื่องของพระราชบัญญัติคุ้มครองสารนิเทศ (Freedom of Information Act) ข้อมูลบางอย่างได้รับความคุ้มครองจาก พระราชบัญญัติ ผู้ใช้ต้องเสียเวลาในการรอคอยจนกว่ากฎหมายจะเปิดช่องทางให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลลับเฉพาะของหน่วยงานราชการ ผู้เขียนควรศึกษากฎระเบียบและศึกษากฎหมายก่อนการเข้าใช้ (Brook and others. 1985 : 401)

2. แหล่งเอกสารเฉพาะ (Private Sources) ได้แก่

2.1 บริษัท ห้างร้าน สมาคมวิชาชีพต่างๆ เช่น บริษัทธุรกิจส่งออก สมาคมพ่อค้า ฯลฯ จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจการค้าในรูปเอกสารรายงานการประชุมทางด้านเศรษฐกิจ รายงานประจำปี เรื่องราวที่น่าสนใจของสมาชิกในกลุ่ม หน่วยงานเหล่านี้จะส่งเอกสารหรือข่าวแจก(Pressreleases)ไปยังหนังสือพิมพ์เพื่อให้ช่วยโฆษณากิจการด้านต่างๆ (พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. 2525 : 65-67)

ปัญหาการใช้เอกสารจากแหล่งนี้ บรูคและคณะ (Brook and others. 1985 : 402) กล่าวว่า เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการแปลความหมาย กล่าวคือเอกสารที่ทางหนังสือพิมพ์ได้รับมักจะเป็นตัวเลขที่ไม่มีคำอธิบาย โดยเฉพาะตัวเลขทางเศรษฐกิจการค้า ทำให้ผู้เขียนต้องตีความเอง ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการตีความผิด

2.2 ทรัพยากรส่วนบุคคล (Personal Collections) เป็นแหล่งเอกสารที่ผู้ใช้เห็นว่า สมบูรณ์ที่สุด เพราะเป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตามความต้องการของผู้สะสมตัวผู้สะสมสามารถเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบในสายงาน และยังเป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากการสะสมเอกสารอีกด้วย (Brook and others. 1985: 392)

อย่างไรก็ตามทรัพยากรส่วนบุคคลที่เก็บสะสมนี้ เป็นข้อมูลจากหนังสือวารสาร จากแหล่งสารนิเทศปฐมภูมิ ซึ่งผู้ใช้เก็บรวบรวมไว้เพื่อประกอบการทำงาน เนื้อหาที่สะสมเกิดจากความสนใจส่วนตัว หรือเกิดจากการสะสมไว้ประกอบการทำงานในอนาคต ทำให้ทรัพยากรส่วนบุคคลที่สะสมขาดความสมบูรณ์และข้อมูลไม่มีความต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามผู้สะสมสามารถค้นหาสารนิเทศจากแหล่งทรัพยากรของตนได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีความคุ้นเคยกับระบบการจัดเก็บที่ตนเองสร้างขึ้น

2.3 ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ เป็นห้องสมุดเฉพาะประเภทหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ในบริษัทที่ผลิต หนังสือพิมพ์ ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูล ภาพ กฤตภาค หนังสือ วารสาร และ ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อให้บริการค้นคว้าแก่บุคลากรของหนังสือพิมพ์เป็นหลัก ในการนำข้อมูลไป ใช้การเขียนข่าวและบทความประจำ เป็นต้น ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ นับเป็นแหล่งเอกสารเฉพาะ ที่สำคัญในการดำเนินงานหนังสือพิมพ์ และเป็นแหล่งเอกสารที่เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว รองจาก ทรัพยากรส่วนบุคคล

และในงานวิจัยของชาติติยะ เหลี่ยมไสยะ (2534 : 32) ได้ให้ความหมายและ จำแนกแหล่งสารนิเทศเศรษฐกิจ ดังนี้

แหล่งสารนิเทศหรือแหล่งข่าว หมายถึง ต้นตอที่มาของข่าวสารที่น่าเสนอ ไม่ว่าข่าวนั้นจะเป็นผลมาจากธรรมชาติ หรือจากการปฏิบัติการของมนุษย์ ที่เราเรียกว่า พฤติกรรมทางสังคม แหล่งข่าวเป็นรากเง้าของข่าวทั้งหมดที่เป็นตัวกำหนดทิศทางข่าวสารใน แง่มุมต่างกัน แหล่งสารนิเทศทางเศรษฐกิจ แยกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ภาครัฐบาล- รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ทั้งสองแหล่งยังแยกย่อยได้อีกมากมาย

1. แหล่งข่าวภาครัฐบาล-รัฐวิสาหกิจ เป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญในการทำ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวจากภาครัฐบาลหน่วยงานของรัฐซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชน การประกอบธุรกิจของนักลงทุน การดำเนินงานบริษัทเอกชน มาตรการหรือนโยบายที่รัฐและ หน่วยงานของรัฐออกมานั้น จะส่งผลกระทบต่อทั้งประชาชนและนักธุรกิจไม่ว่าจะเป็นด้านดีหรือไม่ดีก็ตาม หน่วยงานหลักๆ ของแหล่งข่าวเศรษฐกิจในภาครัฐบาล เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม คณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ฯลฯ และในแต่ละหน่วยงานเหล่านี้ก็จะแบ่งเป็นกรม กองย่อยต่อไปอีกมากมาย ซึ่งจะเป็นแหล่งข่าว ที่สำคัญมากน้อยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของแต่ละกรมกองนั้น

2. แหล่งข่าวภาคเอกชน แหล่งข่าวภาคเอกชนจะแตกต่างจากแหล่งข่าวภาค รัฐบาลในแง่ที่แหล่งข่าวภาครัฐบาลจะมีข่าวอย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นการปฏิบัติงานประจำ แต่ แหล่งข่าวภาคเอกชนจะแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับความสนใจของประชาชนใน ขณะนั้น รวมทั้งความน่าสนใจของเรื่องดังกล่าว หากในช่วงใดธุรกิจบางประเภทได้รับความ นิยมจากนักลงทุนแล้ว ข่าวก็จะมาจากแหล่งนั้นมาก เพราะผู้สื่อข่าวต้องพยายามเสนอ ข่าวธุรกิจนั้นด้วย แหล่งข่าวภาคเอกชนที่สำคัญ เช่น สมาคมการค้าต่างๆ สภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย

ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎีการจัดวาระ

ทฤษฎีการจัดวาระถือว่าสื่อมวลชนทั้งหลายเป็นผู้จัดวาระการประชุม คือ การเสนอหรือไม่เสนอข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อมวลชน มีผลทำให้สาธารณชนมีความคิดเห็นคล้ายตามว่า เรื่องนั้นเป็นหัวข้อเรื่อง หรือประเด็นที่มีความสำคัญฯ หรือไม่มีความสำคัญที่จะนำมาพิจารณากัน เช่น การที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจต่อปัญหาเศรษฐกิจ โดยเน้นการเสนอข่าวหรือบทความในเรื่องนี้เป็นพิเศษก็มีผลทำให้ประชาชนทั่วไป ในเวลานั้นไม่มีความรู้สึกว่าเป็นปัญหาเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่สมควรแก่การนำมาพิจารณา หรือสนทนาถกเถียงกัน แนวความคิดนี้เริ่มจากแม็กคอมบส์และชอร์ (McCombs and Shaw. 1972 : 176-178) ที่ว่า ผู้รับสารไม่เพียงแต่เรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นสาธารณะและเรื่องราวอื่นๆ ผ่านสื่อมวลชนเท่านั้น แต่ยังเรียนรู้ถึงว่าจะให้ความสำคัญต่อประเด็นปัญหา หรือหัวข้อหนึ่งๆ มากน้อยเพียงไร จากการที่สื่อมวลชนได้เน้นเอาไว่ ความสามารถที่จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงความคิดในหมู่ปัจเจกชนนี้เป็นลักษณะอันสำคัญมากอย่างหนึ่งของอำนาจสื่อมวลชน

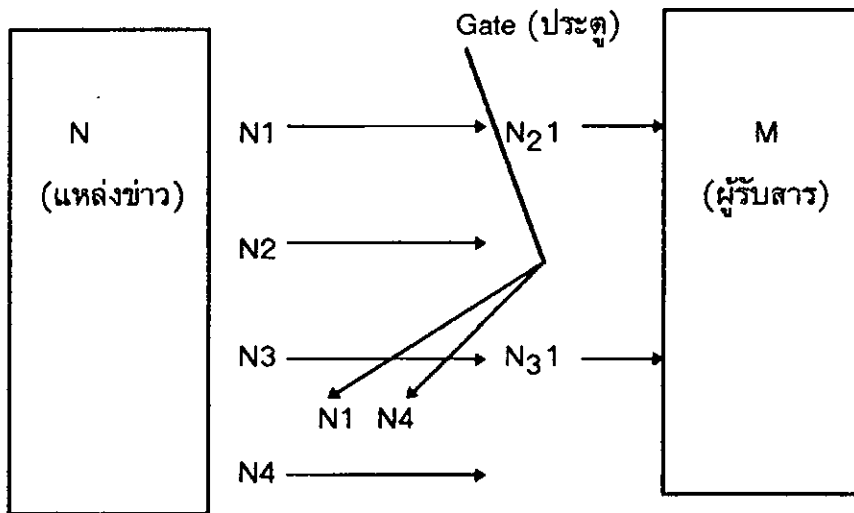
อย่างไรก็ตาม แนวคิดในเรื่องการจัดวาระนี้มีได้ขึ้นอยู่กับการจัดวาระของสื่อมวลชนแต่ฝ่ายเดียว แต่ขึ้นอยู่กับตัวผู้รับสารด้วย โดยเฉพาะภูมิหลังของผู้รับสาร ความรู้ ความสนใจต่อข่าวประเภทนั้น หากผู้รับสารมีความสนใจข่าวประเภทนั้นอยู่แล้ว การจัดวาระของสื่อมวลชนก็จะได้ผลยิ่งขึ้น และผู้รับสารอาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทฤษฎีผู้เฝ้าประตู (Gate Keeper Theory)

เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสื่อมวลชน ในการเลือกเสนอข่าวสาร โดยเลวิน (Lewin. 1947 : 145) ให้คำจำกัดความ ผู้เฝ้าประตูว่า คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งมีอำนาจที่จะตัดสินใจว่าข่าวฯ หนึ่งควรปล่อยให้ผ่านไป หรือระงับไม่ปล่อยให้ผ่านไป โดยได้ตั้งข้อสังเกตว่า ข่าวสารมักจะไหลผ่านช่องทางต่างๆ อันประกอบไปด้วยบริเวณประตูซึ่งมีการปล่อยหรือกักข่าวสารต่างๆ ตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือโดยวินิจัยของผู้เฝ้าประตูเองว่าจะยอมให้ข่าวสารใดไหลผ่าน

ทฤษฎีผู้เฝ้าประตู ไวท์ (White. 1950 : 383-390) อธิบายถึงทฤษฎีนี้ว่า บทบาทของผู้เฝ้าประตูนั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการทำงานของหนังสือพิมพ์เฉพาะในกองบรรณาธิการว่า ผู้สื่อข่าวจะเป็นบุคคลแรกที่ได้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ หน้าทีของเขา คือการรวบรวมข้อมูลจากเหตุการณ์เหล่านั้น เพื่อส่งไปยังบรรณาธิการข่าว ในขั้นแรกนี้จึงถือว่าผู้สื่อข่าวเป็นผู้เฝ้าประตูด่านแรก หลังจากที่ข่าวต่างๆ ถูกคัดเลือกโดยบรรณาธิการข่าว ซึ่งอาจจะมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเรียบเรียงข่าวอีกชั้นหนึ่ง หลังจากนั้นจะมีการประชุมโต๊ะข่าวร่วมกันกับหัวหน้าข่าวฝ่ายอื่นๆ เพื่อทำการคัดเลือกและประเมินคุณค่าข่าวก่อนจะส่งตีพิมพ์ต่อไป โดย

เห็นได้ว่า เส้นทางเดินของข่าวนั้น บุคคลแต่ละคนที่เกี่ยวข้องจะทำหน้าที่เสมือนผู้เฝ้าประตู โดยมีหน้าที่ทั้งคัดเลือกหรือปฏิเสธสารที่เข้ามา และทำหน้าที่จัดสรรสารนั้นๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการตลอดจนกระทั่งกำหนดการนำเสนอข่าวสาร หนึ่งเห็นข่าวสารไว้

N	คือ แหล่งของข่าวต่างๆ
N1,N2,N3,N4	คือ ข่าวแต่ละชิ้น
N21,N31	คือ ข่าวที่ถูกเลือก
M	คือ ผู้รับสาร
N1,N4	คือ ข่าวที่ไม่ถูกเลือก

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองผู้เฝ้าประตูของไวท์

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ความหมายและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ว่า เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีชื่อจำหน้าเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม (พระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 พร้อมด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม, 2520 : 25)

หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อสารมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดออกสม่ำเสมอ เช่น รายวัน

รายสัปดาห์ เป็นต้น สำหรับหนังสือพิมพ์รายวันผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดออกอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวันมีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่ จำนวนหลายแผ่นพับ ไม่มีการเย็บเข้าเล่ม มีจุดมุ่งหมายเพื่อการเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ทุกชนิดที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเสนอบทความ และคอลัมน์ต่างๆ เพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจของคนทั่วไปในขณะนั้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามความเคลื่อนไหวเหตุการณ์ในสังคมได้อย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง (กัณทิมมา ธนโสภณ. 2529 : 45)

ประเภทของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ตามลักษณะเนื้อหาข่าวที่เสนอ คือ หนังสือพิมพ์ทั่วไป และหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ (พีระ จิวโรภณ. 2530 : 86)

หนังสือพิมพ์ทั่วไป เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีความหลากหลายในการเสนอเนื้อหา ซึ่งมีทั้งข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา บ้านเทิง กีฬา ฯลฯ ปะปนกันไป

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีลักษณะแตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ทั่วไป คือ เสนอเนื้อหาเน้นเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ธุรกิจการเงิน การค้า ฯลฯ เพื่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม แม้ว่าจะมีข่าวในลักษณะอื่น เช่น ข่าวการเมือง ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือแม้แต่ข่าวสังคม บ้านเทิง อยู่ด้วยก็ตาม แต่ข่าวหรือเนื้อหาเหล่านั้นก็มักจะเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจด้วยไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ นับว่าเป็นหนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญมากต่อสังคมสารนิเทศ ดังเช่น เม็คคัสเกอร์ (McCusker. 1986 : 102) ได้กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจได้กลายเป็นความจำเป็นส่วนหนึ่งของการพาณิชย์และการเงินอังกฤษ เนื่องจากการค้าและการพาณิชย์ ทั้งระดับชาติและนานาชาติในรอบ 15 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตในอัตราที่เร็วมาก โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ชักจูงให้คนนับล้านๆคน ได้รู้จักหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับโลกของตลาดเศรษฐกิจขึ้น ซึ่งจากภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นเหตุให้สื่อมวลชนหลายแขนงให้ความสนใจกับเรื่องเศรษฐกิจมากขึ้น

สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ก็ได้เพิ่มความสนใจเรื่องเศรษฐกิจ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากเนื้อหาสาระการรายงานข่าวเศรษฐกิจเพียงไม่กี่หน้าในหนังสือพิมพ์ทั่วไป มาเป็นหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่เน้นการรายงานข่าวด้านเศรษฐกิจ เพื่อรองรับความต้องการของนักธุรกิจ และประชาชนทั่วไปที่ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ชนิดของข่าว หรือเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจนั้น จะเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้ (ดรุณี หิรัญรักษ์. 2538 : 38) คือ

1. การตลาด ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับหุ้น การซื้อขายหุ้น การตลาดปศุสัตว์ และสินค้าเกษตร เป็นการรายงานข่าวทั้งระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ

2. การซื้อขายที่ดิน ได้แก่ การรายงานข่าวทั่วไป เกี่ยวกับการโยกย้าย ถ้ายถอน การปรับปรุง การขยายตึกรามบ้านช่อง และการอนุญาตให้ทำการก่อสร้าง

3. การค้า ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง การขยายกิจการ การปรับปรุง หรือการพัฒนาการก่อตั้งบริษัทและหุ้นส่วน การรวมบริษัท การล้มละลาย ราคา สินค้า และค่าครองชีพ

4. การเงินและการธนาคาร ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการ เงินปันผล อัตราส่วนลดและอัตราดอกเบี้ย ตลาดเงินทั่วไป สินเชื่อ ความก้าวหน้าและบริการด้านต่างๆ ของธนาคาร

5. การอุตสาหกรรม ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้งอุตสาหกรรมใหม่ สินค้าใหม่ การปรับปรุงกระบวนการและวิธีทำ การขยายกิจการ การโยกย้าย การซื้อขายหุ้น และการรวมบริษัท เป็นต้น

6. การคมนาคม ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับการเดินรถ เดินเรือ เดินอากาศ การเปลี่ยนแปลง ตารางเวลา และทิศทางการคมนาคม สิทธิในการใช้เส้นทาง การประชุมคณะกรรมการตลาดหุ้น การจ่ายคืน และอัตราค่าโดยสาร เป็นต้น

7. แรงงาน ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับค่าจ้างและชั่วโมงทำงาน การว่างงาน การสไตรค์ การปิดโรงงาน การหยุดงาน การช่วยเหลือสงเคราะห์และนโยบาย เป็นต้น

8. ธุรกิจและรัฐบาล ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับภาษี การออกกฎหมายและคำสั่งของศาลที่มีผลกระทบต่อวงการ ธุรกิจ กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

9. การเกษตร ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับพืชผล ปริมาณการขาย ภาวะความแห้งแล้ง วิธีเพาะปลูกที่ทันสมัย การส่งออกของพืชผลทางการเกษตร กฎเกณฑ์และข้อบังคับของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงแก้ไข

จากการสำรวจหมวดข่าวที่เสนอในหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ในงานวิจัยของ ไคภิน เงินสวัสดิ์ (2536 : 18-20) มีดังนี้

1. ข่าวการเงิน - การธนาคาร หมายถึง ข่าวสารที่เสนอเกี่ยวกับการเงิน การคลัง สถาบันการเงิน บริษัทเงินทุน ตลาดหลักทรัพย์ การซื้อขายหลักทรัพย์ ภาษี ดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา นโยบายการเงินของประเทศ การประกันชีวิต ประกันภัย หน่วยงานด้านการเงินกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. ข่าวการลงทุน - อุตสาหกรรม หมายถึง ข่าวสารที่เสนอเกี่ยวกับการดำเนินงานของธุรกิจเอกชน การลงทุนสร้างโรงงานใหม่ๆ นโยบายทางด้านอุตสาหกรรม และการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ การตั้งนิคมอุตสาหกรรม ข่าวสารเกี่ยวกับพลังงาน น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ พลังงาน ไฟฟ้า หน่วยงานด้านอุตสาหกรรม การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

3. ข่าวก่อสร้างที่ดิน หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง การซื้อขาย อาคาร บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม สวนเกษตร ที่พักตากอากาศ ที่ดิน วัสดุก่อสร้าง กฎข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับอาคารที่ดิน การเวนคืนที่ดิน ข่าวสารในวงการ วิศวกร สถาปนิก ผู้รับเหมา ผู้ผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สมาคมสถาปนิกสยาม สมาคมบ้านจัดสรร เป็นต้น

4. ข่าวการคมนาคม - สื่อสาร หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทางบก ทางน้ำและทางอากาศ รถไฟ เรือ สนามบิน สถานีขนส่ง รถไฟฟ้าขนส่งมวลชนท่าเรือ ทางด่วน หรือข่าวเกี่ยวกับนโยบายสื่อสาร อุปกรณ์การสื่อสาร ดาวเทียม จานรับสัญญาณ ดาวเทียม เคเบิลทีวี ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงคมนาคม กรมทางหลวง กรมไปรษณีย์โทรเลข องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

5. ข่าวรถยนต์ หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับรถยนต์ การซื้อขายรถยนต์ อุปกรณ์รถยนต์ และอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์

6. ข่าวการตลาด หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดของบริษัท ห้างร้านต่างๆ ห้างสรรพสินค้า สินค้าอุปโภคบริโภค อาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค เครื่องใช้ ไฟฟ้า ธุรกิจโฆษณา การออกโฆษณาชุดใหม่ การประกวดโฆษณา บริษัทวิจัย การวิจัยทางการตลาด ข่าวสารวงการเทป แผ่นเสียง สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ การซื้อขายอุปกรณ์กีฬา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการอาหารและยา

7. ข่าวคอมพิวเตอร์ หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับการผลิต ซื้อขายเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ประกอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือใช้งานร่วมกับเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การคิดค้นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆ ข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องใช้ สำนักงานสมัยใหม่ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโทรสาร

8. ข่าวเกษตร - การค้า หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับผลผลิตการเกษตร การซื้อขายสินค้า สัตว์เลี้ยง การส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ นโยบายด้านการเกษตรของรัฐ นโยบายการค้าทั้งในและต่างประเทศของรัฐบาล กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อสินค้าไทย การทำป่าไม้ ประมง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กระทรวงพาณิชย์ กรมป่าไม้ กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมการส่งออก กรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ และอื่นๆ

9. ข่าวการท่องเที่ยว หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ สถานที่ท่องเที่ยว โรงแรม เกสต์เฮาส์ ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เรือสำราญที่ใช้ในการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลและเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

10. ข่าวบริหารธุรกิจ - แร่งงาน หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในองค์กร กลยุทธ์การบริหารงาน การศึกษาด้านบริหารธุรกิจ การจัดหางาน ตลาดงาน การส่งออกแรงงานไทยไปยังต่างประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมแรงงาน บริษัทจัดหางาน

11. ข่าวภูมิภาค หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจในส่วนภูมิภาค หรือ นอกเขตกรุงเทพฯ การค้าตามแนวชายแดน ข่าวสารเกี่ยวกับหอการค้าในต่างจังหวัด

12. ข่าวเศรษฐกิจต่างประเทศ ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจต่างประเทศ ซึ่งจะได้อาจากสำนักข่าวต่างประเทศ การส่งผู้สื่อข่าวไปทำข่าวยังต่างประเทศ หรือแปลข่าวจากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ต่างประเทศ

13. ข่าวการเมือง หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การเลือกตั้ง รัฐสภา สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร วุฒิสมาชิก พรรคการเมือง การอภิปรายของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร กรรมการ บุคคลในวงการเมือง รวมถึงการเมืองระดับท้องถิ่น คือ กรุงเทพมหานครด้วย

กระบวนการผลิตข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีกระบวนการผลิตข่าว คล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์ทั่วไป มีผู้สื่อข่าวเป็นคนสืบเสาะหาข่าวที่จะนำลงตีพิมพ์ กระจายผู้สื่อข่าวไปยังที่ต่างๆ ขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานของแต่ละหนังสือพิมพ์ เช่น แหล่งข่าวภาครัฐบาล ซึ่งจะเน้นที่กระทรวงหลักๆ ทางเศรษฐกิจ โดยมีผู้สื่อข่าวประจำกระทรวง คอยติดตามข่าวสารการทำงานของคณะรัฐมนตรี การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระทรวง แล้วรายงานเป็นข่าวสาร ส่วนภาคเอกชน นั้นจะไม่มีหลักแหล่งประจำที่ให้ข่าว รวมทั้งข่าวภาคเอกชนมีความหลากหลาย หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จึง แบ่งความรับผิดชอบของผู้สื่อข่าวเป็นแต่ละธุรกิจไป เช่น ธุรกิจก่อสร้าง-ที่ดิน ธุรกิจการตลาด ธุรกิจรถยนต์ ฯลฯ

เมื่อผู้สื่อข่าวเสาะหาข่าวมาจากแหล่งข่าวหรือแหล่งสารนิเทศมาได้แล้ว ก็จะนำข่าวเหล่านี้ส่งไปยังโต๊ะข่าวธุรกิจแต่ละโต๊ะ จากนั้นโต๊ะข่าวก็จะมีหัวหน้าข่าวเป็นผู้คัดเลือกข่าวลงตีพิมพ์ ในกรณีของข่าวหน้า 1 ซึ่งถือว่าเป็นข่าวที่สำคัญที่สุด มักใช้วิธีคัดเลือกข่าวที่เด่นๆ ที่ผู้สื่อข่าวได้มา โดยระดมความคิดเห็นของหัวหน้าข่าวทุกหมวดข่าว ประชุมคัดเลือกข่าวที่เห็นว่าเหมาะสมตีพิมพ์ลงหน้า 1

เมื่อได้ข่าวสารทั้งหมดแล้ว ก็จะตีพิมพ์เป็นหนังสือพิมพ์ส่งไปยังผู้อ่าน ซึ่งแสดงกระบวนการผลิตข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจได้ดังแผนภาพนี้ (ชาติติยะ เหลี่ยมโสภา. 2534 : 34-35)

แหล่งข่าว → ผู้สื่อข่าว → กองบก. → ข่าว → หนังสือพิมพ์ → ผู้อ่าน
(แหล่งสารนิเทศ)

ภาพประกอบ 3 กระบวนการผลิตข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ความเป็นมาของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจในประเทศไทย

หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวในเชิงเศรษฐกิจ เป็นฉบับแรกของประเทศไทย ได้แก่ “ข่าวพาณิชย์” ซึ่งพิมพ์เผยแพร่โดยกรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ออกมาครั้งแรกเมื่อปี 2493 และยังมีอายุยืนยาวมาจนถึงทุกวันนี้ จากนั้นได้มีนิตยสารเชิงธุรกิจออกมาบ้างประปราย เช่น ธุรกิจอุตสาหกรรม เป็นหนังสือธุรกิจรายเดือน ออกวางจำหน่ายฉบับแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2516 หนา 76 หน้า ราคาเล่มละ 10 บาท มีนายอดุลย์ อดุลยพิเชษฐ์ เป็นบรรณาธิการ นอกจากนี้ก็มีการวารสารธุรกิจของหน่วยงานทางธุรกิจ และสถาบันการศึกษาที่สอนเกี่ยวกับธุรกิจ เช่น ธุรกิจการค้าของหอการค้าไทย และวารสารของมหาวิทยาลัยต่างๆ

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจฉบับแรกที่ดำเนินการโดยเอกชน คือ “ธุรกิจเมืองไทย” ของบริษัท สื่อสารทรรษา จำกัด เป็นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ออกวางตลาดฉบับแรกเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2518 ใช้กระดาษปอนด์ หนา 12 หน้า ราคา 8 บาท ผู้อ่านรายการคือ นายวิทย์ เลหาทวีวัฒน์ หรือที่รู้จักกันในนาม วิทย์ ลอเรนซ์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาคือ นายอารีย์ ศรีบุญธรรม โดยมี นายเอกศักดิ์ เตชะนิโลบล เป็นผู้จัดการ เนื้อหามักจับธุรกิจแนวเอกชน รายได้หลักอยู่ที่การทำฉบับพิเศษ และรับงานโฆษณาของ บริษัท แอร์สยาม จำกัด ต่อมาเมื่อบริษัท แอร์สยาม จำกัด ปิดกิจการเนื่องจากขาดทุน ทำให้หนังสือพิมพ์ธุรกิจเมืองไทยต้องล้มตามไปด้วย เพราะขาดทุนเหมือนกัน ในฉบับสุดท้ายที่วางจำหน่ายคือ ฉบับวันที่ 16 ตุลาคม 2520

ช่วงปี 2519 - 2520 มีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจออกมามากอีก 1 ฉบับ คือ “เศรษฐกิจสากล” แต่ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักนัก เพราะออกวางจำหน่ายได้เพียง 2 ฉบับก็เลิกกิจการ

ปี 2520 เป็นต้นมา หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเริ่มทยอยออกมามากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินมีคำสั่งปิดหนังสือพิมพ์รายวัน 13 ฉบับ ด้วยเหตุผลทางการเมือง ทำให้นักหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้นรวมตัวกันหันมาทำหนังสือพิมพ์ในแนวเศรษฐกิจแทน ประกอบกับในช่วงนั้นแม้กระแสการเมืองจะสูง หนังสือพิมพ์เน้นเสนอข่าวการเมือง แต่ก็เริ่มมีการเสนอข่าวเศรษฐกิจกันบ้างแล้ว เช่น หนังสือพิมพ์ ประชาธิปไตย มีหน้าเศรษฐกิจอยู่ 4 หน้า หนังสือพิมพ์ประชาชาติรายวันมีหน้าข่าวเศรษฐกิจ 2 หน้า ดังนั้นเมื่อประชาธิปไตยและประชาชาติรายวันถูกสั่งปิด บุคคลเหล่านั้นก็รวมตัวกันทำหนังสือพิมพ์ “เข็มทิศธุรกิจ” ผู้ก่อตั้งมี นายขรรค์ชัย บุนปาน และนายพงษ์ศักดิ์ พยัคฆวิเชียร โดยหัวหน้าหนังสือพิมพ์เข็มทิศธุรกิจ เป็นของนายแสงไทย เก้าภูไทย อดีตหัวหน้าข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รวมประชาชาติที่ถูกปิดไป เข็มทิศธุรกิจ ฉบับแรกออกมาเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์

2520 เป็นหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ 2 สี จำนวน 12 หน้า ราคา 5 บาท ตีพิมพ์ได้เพียง 3 ฉบับ ก็ถูกบังคับด้วยประเด็นกฎหมายการพิมพ์ ต้องเปลี่ยนชื่อจากเข็มทิศธุรกิจ เหลือเพียง “เข็มทิศ” ไม่มีธุรกิจต่อท้าย บรรณาธิการบริหาร คือ นายรัฐกร อัครศรียุทธ์

7 เดือนหลังจากตีพิมพ์ฉบับปฐมฤกษ์ด้วยเงินทุน 50,000 บาท หนังสือพิมพ์เข็มทิศ ก็ขยายเวลาการวางตลาด จากสัปดาห์ละ 1 ฉบับ มาเป็นสัปดาห์ละ 2 ฉบับ หรือราย 3 วัน ออกวางตลาดทุกวันพฤหัสบดีและวันอาทิตย์ ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการข่าวสารแนวเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นและข่าวเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ไม่ว่าจะเป็นข่าวเกี่ยวกับตลาดหุ้นหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เพิ่งจะเริ่มต้นขึ้น ข่าวราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ย

การเกิดของหนังสือพิมพ์เข็มทิศธุรกิจได้สร้างความตื่นตัวให้กับวงการหนังสือพิมพ์ ทำให้เริ่มมีความสนใจออกหนังสือพิมพ์แนวนี้มากขึ้น ปลายปี 2520 จึงเกิดหนังสือพิมพ์ “ประชาธิปไตย ไฟแนนเชียล” มีนายณรงค์ เกตุทัต เป็นเจ้าของ นายไพฑูรย์ วิเชียรแพทยาคม เป็นบรรณาธิการ นายภาสิต สุขสว่าง เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ เป็นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ใช้กระดาษปรู๊ฟ ลักษณะการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ คล้ายกับหนังสือพิมพ์เอเซียวอลล์สตรีทเจอร์นัลของต่างประเทศ ประชาธิปไตยไฟแนนเชียลวางจำหน่ายได้เพียงปีเศษๆ ก็เลิกกิจการไปเพราะขาดทุนมาก เนื่องมาจากความล้มเหลวในการจัดการด้านการตลาด

ในปี 2521 หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจออกมามีหลายฉบับ 25 มกราคม 2521 ได้มีหนังสือพิมพ์ “บันทึกธุรกิจ” ออกมาเป็นขนาดทาบลอยด์หรือขนาด 4 หน้ายก และในส่วนของหนังสือพิมพ์เข็มทิศหลังจากออกจำหน่ายมาครบ 1 ปีเต็ม ฉบับประจำวันที่ 12 มีนาคม 2521 ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในเจ้าของหนังสือพิมพ์ คือ นายแสงไทย เก้ากู่ไท นำหัวหน้าหนังสือพิมพ์ไปออกเอง ในขณะที่กลุ่มประชาชาติรายวันเดิมซึ่งขณะนั้นได้จดทะเบียนเป็นบริษัท มติชน จำกัดแล้ว สามารถขอหัวหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน “มติชน” ได้ รวมทั้งใบอนุญาตของหนังสือพิมพ์ “รวมประชาชาติ” ก็ขอคืนกลับมาได้จากรัฐบาลพลเอก เกียงศักดิ์ ชมะนันทน์ “เข็มทิศ” จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “รวมประชาชาติธุรกิจ” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จากนั้นบริษัท มติชน จำกัด ก็มีหนังสือพิมพ์ เป็นหลักของตัวเอง คือ มติชนรายวันกับรวมประชาชาติธุรกิจ มาโดยตลอด ขณะที่เข็มทิศที่แยกตัวออกมานั้น มีการรวมตัวของทีมงานใหม่ โดยจัดตั้งเป็นรูปบริษัท หุ้นส่วนมี 18 คน ธนาคารศรีนครให้การสนับสนุนด้าน การเงิน

17 เมษายน 2521 มีหนังสือพิมพ์ “ธุรกิจอุตสาหกรรม” ออกมาเป็นขนาดทาบลอยด์แต่อยู่ไม่นานก็เลิกไป

ปี 2522 ในช่วงต้นปีมีหนังสือพิมพ์ “พันธมิตรธุรกิจ” เกิดขึ้น นายภูตพนธ์ ชินวงศ์ เป็นบรรณาธิการ หนา 12 หน้า ราคา 5 บาท ใช้กระดาษปรู๊ฟ หัวหน้าหนังสือพิมพ์ใช้สีแดง ต่อมาเปลี่ยนเป็นกระดาษปอนด์หัวหน้าหนังสือสีฟ้า จากนั้นเริ่มทรุดลงและมีการเปลี่ยนแปลง

นายทุน จนช่วงสุดท้ายได้ทีมงานของหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจในปัจจุบันมาร่วมด้วย แต่อยู่ได้ประมาณ 2 ปีก็ทุนหมด เลิกกิจการไป

ต่อมา 25 สิงหาคม 2522 หนังสือพิมพ์ “ภาวคร” ออกมาเพียงหนึ่งฉบับก็เลิกไป

ปี 2523 ช่วงต้นปี หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยไฟแนนเชียลปิดตัวลง เนื่องจากไม่สามารถทนต่อภาวะขาดทุนต่อไปได้ ในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์เข็มทิศที่ลดขนาดจากบรรดาศีดหรือ 2 หน้ายก เป็นทึบลดหย่อนหรือ 4 หน้ายก ต่อมาจึงลดขนาดอีกครั้งหนึ่ง แต่แล้วก็ต้องขยายไปเป็นบรรดาศีดหรือขนาด 2 หน้ายกอีกครั้งหนึ่ง อยู่ได้ไม่นานก็ต้องเลิกไปอีกครั้ง ต่อมาก็ออกใหม่เพิ่มหน้า 4 สี พร้อมออกตลาดวิชาการ เพื่อหวังจับตลาดนักศึกษาaramค่าแห่ง

8 สิงหาคม 2523 หนังสือพิมพ์ “ประชาทัศน์ธุรกิจ” ออกมา ต่อมาก็มี “ไทยทัศน์ธุรกิจ” ตามออกมามีด้วย แต่ก็ต้องเลิกไปทั้ง 2 ฉบับ

จุดสำคัญในปี 2523 เริ่มต้นในช่วงต้นปีคือ การลาออกจาก “พันธมิตรธุรกิจ” ของนายสมศักดิ์ ศรีวิศิษฏ์ หรือ สมศักดิ์ สี ซึ่งรับผิดชอบด้านการตลาดอยู่ หลังจากว่างระยะหนึ่งก็มีการรวมตัวกับเพื่อนออกหนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจชื่อ “ฐานเศรษฐกิจ” ผู้ก่อตั้งฐานเศรษฐกิจ ยุคเริ่มต้น คือ นายพิทักษ์ เมฆสกุลรัตน์ นายสมเกียรติ ศรีวิศิษฏ์ นายเจษฎา วีระพงษ์ นายกำพล กำพลานนท์วัฒน์ นายพีระพงษ์ เจนพานิชกร นายมนตรี ภูวสุวรรณ และนางนงเยาว์ วีระพงษ์ เงินทุนเริ่มต้น 20,000 บาท

ฐานเศรษฐกิจฉบับทดลองออกมา 2 ฉบับ ในเดือนตุลาคม 2523 ทำเหมือนจริงทุกประการ ขนาดหน้า 16 หน้า ราคา 6 บาท ฉบับทดลองนี้ นอกจากจะแจกให้เป็นอภินิทัศน์การแล้ว ส่วนที่วางแผนขายก็มอบรายได้ให้กับแม่ที่ขายทั้งหมด และฐานเศรษฐกิจฉบับปฐมฤกษ์ออกวันที่ 1 มกราคม 2524 นายภาสิต สุขสว่างเป็นบรรณาธิการ หน้า 16 หน้า ใช้กระดาษปอนด์ หัวหนังสือสีน้ำตาล การจัดรูปแบบถอดแบบมาจากหนังสือพิมพ์รายวันของต่างประเทศ คือ เอเชียวอลล์สตรีทเจอร์นัล มีการประกาศรายชื่อที่ปรึกษาของหนังสือพิมพ์ที่นับว่ามากที่สุด เพื่อหวังผลด้านความสัมพันธ์ กลยุทธ์การตลาดแรกๆ คือ กระจายหนังสือโดยส่งเป็นอภินิทัศน์การ และวางจำหน่ายเฉพาะแหล่งสำคัญๆเท่านั้น ยอดพิมพ์ระยะแรก 6,000 -7,000 ฉบับ ในช่วง 2 ปีแรกหนังสือฉบับพิเศษ ถือเป็นรายได้หลักของบริษัท

ต่อมาวันที่ 17 พฤศจิกายน 2524 นายดำรงศักดิ์ สหศักดิ์มนตรี ออกหนังสือพิมพ์ “วงจร” ในปี 2525 มีหนังสือพิมพ์ “เส้นทางเศรษฐกิจ” เกิดขึ้นเป็นรายสัปดาห์ ฉบับแรกออก วันที่ 4 ตุลาคม 2525 ใช้กระดาษปอนด์ หน้า 16 หน้า ราคา 8 บาท ผู้อำนวยการคือ นายวรวินัย วิทยานายคุณ เป็นหนังสือพิมพ์ที่น่าจับตามองอีกเล่มหนึ่ง เพราะมีกลุ่มอาจารย์จากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้การสนับสนุนด้านบทความและวิชาการ ต่อมาหนังสือพิมพ์ “เบื้องหลังเศรษฐกิจ” ออกมาอีกฉบับหนึ่งแต่ก็ อยู่ได้ไม่นาน

ในปี 2526 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ มีหนังสือพิมพ์ “แนวเศรษฐกิจ” ออกมา จากนั้น “บิสซิเนสวีค” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ออกม่อีกฉบับ เป็นของบริษัท ประชาช่าง จำกัด ของนายปรีดา เทตระกุล ซึ่งในขณะนั้นมีหนังสือพิมพ์ข่าวสดและนิตยสาร ชีวิตจริงอยู่ในมือแล้ว บิสซิเนสวีค เสนอข่าวการตลาดเป็นหลักมากกว่า 70 % ของเนื้อหา ทั้งหมด กลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย ได้แก่ นักบริหาร นักธุรกิจ นักการตลาด ฯลฯ จุดเด่นนอกจาก เน้นข่าวการตลาดแล้ว ยังสามารถดึงบรรดาผู้มีชื่อเสียงด้านการตลาด จากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาเป็นนักเขียนคอลัมน์ด้วย ทำให้หนังสือได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากประสบปัญหาระบบการบริหารและการเงิน ทำให้หนังสืออยู่ได้ เพียง 3 ปีก็ต้องเลิกไป

19 เมษายน 2526 “เศรษฐกิจการเมือง” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ฉบับแรกก็ออกมา มีนายสุระ จันทรศรีชวลา เป็นนายทุน เสนอข่าวแนวการเมืองและเศรษฐกิจ แต่อยู่ได้เพียง 1 ปีก็ต้องปิดตัวเองลง

จากนั้น 28 เมษายน 2526 “ไทยแลนด์ธุรกิจ” หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ รายสัปดาห์ก็ออกมา หนา 16 หน้า ราคา 6 บาท เป็นกระดาษปอนด์ นายแดง หาญนุวัฒน์ เป็นบรรณาธิการ นายแดนนี่ หาญสกุล เป็นผู้อำนวยการ เดือนตุลาคม 2526 หนังสือพิมพ์ มาตุภูมิรายวัน ได้ออกหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ “มาตุภูมิธุรกิจ” ขึ้นมาอีก 1 ฉบับ นายองอาจ พึ่งพาณิชย์ซึ่งเป็นหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจจากมาตุภูมิรายวันย้ายมาเป็นบรรณาธิการ บริหาร ออกมาครั้งแรก 12 หน้า ราคา 8 บาท ใช้กระดาษปอนด์

และในปี 2526 นี้ เส้นทางเศรษฐกิจ ก็ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงจากรายสัปดาห์มา เป็น 3 วันราคาเพียงฉบับละ 3 บาท โดยมีจุดมุ่งหมายให้ต่างจากหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ อันดับ 1 และ 2 คือ รวมประชาชาติธุรกิจ และฐานเศรษฐกิจ และในเดือนสิงหาคม 2526 วารสาร ผู้จัดการรายเดือนก็ออกมา เป็นขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก หนา 172 หน้า ราคา 25 บาท นาย สนิ ลิ้มทองกุล เป็นบรรณาธิการ

ในปี 2527 กล่าวได้ว่าเป็นปีที่หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเกิดขึ้นอย่างมาก ปลาย เดือนมีนาคม หนังสือพิมพ์ “ทิศทาง” รายสัปดาห์ของบริษัท สยามสปอร์ตพรีนติ้ง จำกัด ออก มา ใช้กระดาษปอนด์ หนา 16 หน้า ราคา 5 บาท นายสุรพันธ์ วิลาวัณท์ เป็นบรรณาธิการ บริหาร 16 เมษายน 2527 หนังสือพิมพ์ “ธุรกิจเศรษฐกิจ” รายสัปดาห์ออกมาเพียงฉบับเดียวก็ เลิกไป ช่วงกลางปี “สีลมสตรีทเจอร์นัล” รายสัปดาห์ ออกมาอีก 1 ฉบับ ประมาณเดือน เมษายน 2527 รวมประชาชาติได้เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในกองบรรณาธิการ โดยนางสาว ชุ่มชื่น พลูสวัสดิ์ บรรณาธิการบริหารขณะนั้นกับคณะได้ลาออก จึงมีการโยกย้าย นายชลิต กิติญาณทรัพย์ จากหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์มติชนรายวันไปเป็นบรรณาธิการบริหาร แทน ด้านหนังสือพิมพ์รายวัน ได้มีการขยายและเพิ่มหน้าเศรษฐกิจกันขนานใหญ่

ปี 2528 เป็นปีที่เศรษฐกิจย่ำแย่ จากการจำกัดสินเชื่อของรัฐบาล จึงทำให้ไม่มีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใหม่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจฉบับเล็กๆที่เกิดขึ้นใหม่ประสบปัญหาทางด้านการเงิน และหลายฉบับต้องปิดลงในปี 2539 ส่วนรวมประชาชาติและฐานเศรษฐกิจ กลับแข่งขันกันอย่างหนัก ทั้งห่างฉบับอื่นๆออกไป

ในปี 2529 นี้ เส้นทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นอันดับ 3 ได้ประสบมรสุมอย่างหนัก ต้องเปลี่ยนจากราย 3 วันเป็นรายสัปดาห์ในสภาพที่บอบช้ำ ตลาดหนังสือพิมพ์ในช่วงนี้จึงมีช่องว่างอยู่มาก บริษัทตะวันออกการพิมพ์ ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ซึ่งมีนิตยสารผู้จัดการรายเดือนอยู่แล้ว จึงใช้ช่องว่างนี้ออกหนังสือพิมพ์ "ผู้จัดการรายสัปดาห์" อีก 1 ฉบับ ซึ่งในช่วงปี 2529 เป็นช่วงเตรียมการ แต่ออกสู่ตลาดจริงในเดือนมกราคม 2530

ปี 2530 เดือนมกราคม หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ออกวางตลาดด้วยขนาดทับบลอยด์พิเศษ 24 หน้า กระดาษปอนด์ พิมพ์ 4 สี ราคา 8 บาท เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีความแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ เนื้อหาเป็นลักษณะข่าวเจาะลึก มีข้อมูลประกอบอย่างละเอียด ด้านรูปเล่มเน้นรูปเล่มเล็กจับถนัดมือ ถัดจากผู้จัดการรายสัปดาห์ก็มีหนังสือพิมพ์ "แนวทางเศรษฐกิจธุรกิจ" ก็ออกมาอีก 1 ฉบับ เป็นรายปักษ์ ขนาดบรอดชีต หน้า 16 หน้า พิมพ์ 4 สี ใช้กระดาษปอนด์ มีนายขวัญไทย พลายงาม เป็นเจ้าของ ช่วงเดือนมิถุนายน 2530 ซึ่งเป็นช่วงที่ตลาดหลักทรัพย์กำลังรุ่งเรือง มีหนังสือพิมพ์ "หุ้นไทย" ออกมารองรับตลาดนักเล่นหุ้นเป็นรายวันแต่ออกจันทร์-ศุกร์ นายสุนันท์ ศรีจันทร์ เป็นเจ้าของ หน้า 12 หน้า ราคา 5 บาท เดือนกรกฎาคม หนังสือพิมพ์พื้นฐาน ออกมาเป็นรายสัปดาห์ หน้า 20 หน้า ราคา 5 บาท หัวหนังสือสีม่วง และในเดือนสิงหาคม 2530 มาตุภูมิ ขาดทุนจนต้องปิดตัวลง เดือนตุลาคมได้มีหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจในเครือของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ออกมาเป็นหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันเสนอข่าวที่เป็นกระแสมากกว่า อาศัยความได้เปรียบในฐานะรายวัน

ปี 2531 หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ "ข่าวเศรษฐกิจ" ออกมา และสัปดาห์สุดท้ายของปี 2531 ก็เกิดหนังสือพิมพ์ "อาณาจักรหุ้น" รายวันขึ้นมาอีก 1 ฉบับ เน้นข่าวตลาดหลักทรัพย์ หน้า 12 หน้า ขนาดทับบลอยด์ ราคา 5 บาท

ปี 2532 มีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจออกน้อยและไม่แน่นอน ในขณะที่ผู้จัดการรายสัปดาห์รุกตลาดอย่างหนัก ขยายฐานผู้อ่านออกสู่ต่างจังหวัด

ปี 2533 เดือนเมษายน หนังสือพิมพ์ "ธุรกิจหลักทรัพย์" ของบริษัท อินฟอรัม จำกัด ออกมาเป็นรายสัปดาห์ หน้า 44 หน้า ราคา 25 บาท จากนั้นในเดือนตุลาคม หนังสือพิมพ์ "ผู้บริโภค" รายสัปดาห์ออกมาราคา 10 บาท นายวิโรจน์ ณ บางช้างเป็นเจ้าของ ต่อมาในเดือนธันวาคม หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ของบริษัท ตะวันออกการพิมพ์ได้ออกเพิ่มขึ้นอีกฉบับ

ปี 2534 เดือนมกราคม หนังสือพิมพ์ “คู่แข่งธุรกิจ” ของบริษัท มีเดีย บิสซิเนส จำกัด เครื่อง มีเดียไฟท์ก็ออกมา หน้า 56 หน้า ราคา 10 บาท นายเสนาะ สุจิตมา เป็นบรรณาธิการบริหาร (ปุมข้าวเศรษฐกิจ. 2534 : 48)

หลังจากปี 2534 จนถึงปัจจุบัน 2539 ได้มีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเกิดขึ้นใหม่หลายฉบับ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน เนื่องจากความต้องการบริโภคข่าวสารทางเศรษฐกิจมีสูงขึ้นและข่าวสารด้านเศรษฐกิจมีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจบางฉบับก็ได้ปิดตัวลงเช่นกันจากปัญหาด้านการเงิน แม้แต่หนังสือพิมพ์ฉบับที่ค่อนข้างมั่นคงอย่างผู้จัดการรายสัปดาห์ ได้มีการปลดพนักงานออกไปประมาณ 20 % เมื่อกลางปี 2538 ล่าสุดเมื่อต้นปี 2540 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และหนังสือพิมพ์เมเนเจอร์ไฟแนนเชียลเดย์ในเครือเมเนเจอร์ แมส มีเดียของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ก็ประกาศรวมหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับนี้เข้าด้วยกัน ภายใต้ชื่อหัวหนังสือ ผู้จัดการรายวัน โดยได้มีการปลดพนักงานออกถึง 200 คน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ขาดรายได้โฆษณา ประกอบกับกระดาษมีราคาสูงขึ้นกว่าเท่าตัว และก่อนหน้านี้เมื่อเดือนมกราคม 2537 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ ได้มีการเปลี่ยนขนาดจากบรอดชีตมาเป็นฉบับเล็กแบบแท็บลอยด์ เนื่องจากมีการเปลี่ยนบรรณาธิการบริหาร จากนายวิษณุ ไชลิตกุล มาเป็นนายสมชัย วงศาภาคย์ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากผู้อ่านไม่เคยชินกับหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก ทำให้ต้องเปลี่ยนกลับไปเป็นขนาด บรอดชีต เช่นเดิม เมื่อกรกฎาคม 2539 และเปลี่ยนบรรณาธิการบริหารเป็นนายเพิ่มพล โพธิ์เพิ่มเหม

การเกิดขึ้นและการปิดตัวลงของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สาเหตุที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจซึ่งมีผลโดยตรงกับต้นทุนในการทำหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ฉบับเล็กที่มีเงินทุนน้อยจึงได้ปิดตัวหลายฉบับเพราะสู้กับปัญหาขาดทุนไม่ได้ ส่วนหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจฉบับใหญ่ที่มั่นคง มักจะแก้ปัญหาด้วยการลดจำนวนหน้า เพิ่มค่าโฆษณา แลปลดพนักงานออก อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจยังมีแนวโน้มที่ดีในอนาคต ซึ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและปิดตัวลง โดยแสดงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 ชื่อหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจแยกตามปีที่เริ่มวางจำหน่ายและสถานภาพปัจจุบัน

ปี พ.ศ.	ชื่อหนังสือพิมพ์	สภาพปัจจุบัน
2493	ข่าวพาณิชย์	ดำเนินการ
2518	ธุรกิจเมืองไทย	ปิดดำเนินการ
2519	เศรษฐกิจสากล	ปิดดำเนินการ
2520	เข็มทิศธุรกิจ (ประชาชาติธุรกิจ) ประชาธิปไตยไฟแนนเชียล	ดำเนินการ ปิดดำเนินการ
2521	บันทึกธุรกิจ, ธุรกิจอุตสาหกรรม	ปิดดำเนินการ
2522	พันธมิตรธุรกิจ, เงิน, ภาวคร	ปิดดำเนินการ
2523	ประชาทัศน์ธุรกิจ, ไทยทัศน์ธุรกิจ	ปิดดำเนินการ
2524	ฐานเศรษฐกิจ วงจร	ดำเนินการ ปิดดำเนินการ
2525	เส้นทางเศรษฐกิจ, เบื้องหลังเศรษฐกิจ	ปิดดำเนินการ
2526	แนวทางเศรษฐกิจ, บิสซิเนสส์วิค, เศรษฐกิจการเมือง ไทยแลนด์ธุรกิจ, มาตุภูมิธุรกิจ	ปิดดำเนินการ ปิดดำเนินการ
2527	ทิศทาง, สีส้มสตรีทเจอร์นัล	ปิดดำเนินการ
2528	-	
2529	-	
2530	ผู้จัดการรายสัปดาห์ แนวทางเศรษฐกิจ, พื้นฐาน หุ้นไทย	ดำเนินการ ปิดดำเนินการ เปลี่ยนสภาพเป็น หมวดข่าวของ ผู้จัดการรายสัปดาห์
2530	กรุงเทพธุรกิจ	ดำเนินการ
2531	ข่าวเศรษฐกิจ, อาณาจักรหุ้น	ปิดดำเนินการ
2532	-	
2533	ธุรกิจหลักทรัพย์, ผู้บริโภค ผู้จัดการรายวัน	ปิดดำเนินการ ดำเนินการ
2534	คู่แข่งธุรกิจ	ดำเนินการ
2535	ไทยไฟแนนเชียล	ดำเนินการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ปี พ.ศ	ชื่อหนังสือพิมพ์	สภาพปัจจุบัน
2536	ไทยธุรกิจไฟแนนซ์	ดำเนินการ
2537	คู่แข่งรายวัน, สยามธุรกิจ	ดำเนินการ
2538	สื่อธุรกิจ	ดำเนินการ

บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ขัตติยะ เหลี่ยมโล๊ะ (2534 : 25-26) กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ดังนี้

1. บทบาทในการเผยแพร่ข่าวสาร และให้ความรู้ทางเศรษฐกิจแก่ประชาชน หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการผลิต การบริหาร วัตถุดิบ เครื่องมือเครื่องจักร การดำเนินธุรกิจ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลในวงการเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ เป็นผู้อธิบายแก่ประชาชนถึงความเป็นไปของสภาพเศรษฐกิจของชุมชนของประเทศ รวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจต่างประเทศ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศได้ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อองค์กรที่ตนสังกัด และต่อประเทศ ได้รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นในวงการเศรษฐกิจที่อยู่ใกล้และไกลตัว ซึ่งสามารถนำข่าวสารเหล่านั้น มาใช้ในการดำรงชีวิต ในการจับจ่ายซื้อสินค้า การดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งทราบช่องทางในการทำมาหากิน สิ่งที่สำคัญสำหรับข่าวสารทางเศรษฐกิจที่มีต่อประชาชน คือเป็นข้อมูล สำหรับการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองหรือองค์กรที่ตนสังกัดอยู่นั้น โดยประชาชนสามารถนำข้อมูลข่าวสารทางเศรษฐกิจมาช่วยในการตัดสินใจได้ ส่วนในเศรษฐกิจระดับชาติ รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ ก็กำหนดนโยบายเชิงเศรษฐกิจ วางแผนงาน โดยใช้ข้อมูลข่าวสารที่ดีกว่า พร้อมกว่ายอมทำให้ศักยภาพในการตัดสินใจสูงกว่า

2. บทบาทในการเป็นสื่อกลางติดต่อสื่อสาร หนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยงรัฐบาลกับเอกชน ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากประชาชน ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องรับทราบข่าวสารจากทางรัฐบาลแล้ว ด้านรัฐบาลเองก็จำเป็นต้องคอยติดตามรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอีกด้วย เพื่อคอยอำนวยความสะดวก วางแผนงานของรัฐให้อีกอำนาจ และสอดคล้องกับการลงทุนของภาคเอกชน บทบาทของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ในการเป็นสื่อกลางการติดต่อสื่อสารนี้ จึงมีทั้งการติดต่อจากรัฐบาลสู่ประชาชน จากประชาชนสู่รัฐบาล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างประชาชนด้วยกัน

3. บทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาล การสังเกตและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาลด้วยความเป็น

กลางนี้เป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์เพื่อที่จะควารัฐบาลได้ปฏิบัติตามแผนนโยบายที่เสนอต่อประชาชน หรือไม่ได้ดำเนินงานไปถึงไหนแล้ว ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติ

4. บทบาทในการมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีบทบาทในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการเสนอข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ทางเศรษฐกิจแก่ประชาชน เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเศรษฐกิจ ซึ่งช่องทางการทำมาหากิน และชี้แนวโน้มของเศรษฐกิจ แม้หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจะอยู่ในแวดวงที่จำกัด แต่ก็มีส่วนร่วมไม่น้อยในการผลักดันให้เกิดการเจริญเติบโตและขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพราะผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่เพียงจำนวนน้อยเหล่านี้เป็นกลุ่มคนที่มีพลังทางเศรษฐกิจและการลงทุน ดังนั้นข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจเพื่อลงทุนของบุคคลกลุ่มนี้

5. บทบาทในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเป็นสื่อสำหรับการโฆษณาสินค้า ผลิตภัณฑ์ บริการและเทคโนโลยีต่างๆ ในด้านประชาสัมพันธ์หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเป็นสื่อให้กับผู้โฆษณา บริษัทโฆษณา ผู้อ่าน สำนักข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออื่นๆ สมาคมทางการค้า สถาบันต่างๆ สถาบันวิจัย รัฐบาล สหภาพ แรงงาน ผู้ใช้แรงงาน นักลงทุน ผู้ถือหุ้นในบริษัทต่างๆ และผู้บริโภคทั่วไป

บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยทั่วไปไปกับบทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ทางด้านเศรษฐกิจ ถ้านำมาเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นได้ว่าภารกิจและหน้าที่ที่ปฏิบัติกันใกล้เคียงกันแต่จะแตกต่างกันที่เนื้อหาสาระและประเด็นข่าว โดยข่าวในหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจะเป็นข่าวที่มีผลต่อเศรษฐกิจ การทำมาหากินราคาสินค้าภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ข่าวทางด้านการตลาด ซึ่งมีผลต่อการทำมาหากินและการดำรงชีพของประชาชน

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ตำแหน่งและหน้าที่ของบุคลากรประจำกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการ เป็นหน่วยงานสำคัญหน่วยงานหนึ่งในองค์กรหนังสือพิมพ์ เปรียบเสมือนหัวใจของการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ ตั้งแต่การแสวงหา รวบรวมจัดเตรียมต้นฉบับ เช่น ข่าว บทความ สารคดี บทบรรณาธิการ ภาพการ์ตูน จากนั้นต้นฉบับจะได้รับการพาดหัวข่าว ส่งตีพิมพ์ จัดทำหรือผลิตภาพข่าวจนถึงออกแบบจัดหน้าหนังสือพิมพ์ก่อนที่จะส่งต่อไปยังฝ่ายผลิตต่อไป ต้นฉบับที่ถูกส่งมายังกองบรรณาธิการ จะได้รับการพิจารณา วินิจฉัยคุณค่า คัดเลือก ตรวจสอบความถูกต้อง (มาลี บุญศิริพันธ์. 2534 : 74)

สำหรับบุคลากรในกองบรรณาธิการนั้น หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับอาจมีตำแหน่งและจำนวนบุคลากรแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับขนาดและการลงทุนของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ แต่โดยทั่วไปกองบรรณาธิการจะประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ (อ่าน วุฒิกรรมรักษา. 2532 : 39) คือ

1. ผู้อำนวยการหรือบรรณาธิการอำนวยการ เป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดในองค์กรหนังสือพิมพ์ มีหน้าที่ในการวางนโยบาย และกำหนดทิศทางของหนังสือพิมพ์ ทั้งในด้านการบริหารและการเงิน นอกจากนี้ยังมีอำนาจสั่งการหรือควบคุมหน่วยงานทุกหน่วยงานในองค์กรหนังสือพิมพ์

2. บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา มีหน้าที่รับผิดชอบด้านกฎหมายมากกว่าทำหน้าที่ประจำวันในกองบรรณาธิการ

3. บรรณาธิการบริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการหนังสือพิมพ์ให้ลุล่วงออกเป็นฉบับให้ทันเวลาและมีประสิทธิภาพ สิ่งที่บรรณาธิการบริหารรับผิดชอบโดยตรง คือ ดูแลเนื้อหาสาระของข่าว บทความ สารคดี ซึ่งจะดูแลตั้งแต่คุณภาพของข่าว การบรรณาธิกรณและความรวดเร็วในการผลิตหนังสือพิมพ์ให้เสร็จตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการควบคุมการบริหารงานของกองบรรณาธิการในด้านของการว่าจ้าง เลิกจ้าง เลื่อนตำแหน่ง ตัดหรือเพิ่มเงินเดือน ฯลฯ

4. หัวหน้ากองบรรณาธิการ จะทำหน้าที่ร่วมกัน หรือทำหน้าที่เดียวกันกับบรรณาธิการบริหาร ในกรณีไม่มีบรรณาธิการบริหาร หัวหน้ากองบรรณาธิการ จะเป็นผู้รับผิดชอบ และควบคุมดูแลงานทั้งหมดในกองบรรณาธิการ โดยจะเป็นผู้ประสานงานกับบรรณาธิการและหัวหน้าข่าวแต่ละหน้า เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและนโยบายที่ได้วางเอาไว้

5. บรรณาธิการข่าว หรือ หัวหน้าข่าว เป็นแกนสำคัญในการรับผิดชอบในกองบรรณาธิการ โดยจะเป็นผู้ตัดสินใจในการคัดเลือกข่าว ที่มีคุณค่าน่าสนใจลงตีพิมพ์ทั้งข่าวในประเทศและต่างประเทศ พร้อมกับกำหนดความยาวสั้นของแต่ละข่าวให้เหมาะสมกับเนื้อที่และทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อความด้วย ซึ่งจะต้องทำงานร่วมกับบรรณาธิการฝ่ายจัดหน้า ห้องเรียงพิมพ์ และฝ่ายผลิตต่อไป บรรณาธิการข่าว หรือหัวหน้าข่าวจะขึ้นตรงต่อบรรณาธิการบริหาร หรือหัวหน้ากองบรรณาธิการโดยตรง สำหรับของไทยนั้น ส่วนใหญ่แบ่งเป็น บรรณาธิการข่าวหน้า 1 หรือหัวหน้าข่าวหน้า 1 มีหน้าที่ดูแลข่าวในประเทศเป็นหลัก โดยจะพิจารณาข่าวต่างๆที่จะนำมาเสนอในหน้า 1

6. บรรณาธิการข่าวในประเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบข่าวในประเทศทั้งหมด เป็นผู้มอบหมายให้ผู้สื่อข่าวไปแสวงหาข่าวตามแหล่งข่าวต่างๆ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาคัดเลือกข่าวซึ่งส่งเข้ามาโดยผู้สื่อข่าว หากเป็นที่พอใจและถูกต้องตามคุณค่าของข่าวก็จะส่งข่าวชิ้นนั้นให้บรรณาธิการข่าวพิจารณาต่อไป

7. บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ รับผิดชอบข่าวต่างประเทศ โดยปกติข่าวต่างประเทศจะได้จากโทรพิมพ์ แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์บางฉบับสามารถจ้างผู้สื่อข่าวไปประจำในต่างประเทศเพื่อรายงานข่าวพิเศษบางอย่างได้ด้วย ข่าวต่างประเทศจึงครอบคลุมถึงข่าวซึ่งได้จากโทรพิมพ์ สำนักข่าว และ ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ นอกจากนี้ข่าวต่างประเทศยังได้จากเอกสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ เนื้อหาเหล่านี้เป็นประโยชน์ในรูปของการวิเคราะห์เจาะลึกมากกว่า รายงานเหตุการณ์

8. บรรณาธิการบทความ สารคดี มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาและรวบรวมบทความ สารคดี หรือข้อเขียนประเภทต่างๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมและมีคุณค่า บทความ สารคดี ที่จะนำมาตีพิมพ์นั้น อาจจะเป็นเรื่องราวที่ประชาชนให้ความสนใจ ซึ่งอาจจะเขียนโดยนักข่าวประจำกองบรรณาธิการเอง หรือจากนักเขียนอิสระ หรือจากผู้อ่านที่ส่งมาให้หนังสือพิมพ์โดยตรง

9. บรรณาธิการฝ่ายจัดหน้าหรือบรรณาธิการมี ตำแหน่งนี้อาจมีชื่อเรียกต่างกัน ในภาษาอังกฤษว่า Make-up editor หรือ Sub-editor หน้าที่ความรับผิดชอบของบรรณาธิการฝ่ายจัดหน้า คือ รับผิดชอบในการวางรูปแบบของหนังสือพิมพ์แต่ละหน้าอย่างละเอียด เป็นผู้กำหนดเนื้อหาของข่าวสารและเรื่องราวทุกชิ้นทุกเรื่องว่า จะตีพิมพ์ในหน้าใดและตรงส่วนไหนของหน้า รวมทั้งยังต้องกำหนดขนาดของพาดหัวที่ใช้ว่าควรใช้ขนาดใดบ้าง ซึ่งนอกจากจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในหลักการและศิลปะการจัดหน้าแล้ว ยังต้องมีความสันตจิตจัดเจนในงานกองการผลิตและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับแผนกโฆษณาควบคู่ไปด้วย

10. รีไรท์เตอร์ เป็นนักข่าวอาวุโสคนหนึ่งประจำสำนักงานทำหน้าที่รับข่าวจากผู้สื่อข่าวที่ส่งมาแล้วนำมาปรุงแต่ง หรือเรียบเรียงข่าวนั้นเสนอต่อบรรณาธิการข่าว หรือหัวหน้าข่าวต่อไป นอกจากนี้ รีไรท์เตอร์ยังต้องทำหน้าที่สำรวจข่าวหนังสือพิมพ์อื่น เพื่อสรุปประเด็นสำคัญเสนอต่อบรรณาธิการข่าวเพื่อใช้ประกอบในการมอบหมายให้นักข่าวติดตามข่าวอีกด้วย

11. ผู้สื่อข่าว มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการเสาะแสวงหาข่าวตามแหล่งข่าวต่างๆ แล้วรวบรวม รายงานข้อเท็จจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อป้อนให้แก่โรงพิมพ์ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปกติแล้วกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ จะมีผู้สื่อข่าวประจำกระจายหน้าที่กันออกไปทำข่าวประจำประจำตามแหล่งข่าวต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือสถาบันอื่นๆ และผู้สื่อข่าวประจำที่ทำหน้าที่สื่อข่าวทั่วไปไม่ประจำแหล่งข่าว แต่บางครั้งอาจได้รับมอบหมายให้ไปสื่อข่าวเป็นเรื่องๆ ไปเป็นครั้งคราว เช่น ไปทำข่าวอภิปราย ปาฐกถา สัมภาษณ์ เป็นต้น หนังสือพิมพ์บางฉบับ จะมีผู้สื่อข่าวพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบในการสื่อข่าวเฉพาะเพื่อที่จะเจาะลึกถึงเบื้องหลัง หรือรายละเอียดต่างๆ ซึ่งเรียกกันว่าข่าวเดี่ยว หรือ สก๊อปข่าว แล้วนำมารายงานข่าวในรูปข่าวเฉพาะสำหรับหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ผู้สื่อข่าวพิเศษนี้จะต้องมีความสามารถประสบการณ์ และความชำนาญพิเศษ นอกจากนี้ยังมีผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติงาน

ประจำ หรือชั่วคราวในต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ ซึ่งจะส่งข่าวเข้ามาโรงพิมพ์ทางจดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ทางไกล โทรสาร และอื่นๆ

12. ช่างภาพ มีหน้าที่รับผิดชอบในการถ่ายภาพประกอบข่าว บทความ สารคดี ข้อเขียน หรือเรื่องราวต่างๆ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์บางฉบับให้ความสำคัญแก่ช่างภาพมากถึงขนาดมีบรรณาธิการฝ่ายภาพ เพื่อควบคุมดูแลในการคัดเลือกภาพที่จะนำมาตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์บางฉบับอาจจะไม่มีบรรณาธิการฝ่ายภาพโดยเฉพาะ แต่ส่วนใหญ่จะมีหัวหน้าช่างภาพ ซึ่งจะต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับบรรณาธิการบริหาร และบรรณาธิการข่าวหรือหัวหน้าข่าว ในการคัดเลือกภาพที่จะตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์

13. ผู้พิสูจน์อักษร มีหน้าที่รับผิดชอบในการอ่านและตรวจทานต้นฉบับข่าวสาร บทความ สารคดี ข้อเขียน หรือเรื่องราวต่างๆ รวมทั้งข้อความที่โฆษณาด้วย ผู้พิสูจน์อักษร จะทำการแก้ไขตัวสะกดให้ถูกต้องตามพจนานุกรม รวมทั้งการแก้ไขชื่อยศ ตำแหน่ง อาชีพ ฯลฯ ให้ถูกต้อง บางฉบับได้ให้ความสำคัญถึงขนาดมีบรรณาธิการฝ่ายพิสูจน์อักษร

14. บรรณารักษ์ เป็นบุคคลในกองบรรณาธิการ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาและจัดเก็บเอกสารข้อมูล หนังสืออ้างอิง นิตยสาร หนังสือพิมพ์ฉบับเก่าทั้งของโรงพิมพ์ที่ตนเองทำงานอยู่และของหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น รวมทั้ง กฤตภาค ภาพ และฟิล์ม ที่เป็นประโยชน์ในการเขียนข่าวบทความ สารคดี เพื่อการอ้างอิงในภายหลัง โดยการจัดเก็บอย่างเป็นระบบไว้ในห้องสมุด/ศูนย์ข้อมูล/ ซึ่งจะตั้งอยู่ในหรือใกล้กองบรรณาธิการ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการกับบุคลากรฝ่ายข่าว

คุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าว

ซวรัตน์ เชิดชัย (2527 : 65) กล่าวถึง คุณสมบัติของบุคลากรฝ่ายข่าว 4 ประการ คือ

1. ความสามารถที่จะเขียน (Ability to write) คือ ความสามารถที่จะเขียนเรื่องหรือแม้เรื่องสั้นๆ ได้โดยคล่องแคล่ว บวกกับความรู้ในการเขียนและพูดได้คล่อง
2. มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน
3. ความไม่มีความรู้สึกหรืออารมณ์ของตนเอง โดยต้องมีความกล้าและความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ความพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ และต้องไม่มีความรู้สึกว่าคุณใหญ่รู้หมดทุกเรื่อง

พิศิษฐ์ ขวลาธวัช (2525 : 91-111) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าว ดังนี้

1. ต้องมีความสามารถเฉพาะตัว ซึ่งต้องฝึกฝนกันเอง การศึกษาให้ได้แค่เพียงแนวทางเท่านั้น บุคลากรฝ่ายข่าวต้องรู้ว่าตนมีความสามารถเฉพาะตัวในเรื่องใด และดึงมันออกมาใช้เต็มที่

2. ต้องมีใจมุ่งมั่นไม่ทอดย
3. ต้องมีความรู้ด้านการบริหาร

มาลี บุญศิริพันธ์ (2534 : 45) กล่าวถึงคุณสมบัติของบุคลากรฝ่ายข่าวไว้ 7 ประการ คือ

1. ความช่างสังเกต ซึ่งความช่างสังเกตจะช่วยให้เสาะแสวงหาข่าวสารได้ละเอียดลออ รอบคอบ จับประเด็นข่าวได้ถูกต้อง รวดเร็ว ชัดเจน

2. ความอยากรู้อยากเห็น จะช่วยให้ผู้สื่อข่าวมีความกระตือรือร้นในการเสาะแสวงหาข้อมูลได้มากที่สุด และได้แง่มุมที่น่าสนใจจากสิ่งที่เห็นเพียงผิวเผินอาจกลายเป็นข่าวใหญ่ได้ ความอยากรู้อยากเห็นทำให้สามารถเจาะข่าวถึงแก่นได้มากขึ้น

3. ความรู้รอบ โดยบุคลากรฝ่ายข่าวที่ฉลาด ควรติดตามแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพราะยิ่งรู้ในสิ่งใดได้กว้างขวางเท่าไร ก็ยิ่งมีประโยชน์ต่อการสื่อข่าวมากเท่านั้น ซึ่งจะต้องขยันอ่าน ฟัง ติดตาม ความเคลื่อนไหวให้เป็นคนทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ดังคำกล่าวที่ว่า คนแก่ได้แต่หนังสือพิมพ์แก่ไม่ได้

4. ความอดทน โดยหน้าที่ซึ่งจะต้องทำงานแข่งกับเวลา ต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลหลายประเภท โดยเฉพาะแหล่งข่าวซึ่งมีความแตกต่างทั้งอุปนิสัยใจคอ ความยากลำบากในการให้การให้ได้มา ซึ่งข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ จึงอยู่ที่ความอดทนที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะรายงานให้ผู้อ่านทราบ

5. ความรับผิดชอบ งานหนังสือพิมพ์เป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้รับมอบหมายงานแล้วขาดความรับผิดชอบ ก็จะมีผลให้หนังสือพิมพ์เกิดความล่าช้า เกิดผลเสียแก่ส่วนรวม โดยความรับผิดชอบในที่นี้หมายถึงความรับผิดชอบต่อการรายงานข่าวให้ถูกต้องเที่ยงตรงและชัดเจน ตลอดจนความสำนึกในภาระหน้าที่ที่มีต่อสังคมด้วย

6. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ศิลปะในการวางตัวให้เข้ากับบุคคลทุกประเภทช่วยให้ผู้สื่อข่าวได้รับความร่วมมือ ความเต็มใจในการให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการแสวงหาข่าวโดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับแหล่งข่าว

7. ความเป็นกลาง ถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ หมายถึง ความเป็นธรรมไม่เอนเอียงเข้ากับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นพิเศษ โดยเฉพาะคู่กรณีระหว่างบุคคลในเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งกัน บุคลากรฝ่ายข่าวต้องระมัดระวังแยกตัวเองออกมาให้ห่างจากความผูกพันกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ใดๆ ที่อาจเสนอมาได้ ต้องให้ความยุติธรรมในการรายงานข่าวอย่างเต็มที่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

สำหรับผลงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศ ดังนี้

เฮอร์รอน (Herron. 1986 : 10) ได้ทำศึกษา เรื่องพฤติกรรมการค้นหาข้อมูล และรูปแบบข้อมูลที่ใช้ของนักหนังสือพิมพ์ในเมืองใหญ่ๆ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 214 ฉบับ ไปยังนักหนังสือพิมพ์ ของหนังสือพิมพ์ Pittsuburgh Press และ Post Gazette ผลการศึกษา พบว่า นักหนังสือพิมพ์จะใช้แหล่งสารนิเทศแบบไม่เป็นทางการ คือ การพูดคุย การสัมภาษณ์มากกว่าแหล่งสารนิเทศที่เป็นทางการ เช่น การใช้ห้องสมุด ซึ่งแหล่งสารนิเทศที่ใช้มากเรียงตามลำดับ คือ แหล่งสารนิเทศส่วนตัว ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ หน่วยงานต่างๆ ส่วนประเภท หรือรูปแบบของสารนิเทศที่ใช้มากเรียงตามลำดับ คือ หนังสือพิมพ์ หนังสือรูปภาพ แผนที่ วารสาร ไมโครฟิล์ม

วีเวอร์และวิลฮอยท์ (Weaver and Wilhoit. 1986 : 39) ได้ทำการศึกษา นักสื่อสารมวลชน อันได้แก่ นักจัดรายการวิทยุ นักจัดรายการโทรทัศน์ นักหนังสือพิมพ์ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ในด้านลักษณะของงานที่ทำ สัดส่วนบุคลากรในองค์กร การค้นหาข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ใช้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร ชีตความสามารถในการทำงาน สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักหนังสือพิมพ์นั้น ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้เขียนข่าวและบทความประจำ จำนวน 139 คน พบว่า นักหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่ จะใช้แหล่งสารนิเทศส่วนตัวมากที่สุด รองลงมา คือ หน่วยงานรัฐบาลและห้องสมุดหนังสือพิมพ์ โดยสารนิเทศที่ใช้ประจำ คือ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร

แฮนเซนและแม็คลอยด์ (Hansen and McLeod. 1988 : 143 - 146) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของห้องสมุดหนังสือพิมพ์รายวันในการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรจากห้องสมุดหนังสือพิมพ์ ของนักหนังสือพิมพ์ในเมืองใหญ่ๆ รวมทั้งวิธีการติดต่อและใช้บริการจากห้องสมุดหนังสือพิมพ์ โดยการสัมภาษณ์นักหนังสือพิมพ์ อาทิ รีไรท์เตอร์ ผู้สื่อข่าว ผู้เขียนบทความประจำ ฯลฯ จำนวน 136 คน และสัมภาษณ์บรรณารักษ์ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ 16 คน ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดหนังสือพิมพ์มีความสำคัญ ในการจัดหาข้อมูลและเป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญในการสร้างแนวความคิดของการเขียนหนังสือพิมพ์ โดยทรัพยากรห้องสมุด ที่ใช้มากที่สุดตามลำดับ คือ กฤตภาค หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร รูปภาพ ไมโครฟิล์ม ซึ่งห้องสมุดจะให้บริการช่วยค้นคว้าทางโทรศัพท์แก่นักหนังสือพิมพ์มากที่สุด

งานวิจัยในประเทศ

ผลงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับ การใช้และปัญหาการใช้แหล่งสารนิเทศของ บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจโดยตรงนั้นแทบจะไม่มีเลย ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศ สารนิเทศของบุคคลในอาชีพต่างๆ ดังนี้

ชนันนา ผสมกุศลศีล (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้เอกสารของผู้เขียน บทความประจำในหนังสือพิมพ์รายวัน โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน ได้รับแบบสอบถาม กลับคืน 84 ฉบับ (ร้อยละ 91.3) ผลการวิจัยด้านการใช้แหล่งเอกสาร พบว่า ผู้เขียนบทความ ประจำใช้แหล่งเอกสารส่วนตัวระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61) ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) และห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งเอกสารที่ใช้ใน ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.39) ส่วนปัญหาในการใช้แหล่งสารนิเทศ คือเวลาในการเขียนบทความ จำกัด ทำให้ไม่มีเวลาไปใช้แหล่งสารนิเทศ และปัญหาที่ประสบจากการใช้ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ คือ ข้อมูลในห้องสมุดหนังสือพิมพ์มีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

จุฑาลักษณ์ โปชนกุล (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศ ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานต้อนรับฯ จำนวน 280 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 178 ฉบับ (ร้อยละ 62.46) ผลการศึกษาด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า พนักงานต้อนรับใช้แหล่งสารสนเทศ ตามลำดับดังนี้ แหล่งสารสนเทศที่ได้จากการสนทนา/ อภิปรายกับเพื่อนร่วมงาน หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศส่วนตัว แหล่งสารสนเทศจากผู้อื่น แหล่งสารสนเทศแผนกฝึกอบรมพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน สมาคมวิชาชีพที่เป็นสมาชิก และห้องสมุดอื่นๆ

เอี่ยมพร เฮนะเกษตร (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการและการใช้ สารนิเทศของมัคคุเทศก์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นมัคคุเทศก์สังกัดบริษัทนำเที่ยวในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 314 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 254 ฉบับ (ร้อยละ 80.89) ผลการศึกษาในด้าน แหล่งสารนิเทศที่มัคคุเทศก์ใช้ในระดั้มาก ได้แก่ แหล่งสารนิเทศส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย 2.64) และ การอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ค่าเฉลี่ย 2.51) ตามลำดับ โดยประเภทของแหล่งสารนิเทศ พบว่า แหล่งสารนิเทศที่มัคคุเทศก์ใช้ในระดั้มากคือสารนิเทศ ส่วนตัว แหล่งสารนิเทศที่เป็นบุคคลใช้ในระดั้มานกลาง ซึ่งแหล่งสารนิเทศที่เป็นบุคคลซึ่งมีค่า เฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 2.27) และแหล่งสารนิเทศที่ มัคคุเทศก์ใช้ในระดั้น้อย คือ หน่วยงาน/สถาบัน ส่วนแหล่งสื่อมวลชน พบว่า มัคคุเทศก์ใช้ในระดั้มานกลางทุกแหล่ง ทั้งหนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 2.32) โทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 2.11) วิทยุ (ค่าเฉลี่ย 1.77) ด้านปัญหา การใช้แหล่งสารนิเทศ พบว่า มัคคุเทศก์ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ทุกแหล่ง เช่น แหล่งสารนิเทศส่วนตัว มัคคุเทศก์ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.82) ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนสารนิเทศมีน้อย และไม่สามารถจัดหาสารนิเทศที่ต้องการได้ (ร้อยละ 66.49) แหล่งสารนิเทศของเพื่อนร่วมงานประสบปัญหา คือ ใช้สารนิเทศได้ในเวลาจำกัด (ร้อยละ 70.89) แหล่งของผู้ที่มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญ มีปัญหาค้นหาสารนิเทศไม่มีเวลาไปติดต่อ (ร้อยละ 61.80) และไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้ (ร้อยละ 60.67) เป็นต้น

ยุพิน แสงทอง (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาการแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 296 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 267 ฉบับ (ร้อยละ 90.20) ผลการวิจัยด้านการใช้แหล่งสารนิเทศ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้แหล่งสารนิเทศเพื่อแสวงหารายละเอียดเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งบุคคล แหล่งสถาบัน และแหล่งสื่อมวลชน ผู้ตอบใช้แหล่งสารนิเทศทั้ง 3 ประเภทในระดับปานกลาง โดยใช้แหล่งบุคคลมากกว่าแหล่งสถาบันและแหล่งสื่อมวลชน ส่วนปัญหาในการใช้พบว่าประสบปัญหาเรียงลำดับ ดังนี้ ไม่มีข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ ข้อมูลมีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และผู้บริการไม่เพียงพอแก่ความต้องการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ฉบับภาษาไทย รายวัน 7 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ สื่อธุรกิจ คู่แข่งรายวัน ผู้จัดการรายวัน ไทยไฟแนนเชียล ไทยธุรกิจไฟแนนซ์ เมเนเจอร์ไฟแนนเชียลเดย์ ราย 3 วัน 2 ฉบับ ได้แก่ ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ และรายสัปดาห์ 4 ฉบับ ได้แก่ ผู้จัดการรายสัปดาห์ คู่แข่งรายสัปดาห์ สยามธุรกิจ ข่าวพาณิชย์ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 858 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ที่สุ่มมาจากประชากรในข้อ 1 โดยวิธีการสุ่มแบบสัดส่วนจากจำนวนผู้สื่อข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ แต่ละฉบับ ให้ได้จำนวน ไม่ต่ำกว่า 265 คน โดยแต่ละฉบับใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศ
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
3. ศึกษาวิธีการ และหลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ โดยเริ่มถามตั้งแต่สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพิการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกและภายในองค์กร ตลอดจนปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกและภายในองค์กร โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และแก้ไข ซึ่งประธานและกรรมการได้เสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้อง ตลอดจนอธิบายความของข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถเข้าใจได้ง่าย

6. นำข้อเสนอนแนะและส่วนที่ต้องแก้ไขไปปรับปรุงแบบสอบถามแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตร อีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้ว เกี่ยวกับการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ คือ นายบริสุทธิ์ กาศสินพิลา บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ นายทวี มีเงิน บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจและนางสาวสดศรี คุปตะพันธ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะข้อคำถามบางข้อที่ซ้ำซ้อนกัน และแก้ไขคำว่าสารนิเทศให้เป็นข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจได้ง่าย

8. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ และหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจแห่งละ 15 ชุด รวมทั้งหมด 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความครอบคลุมของข้อคำถามเรื่องการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศ

9. ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้ออกหนังสือถึง บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ทั้ง 13 ฉบับที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจาก เลขานุการกองบรรณาธิการ และบุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์ 13 ฉบับ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ 21-25 พฤศจิกายน 2539 และประมาณการณ่ว่าควรจะได้รับแบบสอบถามคืนภายใน 3 สัปดาห์

3. เมื่อถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2539 ผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนไม่ครบทุกแห่ง และบางแห่งก็ไม่ครบจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงต้องส่งแบบสอบถามไปอีกครั้งจนถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2539 จึงไปเก็บแบบสอบถามคืนอีกครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ยกเว้น หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ผู้จัดการรายวัน และไฟแนนเชียลเดย์ เนื่องจากบุคลากรฝ่ายข่าวที่ได้รับแบบสอบถามเป็นผู้ที่ออกปฏิบัติงานภายนอก จึงไม่สามารถรวบรวมได้ครบถ้วน และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กับไฟแนนเชียลเดย์ในเครือเมเนเจอร์ แมส มีเดีย กำลังอยู่ในช่วงการปรับโครงสร้างครั้งใหญ่ โดยการยุบรวมหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับดังกล่าวเข้าด้วยกัน ภายใต้ชื่อผู้จัดการรายวัน ซึ่งต้องมีการปลดบุคลากรออกจำนวนมาก การเก็บแบบสอบถามจึงไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พยายามรวบรวมแบบสอบถามคืนให้ได้มากที่สุด จนถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2539 สามารถรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด 300 ฉบับ และเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 291 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 565 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51.5 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการมีจำนวน 265 คน ถือว่าจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนนั้นเกินจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

4. จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด สามารถแสดงคุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าวได้ ตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

วาระการออก	หนังสือพิมพ์	จำนวนบุคลากร ฝ่ายข่าว	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบ ถามที่ได้รับคืน	ร้อยละ
รายวัน	กรุงเทพธุรกิจ	140	43	60	41	68.33
	สื่อธุรกิจ	78	24	40	24	60
	คู่แข่งรายวัน	50	15	35	15	42.8
	ผู้จัดการรายวัน	130	40	80	35	43.7
	ไทยไฟแนนเชียล	45	14	40	29	72.5
	ไทยธุรกิจไฟแนนซ์	25	8	25	8	53.3
	ไฟแนนเชียลเดย์	52	16	50	18	36
ราย 3 วัน	ประชาชาติธุรกิจ	105	33	40	37	92.5
	ฐานเศรษฐกิจ	70	22	70	40	57.14
รายสัปดาห์	ผู้จัดการราย- สัปดาห์	55	17	50	18	36
	คู่แข่งรายสัปดาห์	50	15	40	15	37.5
	สยามธุรกิจ	50	15	40	24	60
รวม	13 ฉบับ	858	265	565	291	51.5

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ดำเนินการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

- นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้วมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 - วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว แสดงผลเป็นค่าร้อยละ
 - วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร มาหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- โดยกำหนดน้ำหนักของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการใช้และปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับของเหตุผล		คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1
น้อย	เท่ากับ	2
ปานกลาง	เท่ากับ	3
มาก	เท่ากับ	4
มากที่สุด	เท่ากับ	5

สำหรับการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (X) ใช้เกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า ปริมาณการใช้หรือเหตุผลในระดับ
มาก	ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า ปริมาณการใช้หรือเหตุผลในระดับ
ปานกลาง	ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า ปริมาณการใช้หรือเหตุผลในระดับ
น้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า ปริมาณการใช้หรือเหตุผลในระดับ
น้อยที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า ปริมาณการใช้หรือเหตุผลในระดับ

4. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ตามวาระการออก สายวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติ F-test หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของ นิวแมน-คูลส์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑๓๓ ①

5.1 ค่าอัตราร้อยละ (Percentage Rate)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

①

5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

fx แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

$\sum f$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
 $(\sum fx)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนคูณความถี่แต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(3) 5.4 เปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ จำแนกตามตัวแปร
 สายวิชาที่สำเร็จการศึกษาของบุคลากรฝ่ายข่าว โดยใช้ t-test ตามสูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ \bar{x}_1 , \bar{x}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2 , s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1 , n_2 แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5.5 เปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ จำแนกตามตัวแปร วาระการ
 ออก ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ F-test ตามสูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

- เมื่อ F แทน ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5.6 สถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีทดสอบของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls test) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2535 ; 113)

$$W = q(\alpha; r, df) \sqrt{\frac{MS_w}{N}}$$

เมื่อ q แทน ค่าที่ได้จากตาราง Studentized Range Statistic

MS_w แทน ความคลาดเคลื่อนภายในกลุ่ม

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ

α แทน ค่าเชื่อมั่นที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X} แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MS แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
t แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
F แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
* แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
** แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและได้เสนอผลการวิเคราะห์ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ✓ 2. สภาพการใช้รูปแบบสารสนเทศในแหล่งสารสนเทศต่างๆของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
3. ปริมาณการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
- ✓ 4. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน
5. ปริมาณการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
6. เปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน

7. ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

8. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- (๑) 1. รายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 คุณลักษณะของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

คุณลักษณะ	รายวัน						รายสัปดาห์						รวม					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		รวม	ร้อยละ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
อายุ																		
15 - 24 ปี	10	3.4	38	13.0	1	0.3	15	5.2	5	1.7	6	2.1	16	5.5	59	20.2	75	26.0
25 - 34 ปี	44	15.1	70	24.0	19	6.5	19	6.5	17	5.8	23	7.9	80	28.0	114	39.0	194	67.0
35 - 44 ปี	7	2.4	1	0.3	5	1.7	1	0.3	2	0.7	7	2.4	14	4.8	7	2.4	21	7.2
45 - 54 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3	-	-	-	-	-	1	0.3
55 - 64 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	61	21.0	109	37.5	25	8.6	35	12.0	25	8.6	36	12.0	111	38.0	180	62.0	291	100
ระดับการศึกษา																		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	1.7	6	2.1	1	0.3	1	0.3	3	1.0	-	-	9	3.4	7	2.4	34	11.7
ปริญญาตรี	54	18.6	102	35.0	23	7.9	34	11.7	22	7.6	31	10.7	99	34.0	167	57.0	266	91.0
ปริญญาโท	2	0.7	1	0.3	1	0.3	-	-	-	-	5	1.7	3	1.0	6	2.1	9	3.0
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	61	21.0	109	37.5	25	8.6	35	12.0	25	8.6	36	12.0	111	38.0	180	62.0	291	100
คุณวุฒิที่สำเร็จ																		
ศึกษาจนจบชั้นหลัก	11	3.8	10	3.4	7	2.4	3	1.0	2	0.7	6	2.1	20	6.9	19	6.5	39	13.4
ไม่ได้ศึกษาจนจบชั้นหลัก	50	17.2	99	34.0	18	6.2	32	11.0	23	7.9	30	10.3	91	31.3	161	55.3	252	86.6
รวม	61	21.0	109	37.5	25	8.6	35	12.0	25	8.6	36	12.0	111	38.0	180	62.0	291	100

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะ	รายวัน						รายสัปดาห์						รวม						
	รายวัน		ราย 3 วัน		รายสัปดาห์		รายวัน		ราย 3 วัน		รายสัปดาห์		รวม		รวม		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ประเภทการเลิกจ้าง																			
ต่ำกว่า 1 ปี	10	3.4	13	4.5	2	0.7	10	3.4	1	0.3	2	0.7	13	4.5	25	8.6	38	131.0	
1 - 3 ปี	26	8.9	60	20.6	4	1.8	13	4.5	13	4.5	16	5.5	43	17.7	89	30.6	132	45.4	
4 - 6 ปี	13	4.5	20	6.9	5	1.7	9	3.1	7	2.4	5	1.7	25	8.6	34	11.6	59	20.3	
6 - 9 ปี	8	2.7	13	4.5	9	3.4	3	1.0	3	1.0	11	3.8	20	6.9	27	9.3	47	16.2	
10 ปีขึ้นไป	4	1.4	3	1.0	5	1.7	-	-	1	0.3	2	0.7	10	3.4	5	1.7	15	5.2	
รวม	61	21.0	109	37.5	25	8.6	35	12.0	25	8.6	36	12.0	111	38.0	180	62.0	291	100	
ลักษณะการปฏิบัติงาน																			
ผู้สื่อข่าว	30	10.3	81	27.8	9	3.1	31	10.7	19	6.5	24	8.2	58	19.9	136	46.7	197	67.7	
ไรท์เตอร์	4	1.4	5	1.7	1	0.3	1	0.3	-	-	1	0.3	5	1.7	7	2.4	12	4.1	
ผู้สื่อข่าวอาวุโส	4	1.4	7	2.4	4	1.4	-	-	3	1.0	3	1.0	11	3.8	10	3.4	21	7.2	
รองผ.ช.หัวหน้าข่าว	4	0.3	7	2.4	1	0.3	1	0.3	-	-	2	0.7	2	0.7	10	3.4	12	4.1	
หัวหน้าข่าว	13	4.5	7	2.4	5	1.7	2	0.7	2	0.7	3	1.0	20	6.9	10	3.4	30	10.3	
บรรณาธิการข่าว	6	2.0	2	0.7	4	1.4	-	-	1	0.3	-	-	11	3.8	2	0.7	13	4.5	
อื่นๆ	3	1.0	2	0.7	1	0.3	-	-	-	-	-	-	4	1.4	2	0.7	6	2.1	
รวม	61	21.0	109	37.5	25	8.6	35	12.0	25	8.6	36	12.0	111	38.0	180	62.0	291	100	

จากตาราง 3 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62) และส่วนใหญ่อายุระหว่าง 25-34 ปี (ร้อยละ 67)

ด้านระดับการศึกษา บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 91) โดยมากสำเร็จการศึกษาคณะวิชาที่ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก (ร้อยละ 86.6)

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านข่าวเศรษฐกิจ 1-3 ปี (ร้อยละ 45.4) ในลักษณะการปฏิบัติงานตำแหน่งผู้สื่อข่าวมากที่สุด (ร้อยละ 67.7)

③ 2. สภาพการใช้สารนิเทศในแหล่งสารนิเทศต่างๆ ปรากฏผลตามตาราง 4 - 5

ตาราง 4 สภาพการใช้สารนิเทศในแหล่งสารนิเทศต่างๆ

การใช้สารนิเทศ	รายวัน		ราย 3 วัน		รายสัปดาห์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนข่าวที่เขียน								
ในรอบสัปดาห์								
1 - 2 ชิ้น	45	15.5	13	4.5	28	9.6	86	29.6
3 - 4 ชิ้น	55	18.9	32	11.0	12	4.1	99	34.0
5 - 6 ชิ้น	26	8.9	7	2.4	4	1.4	37	12.7
7 - 8 ชิ้น	21	7.2	3	1.0	6	2.1	30	10.3
9 - 10 ชิ้น	9	3.0	5	1.7	5	1.7	19	6.5
11 ชิ้นขึ้นไป	14	4.8	-	-	6	2.1	20	6.9
รวม	170	58.4	60	20.6	61	21.0	291	100
เวลาในการค้นหา								
ข้อมูลในแต่ละครั้ง								
ต่ำกว่า 1 ชม.	18	6.2	24	8.2	6	2.1	48	16.5
1 - 2 ชม.	67	23.0	15	5.1	12	4.1	94	32.3
3 - 4 ชม.	29	10.0	3	3.0	11	3.8	43	14.8
5 - 6 ชม.	4	1.4	1	0.3	5	1.7	10	3.4

ตาราง 4 (ต่อ)

การใช้สารนิเทศ	รายวัน		ราย 3 วัน		รายสัปดาห์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7 ชม.ขึ้นไป	9	3.1	3	1.0	5	1.7	17	5.8
ไม่เคยค้นหา	4	1.4	-	-	3	1.0	7	2.4
ไม่แน่นอน	39	13.4	14	4.8	19	6.5	72	24.7
รวม	170	58.4	60	20.6	61	21.0	291	100
ความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศ								
1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์	59	20.3	24	8.2	17	5.8	100	34.4
3 - 4 ครั้ง/สัปดาห์	59	20.3	19	6.5	15	5.2	93	32.0
5 - 6 ครั้ง/สัปดาห์	15	5.1	6	20.6	3	1.0	24	8.2
7 - 8 ครั้ง/สัปดาห์	5	1.7	2	0.7	6	2.0	13	4.5
9 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์	14	4.8	5	1.7	10	3.4	29	10.0
ไม่ได้ใช้	4	1.4	-	-	6	2.0	10	3.4
อื่นๆ	14	4.8	4	1.4	4	1.4	22	7.6
รวม	170	58.4	60	20.6	61	21.0	291	100

จากตาราง 4 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่เขียนข่าวหรือบทความสัปดาห์ละ 3 - 4 ชิ้น (ร้อยละ 34.0) รองลงไปคือ สัปดาห์ละ 1 - 2 ชิ้น (ร้อยละ 29.6)

ด้านการใช้เวลาเพื่อค้นหาข้อมูลแต่ละครั้ง พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ใช้เวลาในการค้นหาข้อมูล เพื่อประกอบการเขียนข่าวครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 32.3) ส่วนรองลงไปใช้เวลาไม่แน่นอน (ร้อยละ 24.7)

ด้านความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารนิเทศสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง (ร้อยละ 34.4) รองลงไปสัปดาห์ละ 3 - 4 ครั้ง (ร้อยละ 32.0)

ตาราง 5 ภาษาของสถานทูตที่บุคคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้

ภาษาก่อนการแก้ไข	รายวัน			ภายใน 3 วัน			ภายใน 1 เดือน			รวม														
	ไทย			อังกฤษ			อื่น ๆ			รวม														
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน												
0 - 20	11	3.7	159	54.6	192	66	4	1.4	53	18.2	60	20.6	2	0.6	31	10.6	37	12.7	17	5.8	243	83.5	289	99.3
21 - 40	11	3.7	13	4.5	100	34.3	-	-	3	1	-	-	1	0.3	3	1	-	-	12	4.1	19	6.5	1	0.3
41 - 60	9	3.1	14	4.8	1	0.3	2	0.7	-	-	-	-	2	0.7	2	-	-	-	13	4.5	16	5.5	1	0.3
61 - 80	39	13.4	5	1.7	-	-	15	5.2	-	-	-	-	6	2.1	-	-	-	-	60	20.6	5	1.7	-	-
81 - 100	124	42.6	3	1	-	-	39	13.4	4	1.4	-	-	26	8.9	1	-	-	-	189	65	8	2.7	-	-

จากตาราง 5 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยในปริมาณมาก (ร้อยละ 81-100) และมีการใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นๆในปริมาณน้อย (ร้อยละ 0-20)

3. ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ปรากฏผลตามตาราง 6

ตาราง 6 ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

แหล่งสารนิเทศ	รูปแบบสารนิเทศ										บุคคล																
	วัสดุสารนิเทศ					รูปแบบสารนิเทศ					สัมภาระต่องก.	เจ้าหน้าที่	ประชาสัมพันธ์														
	สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ	ข่าวเอก	รายงานประจำปี	รายงานการประชุม	วารสารภายในหน่วยงาน	ฐานข้อมูล	สัมภาระกับผู้บริหาร	สัมภาระต่องก.	ประชาสัมพันธ์	ประชาสัมพันธ์																	
	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S	X S							
1. หน่วยงานราชการ	2.9	1.20	ปานกลาง	2.96	1.23	ปานกลาง	2.7	1.2	ปานกลาง	2.78	1.24	ปานกลาง	2.41	1.09	น้อย	2.9	1.48	ปานกลาง	3.77	1.30	มาก	3.50	1.22	ปานกลาง	2.7	1.2	ปานกลาง
2. รัฐวิสาหกิจ	2.8	1.17	ปานกลาง	2.97	1.19	ปานกลาง	2.7	1.2	ปานกลาง	2.74	1.24	ปานกลาง	2.33	0.99	น้อย	2.8	1.42	ปานกลาง	3.62	1.33	มาก	3.4	1.23	ปานกลาง	2.7	1.1	ปานกลาง
3. บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง	3.2	1.17	ปานกลาง	3.36	1.26	ปานกลาง	3.1	1.2	ปานกลาง	2.84	1.19	ปานกลาง	2.63	1.14	ปานกลาง	3.1	1.40	ปานกลาง	4.24	1.02	มาก	3.8	1.09	ปานกลาง	3.2	1.2	ปานกลาง
4. คณะกรรมการระหว่างภาครัฐและเอกชน	2.5	1.21	ปานกลาง	2.59	1.28	ปานกลาง	2.4	1.2	น้อย	2.59	1.26	ปานกลาง	2.20	1.09	น้อย	2.6	1.35	ปานกลาง	3.41	1.45	ปานกลาง	3.2	1.35	ปานกลาง	2.5	1.2	ปานกลาง
5. ศาลากลางจังหวัด	2.9	1.13	ปานกลาง	2.93	1.34	ปานกลาง	3	1.4	ปานกลาง	2.80	1.40	ปานกลาง	2.51	1.24	ปานกลาง	3	1.49	ปานกลาง	3.27	1.46	ปานกลาง	3.1	1.34	ปานกลาง	2.5	1.2	ปานกลาง
6. สถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร บงก.	3	1.38	ปานกลาง	2.87	1.33	ปานกลาง	3	1.4	ปานกลาง	2.67	1.33	ปานกลาง	2.42	1.23	น้อย	2.9	1.47	ปานกลาง	3.34	1.44	ปานกลาง	3.2	1.33	ปานกลาง	2.6	1.3	ปานกลาง
7. ชมรม-สมาคม-สภาวิชาชีพ	2.7	1.26	ปานกลาง	2.69	1.20	ปานกลาง	2.5	1.3	ปานกลาง	2.56	1.29	ปานกลาง	2.26	1.19	น้อย	2.5	1.32	น้อย	3.33	1.36	ปานกลาง	3	1.30	ปานกลาง	2.5	1.2	น้อย
8. บริษัทมหาชน	2.7	1.34	ปานกลาง	2.59	1.25	ปานกลาง	2.2	1.2	น้อย	2.10	1.26	น้อย	2.09	1.22	น้อย	2.7	1.41	ปานกลาง	2.60	1.43	ปานกลาง	2.5	1.30	น้อย	2.2	1.2	น้อย
9. เจ้าหน้าที่บังคับ ๑	3.2	1.30	ปานกลาง	3.00	1.28	ปานกลาง	2.4	1.5	น้อย	2.30	1.35	น้อย	2.26	1.30	น้อย	2.80	1.39	ปานกลาง	2.64	1.40	ปานกลาง	2.5	1.32	ปานกลาง	2.2	1.3	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้แหล่งสารสนเทศของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบของการสัมภาษณ์ผู้บริหารอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 3.62 และ 4.24) ส่วนแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ที่เป็นรูปแบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย สำหรับระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.00 - 3.50 ส่วนใหญ่เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในแหล่งสารสนเทศต่างๆ เช่น สถาบันการเงิน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34) ส่วนรูปแบบสารสนเทศที่ใช้ระดับน้อย คือ วารสารภายในหน่วยงาน เช่น วารสารภายในของชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.19)

4. เปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตาม วาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน ปรากฏผลตามตาราง 7 - 37

ตาราง 7 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศจากหน่วยงานราชการของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารสนเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารสนเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	0.85
ภายในกลุ่ม	288	189.44	0.66	
รวม	290	190.56		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.75	0.87	0.92
ภายในกลุ่ม	288	272.81	0.95	
รวม	290	274.56		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 7 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการสำรวจโรคจากหน่วยงานราชการ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.65	0.82	1.10
ภายในกลุ่ม	288	216.31	0.75	
รวม	290	217.96		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.15	1.07	1.03
ภายในกลุ่ม	288	301.70	1.05	
รวม	290	303.85		

$$F_{(.05 ; df 2 , 288)} = 3.04$$

จากตาราง 8 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากบริษัทเอกชนของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.80	1.40	2.22
ภายในกลุ่ม	288	180.68	0.63	
รวม	290	183.48		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.34	0.17	0.24
ภายในกลุ่ม	288	200.07	0.69	
รวม	290			

$$F_{(.05 ; df 2 , 288)} = 3.04$$

จากตาราง 9 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนของ
บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.99	2.49	2.90
ภายในกลุ่ม	288	247.17	0.86	
รวม	290	252.16		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.89	1.45	1.15
ภายในกลุ่ม	288	361.04	1.25	
รวม	290	363.93		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 10 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้รูปแบบสารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของบุคลากร
ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.48	2.74	2.33
ภายในกลุ่ม	288	337.96		
รวม	290	349.45		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.92	3.46	2.70
ภายในกลุ่ม	288	369.05	1.28	
รวม	290	375.97		

$$F_{(.05 ; df 2 , 288)} = 3.04$$

จากตาราง 11 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้รูปแบบสารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็น วัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.38	4.69	4.19*
ภายในกลุ่ม	288	322.02	1.12	
รวม	290	331.40		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.84	0.92	0.71
ภายในกลุ่ม	288	375.33	1.30	
รวม	290	377.17		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

$$F_{(.01; df 2, 288)} = 4.71$$

จากตาราง 12 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วันและรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงิน ที่มีรูปแบบเป็นวัสดุสารนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบต่อไปว่าในการใช้วัสดุสารนิเทศที่มีความแตกต่างกันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกประเภทใดที่มีการใช้วัสดุสารนิเทศแตกต่างกันนั้น จึงใช้การทดสอบด้วย Studentize range statistic (q-statistic) แบบ Newman-Keuls Method ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยให้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบการใช้วัสดุสารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าว
หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายข้อที่พบความแตกต่าง

<u>วัสดุสารนิเทศจากสถาบันการเงิน</u>				
	\bar{X}	ราย 3 วัน	รายสัปดาห์	รายวัน
		2.44	2.76	2.89
ราย 3 วัน	2.44	-	0.32	0.45*
รายสัปดาห์	2.76		-	0.13
รายวัน	2.89			-

จากตาราง 13 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันมีการใช้วัสดุสารนิเทศจากสถาบันการเงินมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพของบุคลากรฝ่ายข่าว หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.67	3.34	4.02*
ภายในกลุ่ม	288	238.73	0.83	
รวม	290	245.40		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.59	1.80	1.58
ภายในกลุ่ม	288	327.93	1.14	
รวม	290	331.52		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 14 แสดงว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วันและรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ ที่มีรูปแบบเป็นวัสดุสารนิเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบต่อไปว่า ในการใช้วัสดุสารนิเทศที่มีความแตกต่างกันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกประเภทใดที่มีการใช้วัสดุสารนิเทศแตกต่างกัน นั้น จึงใช้การทดสอบด้วย Studentize range statistic (q-statistic) แบบ Newman-Keuls Method ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบการใช้วัสดุสารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ ของบุคลากรฝ่าย
ข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายข้อที่พบความแตกต่าง

<u>วัสดุสารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ</u>				
	\bar{X}	ราย 3 วัน	รายวัน	รายสัปดาห์
		2.236	2.610	2.613
ราย 3 วัน	2.236	-	0.374*	0.377
รายวัน	2.610		-	0.003
รายสัปดาห์	2.613			-

จากตาราง 15 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวันมีการใช้วัสดุสารนิเทศ
จากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.09	4.54	5.66**
ภายในกลุ่ม	288	231.05	0.80	
รวม	290	240.13		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.59	1.80	1.58
ภายในกลุ่ม	288	327.93	1.14	
รวม	290	331.52		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

$$F_{(.01; df 2, 288)} = 4.71$$

จากตาราง 16 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูล ที่มีรูปแบบเป็นวัสดุสารนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* เพื่อให้ทราบต่อไปว่า ในการใช้วัสดุสารนิเทศที่มีความแตกต่างกันนั้นบุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกประเภทใด ที่มีการใช้วัสดุสารนิเทศแตกต่างกันนั้น จึงใช้การทดสอบด้วย Studentize range statistic (q-statistic) แบบ Newman-Keuls Method ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏผลดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบการใช้วัสดุสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าว
หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายชื่อที่พบความแตกต่าง

<u>วัสดุสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูล</u>				
	\bar{X}	ราย 3 วัน	รายสัปดาห์	รายวัน
		2.05	2.41	2.49
ราย 3 วัน	2.05	-	0.36	0.44*
รายสัปดาห์	2.41		-	0.08
รายวัน	2.49			-

จากตาราง 17 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวันมีการใช้วัสดุสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.80	3.40	4.10*
ภายในกลุ่ม	288	238.34	0.83	
รวม	290	245.14		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.50	2.75	2.33
ภายในกลุ่ม	288	339.85	1.18	
รวม	290	345.35		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 18 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัย ที่มีรูปแบบเป็นวัสดุสารนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบต่อไปว่าในการใช้วัสดุสารนิเทศที่มีความแตกต่างกันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกประเภทใด ที่มีการใช้วัสดุสารนิเทศแตกต่างกันนั้น จึงใช้การทดสอบด้วย Studentize range statistic (q-statistic) แบบ Newman-Keuls Method ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยทำการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 เปรียบเทียบการใช้วัสดุสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายข้อที่พบความแตกต่าง

<u>วัสดุสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูล</u>				
	\bar{X}	ราย 3 วัน	รายสัปดาห์	รายวัน
		2.37	2.69	2.75
ราย 3 วัน	2.37	-	0.32	0.38*
รายสัปดาห์	2.69		-	0.06
รายวัน	2.75			-

จากตาราง 19 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวันมีการใช้วัสดุสารนิเทศจาก
สำนักวิจัยมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากหน่วยงานราชการ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=39		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	2.80	0.79	2.76	0.82	0.20
บุคคล	3.30	0.99	3.34	0.97	-0.22

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 20 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ ทั้งที่เป็น วัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=39		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	2.74	0.70	2.72	0.89	0.13
บุคคล	3.34	0.95	3.23	1.04	0.67

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 21 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักมีการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศ และบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง จำแนกตาม สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		
	N=39		N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	3.19	0.68	3.02	0.81	1.43
บุคคล	3.85	0.89	3.74	0.82	0.71

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 22 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศจากบริษัทเอกชน ทั้งที่เป็น วัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและ เอกชน จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		
	N=39		N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	2.55	.89	2.48	0.94	0.47
บุคคล	2.95	1.08	3.07	1.13	-0.63

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 23 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักมีการใช้สารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		
	N=39		N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	3.29	0.87	2.80	1.10	3.17**
บุคคล	3.22	0.87	2.94	1.17	1.79

$$t_{(.05)} = 1.96$$

$$t_{(.01)} = 2.57$$

จากตาราง 24 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เป็นรูปแบบวัสดุสารนิเทศมากกว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก อย่างมีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 25 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากสถาบันการเงิน จำแนกตามสาขาวิชาที่
สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		
	N=39		N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	3.05	0.86	2.74	1.10	2.03*
บุคคล	3.30	0.93	3.00	1.17	1.83

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 25 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักมีการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงิน ที่เป็นวัสดุสารนิเทศมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 26 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=39		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	2.50	0.76	2.54	0.94	-0.25
บุคคล	2.82	0.96	2.97	1.08	0.07

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 26 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักมีการใช้สารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูล จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=39		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	2.48	0.76	2.38	0.93	0.77
บุคคล	2.20	0.85	2.45	1.10	-1.65

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 27 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูล ทั้งที่เป็น วัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบสารนิเทศจากสำนักวิจัย จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
วัสดุสารนิเทศ	2.75	0.81	2.65	0.94	0.72
บุคคล	2.33	1.04	2.48	1.10	-0.80

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 28 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักมีการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศ และบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.46	0.23	0.359
ภายในกลุ่ม	282	182.69	0.65	
รวม	284	183.15		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.72	1.86	2.02
ภายในกลุ่ม	282	260.02	0.92	
รวม	284	263.73		

$$F_{(.05 ; df 2 , 282)} = 3.04$$

จากตาราง 29 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศจาก
หน่วยงานราชการ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากรัฐวิสาหกิจของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.291	0.15	0.19
ภายในกลุ่ม	282	210.90	0.75	
รวม	284	211.20		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	2045	1.22	1.76
ภายในกลุ่ม	282	294.19	1.04	
รวม	284	296.65		

$$F_{(.05; df 2, 282)} = 3.04$$

จากตาราง 30 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศจาก
รัฐวิสาหกิจ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทเอกชนของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.62	0.31	0.50
ภายในกลุ่ม	282	175.59	0.62	
รวม	284	176.20		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	0.37
ภายในกลุ่ม	282	191.14	0.68	
รวม	284	191.65		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 31 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศจาก
บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนของ
บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.10	0.55	0.63
ภายในกลุ่ม	282	248.30	0.88	
รวม	284	249.41		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.08	1.04	0.83
ภายในกลุ่ม	282	354.25	1.26	
รวม	284	356.33		

$$F_{(.05 ; df 2 , 288)} = 3.04$$

จากตาราง 32 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศ
จากคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของบุคลากร
ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.05	1.52	1.31
ภายในกลุ่ม	282	329.08	1.17	
รวม	284	332.13		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.55	0.77	0.59
ภายในกลุ่ม	282	368.87	1.31	
รวม	284	370.42		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 33 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
วีโรต์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศ
จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงินของบุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.91	0.96	0.85
ภายในกลุ่ม	282	318.40	1.13	
รวม	284	320.31		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.69	1.34	1.04
ภายในกลุ่ม	282	365.58	1.30	
รวม	284	368.27		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 34 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว วีโรห์เดอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงิน ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพของบุคลากรฝ่ายข่าว
หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	0.18	0.21
ภายในกลุ่ม	282	241.10	0.85	
รวม	284	241.45		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.42	0.71	0.63
ภายในกลุ่ม	282	320.38	1.14	
รวม	284	321.80		

$$F_{(.05 ; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 35 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
วีโรต์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศ
จากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
<u>วัสดุสารนิเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.91	0.45	0.54
ภายในกลุ่ม	282	324.72	0.83	
รวม	284	235.63		
<u>บุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	.16	0.08	0.07
ภายในกลุ่ม	282	324.60	1.15	
รวม	284	324.76	1.15	

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 36 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
รีไวท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศ
จากบริษัทขายข้อมูล ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศจากสำนักวิจัยของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
วัสดุสารนิเทศ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.06	0.53	0.63
ภายในกลุ่ม	282	239.86	0.85	
รวม	284	240.92		
บุคคล				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.78	0.65
ภายในกลุ่ม	282	339.54	1.2	
รวม	284	339.70		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 37 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศ
จากสำนักวิจัย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

5. ปริมาณการใช้สารนิเทศภายในองค์กร คือ ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลในสำนักพิมพ์
ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ปรากฏผลตามตาราง 38

ตาราง 38 การใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

รูปแบบวัสดุสารสนเทศ	\bar{X}	S	แปลผล
กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว	3.98	1.05	มาก
รายงานที่ส่งมาจากหน่วยงาน ต่างๆ	3.36	0.90	ปานกลาง
นิตยสาร / วารสาร	3.01	1.01	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	4.27	0.87	มาก
หนังสือ / ตำราวิชาการ	2.91	0.98	ปานกลาง
ภาพต่างๆ เช่น ภาพข่าว	3.02	1.20	ปานกลาง
ฐานข้อมูล	3.40	1.32	ปานกลาง

จากตาราง 38 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีการใช้สารสนเทศภายในองค์กร ซึ่งหมายถึง ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ในรูปแบบที่เป็นหนังสือพิมพ์ สูงสุดในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) รองลงไป คือ กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว อยู่ในระดับมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

6. เปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน ปรากฏผลตามตาราง 39 - 42

ตาราง 39 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว				
ระหว่างกลุ่ม	2	11.63	5.81	5.49**
ภายในกลุ่ม	288	305.21	1.05	
รวม	290	316.84		
รายงานที่ส่งมาจากหน่วยงานต่างๆ				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.78	1.39	1.71
ภายในกลุ่ม	288	324.05	0.81	
รวม	290	236.83		
นิตยสาร / วารสาร				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.57	1.79	1.76
ภายในกลุ่ม	288	292	1.02	
รวม	2920	295.99		
หนังสือพิมพ์ / ตำราวิชาการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.24	0.62	0.82
ภายในกลุ่ม	288	217.85	0.76	
รวม	290	213.09		
หนังสือ / ตำราวิชาการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	.24	0.12	0.13
ภายในกลุ่ม	288	279.43	0.97	
รวม	290	279.67		

ตาราง 39 (ต่อ)

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
ภาพต่างๆ เช่น ภาพข่าว ภาพถ่าย				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.05	0.52	0.36
ภายในกลุ่ม	288	416.83	1.45	
รวม	290	417.88		
ฐานข้อมูล				
ระหว่างกลุ่ม	2	20.72	10.36	6.2**
ภายในกลุ่ม	288	480.83	1.67	
รวม	290	501.55		

$$F_{(.05 ; df 2 , 288)} = 3.04$$

$$F_{(.01 ; df 2 , 288)} = 4.71$$

จากตาราง 39 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร ในรูปแบบที่เป็นกฤตภาคหรือแฟ้มข่าวกับฐานข้อมูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบต่อไปว่าในการใช้วัสดุสารนิเทศที่มีความแตกต่างกันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกประเภทใด ที่มีการใช้วัสดุสารนิเทศแตกต่างกันนั้น จึงใช้การทดสอบด้วย Studentize range statistic (q-statistic) แบบ Newman-Keuls Method ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยทำการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏผลดังตาราง 40

ตาราง 40 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายชื่อที่พบความแตกต่าง

<u>กฤตภาคหรือเพิ่มข่าว</u>				
	\bar{X}	รายวัน	รายสัปดาห์	ราย 3 วัน
		3.87	3.92	4.37
รายวัน	3.87	-	0.05	0.50*
รายสัปดาห์	3.92		-	0.45*
ราย 3 วัน	4.37			-
<u>ฐานข้อมูล</u>				
	\bar{X}	ราย 3 วัน	รายวัน	รายสัปดาห์
		3.08	3.37	4.03
ราย 3 วัน	3.08	-	0.29	0.95*
รายวัน	3.37		-	0.66*
รายสัปดาห์	4.03			-

จากตาราง 40 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน มีการใช้สารนิเทศภายในองค์กรในรูปแบบกฤตภาคหรือเพิ่มข่าวมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันและรายสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร ในรูปแบบที่เป็นฐานข้อมูลมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน และรายวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 41 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ
จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

รูปแบบสารนิเทศ	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาเศรษฐกิจเป็นหลัก		ไม่ได้ศึกษาเศรษฐกิจเป็นหลัก		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว	3.97	1.11	3.97	1.04	-0.01
รายงานที่ส่งมาจากหน่วยงานต่างๆ	3.26	0.94	3.37	0.90	-0.73
นิตยสาร / วารสาร	3.08	0.78	3.00	1.04	0.58
หนังสือพิมพ์	4.23	0.78	4.30	0.88	-0.32
หนังสือ / ตำราวิชาการ	3.03	0.74	2.89	1.01	0.98
ภาพต่างๆ เช่น ภาพข่าว ภาพถ่าย	3.21	1.24	2.99	1.99	1.00
ฐานข้อมูล	3.33	1.51	3.40	1.29	-0.28

จากตาราง 41 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษา
คณะวิชาที่ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้ศึกษาคณะวิชาด้านเศรษฐกิจ มีการใช้
สารนิเทศภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 42 เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.49	0.74	0.69
ภายในกลุ่ม	282	305.48	1.08	
รวม	284	306.97		
รายงานที่ส่งมาจากหน่วยงานต่างๆ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.72	0.36	0.46
ภายในกลุ่ม	282	222.11	0.79	
รวม	284	222.83		
นิตยสาร / วารสาร				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.08	1.04	1.06
ภายในกลุ่ม	282	275.91	0.98	
รวม	284	244.99		
หนังสือพิมพ์ / ตำราวิชาการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.52	0.76	1.05
ภายในกลุ่ม	282	205.13	0.73	
รวม	284	206.65		
หนังสือ / ตำราวิชาการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.67	0.59	0.61
ภายในกลุ่ม	282	268.46	0.95	
รวม	284	269.63		

ตาราง 42 (ต่อ)

รูปแบบสารนิเทศ	df	SS	MS	F
ภาพต่างๆ เช่น ภาพข่าว ภาพถ่าย				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.99	1.99	1.41
ภายในกลุ่ม	282	398.84	1.41	
รวม	284	402.83		
ฐานข้อมูล				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.12	2.06	1.20
ภายในกลุ่ม	282	485.64	1.72	
รวม	284	489.763		

จากตาราง 42 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว
วีโรห์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศ
ภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

7. ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าว
หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ปรากฏตามตาราง 43 - 44

ตาราง 43 ปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กร	\bar{X}	S	แปลผล
1. การจัดเก็บและเรียบเรียงเอกสารในหน่วยงาน ภายนอกไม่เป็นระบบที่ดีที่สามารถค้นหาได้ง่าย.....	3.03	1.08	ปานกลาง
2. วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่มีบริการในหน่วยงาน ภายนอก จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วน ขาดความต่อเนื่อง.....	3.18	1.10	ปานกลาง
3. วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่มีบริการในหน่วยงาน ภายนอก มีเนื้อหาข้อมูลน้อยไม่เพียงพอต่อ ความต้องการ.....	3.17	1.11	ปานกลาง
5. หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่ให้ข้อมูลที่ไม่เป็นกลาง มักเอนเอียงไปในประโยชน์ ของหน่วยงานนั้นมาก กว่าเสนอข้อมูลตามจริงทั้งหมด ทำให้ข้อมูลที่ได้ ขาดความน่าเชื่อถือ.....	2.97	1.08	ปานกลาง
6. สถานที่ตั้งของหน่วยงานภายนอก ที่ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ส่วนใหญ่ อยู่ไกลเกินไป เดินทางไปใช้ บริการไม่สะดวก.....	3.13	1.16	ปานกลาง
7. มักไม่ได้รับความร่วมมือและความสะดวกจากผู้ที่ให้ บริการด้านข้อมูลในหน่วยงานภายนอกเท่าที่ควร	3.16	1.18	ปานกลาง
8. หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่ มีขั้นตอนในการให้ บริการข้อมูลที่ยุ่งยาก ใช้เวลานาน.....	3.35	1.18	ปานกลาง
9. หน่วยงานภายนอกมักปกปิดหรือไม่เผยแพร่ข้อมูล สำคัญบางประเภทซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ เขียนข่าวหรือบทความ.....	3.67	1.10	มาก
10. หน่วยงานภายนอกของเอกชนที่เป็นแหล่งข้อมูล บางแห่ง เรียกเก็บค่าบริการข้อมูลค่อนข้างสูง.....	3.10	1.27	ปานกลาง
11. หน่วยงานภายนอกของราชการที่เป็นแหล่งข้อมูล บางแห่งเรียกเก็บค่าบริการข้อมูลค่อนข้างสูง.....	2.77	1.17	ปานกลาง
12. หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกต่างๆ ในการให้บริการ เช่น ซีร็อก แฟกซ์ ...	3.17	1.16	ปานกลาง

ตาราง 43 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กร	\bar{X}	S	แปลผล
13. หน่วยงานภายนอกไม่มีสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่าง เป็นสัดส่วนเฉพาะ.....	3.13	1.10	ปานกลาง
14. หน่วยงานภายนอกขาดหน่วยงานที่ให้บริการหรือ อำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูล.....	3.29	1.05	ปานกลาง
รวม	3.17	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 43 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุดในระดับมากมี 1 ข้อ คือ หน่วยงานภายนอกมักปกปิดไม่เผยแพร่ข้อมูลสำคัญบางประเภท ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้เขียนข่าวหรือบทความ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67) นอกนั้นประสบอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง ได้แก่ หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่มีขั้นตอนในการให้บริการข้อมูลที่ยุ่งยาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35) และหน่วยงานภายนอกขาดหน่วยงานที่ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการสืบค้นหรือค้นหาข้อมูล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29)

ตาราง 44 ปัญหาการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ปัญหาการใช้สารสนเทศภายในองค์กร	\bar{X}	S	แปลผล
1. การจัดเก็บและเรียบเรียงเอกสาร ในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ. ไม่เป็นระบบที่ดีที่สามารถค้นหา ได้ง่าย.....	3.00	1.16	ปานกลาง
2. วารสาร น.ส.พ. แฟ้มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ. จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วนขาดความ ต่อเนื่อง.....	3.26	1.17	ปานกลาง
3. วารสาร น.ส.พ. แฟ้มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ. มีจำนวนน้อยไป ไม่เพียงพอ ต่อความต้องการ.....	3.14	1.17	ปานกลาง
4. หนังสือ/ตำราวิชาการ ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ. มีจำนวนน้อยไป ไม่เพียงพอ ต่อความต้องการ.....	3.39	1.15	ปานกลาง
5. หนังสือ/ตำราวิชาการ ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ. มีเนื้อหาเก่า ไม่ทันสมัยจึงไม่ สามารถนำมาประกอบการเขียนข่าวหรือบทความ ได้ดีนัก.....	3.15	1.10	ปานกลาง
6. แฟ้มข่าวที่ให้บริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. จัดเก็บล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน.....	3.14	1.19	ปานกลาง
7. หนังสือ ตำรา วารสาร ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ. ไม่ตรงกับความต้องการใช้เพื่อ ประกอบการเขียนข่าว.....	2.88	1.10	ปานกลาง
8. ศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ.ได้รับวัสดุที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร เช่น วารสาร หนังสือ ตำรา ล่าช้า ไม่ทัน ต่อความต้องการ.....	2.98	1.08	ปานกลาง

ตาราง 44 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศภายในองค์กร	\bar{X}	S	แปลผล
9. การจัดหัวเรื่องหรือหมวดหมู่ของแฟ้มข่าว ที่ให้บริการ ในศูนย์ข้อมูล สำนักงาน น.ส.พ.สื่อความหมายไม่ตรง กับความต้องการของผู้ใช้บริการ	2.91	1.15	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่บริการของศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ.ไม่ ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก ทำให้สืบ ค้นหรือค้นหาข้อมูลได้ล่าช้า.....	2.50	1.16	น้อย
11. ศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ.ยังไม่มีระบบการจัดการ ด้านการอำนวยความสะดวกเช่น ซีร็อกซ์ ยืม-คืน ที่ ดีพอ.....	3.03	1.23	ปานกลาง
12. ศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. มีบุคลากรจำนวนน้อย ทำให้บริการไม่ดี ล่าช้า.....	2.99	1.99	ปานกลาง
รวม	3.03	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 44 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีการปัญหาการใช้สารสนเทศภายในองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุดในระดับปานกลาง คือ หนังสือ/ตำราวิชาการที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงานมีจำนวนน้อยไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) รองลงมา คือ วารสาร น.ส.พ. แฟ้มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วนขาดความต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26) ส่วนปัญหาที่ประสบน้อยมีเพียงข้อเดียว คือ เจ้าหน้าที่บริการของศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ไม่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกทำให้สืบค้นล่าช้า (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50)

8. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน ปรากฏผลตามตาราง 45 - 48

ตาราง 45 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
จำแนกตามวาระการออก

ปัญหาการใช้สารนิเทศ	df	SS	MS	F
ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร				
ระหว่างกลุ่ม	2	1	0.89	1.87
ภายในกลุ่ม	288	137.00	0.48	
รวม	290	138.79		
ปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.80	3.40	5.89**
ภายในกลุ่ม	288	166.54	0.58	
รวม	290	173.34		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 45 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01

เพื่อให้ทราบต่อไปว่าในปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรที่มีความแตกต่างกันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ที่มีวาระการออกประเภทใด มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรแตกต่างกัน จึงใช้การทดสอบด้วย Studentize range statistic (q-statistic) แบบ Newman-Keuls Method ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏผลดังตาราง 46

ตาราง 46 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ในรายชื่อที่พบความแตกต่าง

<u>วัสดุสารนิเทศภายในองค์กร</u>				
	\bar{X}	ราย 3 วัน	รายวัน	รายสัปดาห์
		2.73	3.10	3.14
ราย 3 วัน	2.73	-	0.37*	0.41*
รายวัน	3.10		-	0.04
รายสัปดาห์	3.14			-

จากตาราง 46 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน และบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน

ตาราง 47 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากร
ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

	สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา				t
	ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=39		ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก N=252		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร	3.15	0.67	3.17	0.70	-0.23
ปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร	3.04	0.72	3.03	0.78	0.08

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 47 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากร ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน

ปัญหาการใช้สารนิเทศ	df	SS	MS	F
ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.17	0.35
ภายในกลุ่ม	282	134.82	0.48	
รวม	284	135.15		
ปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.13	0.21
ภายในกลุ่ม	282	171.78	0.61	
รวม	284	172.03		

$$F_{(.05; df 2, 288)} = 3.04$$

จากตาราง 48 แสดงว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว วีโรห์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีปัญหาการใช้สารนิเทศ ภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ
3. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกต่างกัน มีปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
2. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
3. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีลักษณะการปฏิบัติงานต่างกันมีปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
4. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีวาระการออกต่างกัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
5. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน
6. บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีลักษณะการปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาคั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจฉบับภาษาไทยรายวัน 7 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ 43 คน สื่อธุรกิจ 24 คน คู่แข่งรายวัน 15 คน ผู้จัดการรายวัน 40 คน ไทยไฟแนนเชียล 14 คน ไทยธุรกิจไฟแนนซ์ 8 คน เมเนเจอร์ไฟแนนเชียลเดย์ 16 คน ราย 3 วัน 2 ฉบับ ได้แก่ ประชาชาติธุรกิจ 33 คน ฐานเศรษฐกิจ 22 คน และรายสัปดาห์ 4 ฉบับ ได้แก่ ผู้จัดการรายสัปดาห์ 17 คน คู่แข่งรายสัปดาห์ 15 คน สยามธุรกิจ 15 คน ข่าวพาณิชย์ 3 คน รวมทั้งสิ้น 265 คน โดยแต่ละฉบับใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ
 ตอนที่ 3 ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร
 ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และฝากบุคคลที่สนิทซึ่งเป็นบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมด้วยตัวเอง โดยเริ่มส่งแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2539 จนถึงวันที่ 20 ธันวาคม 2539 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 291 ฉบับ จากจำนวน 565 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51.5

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความถี่ โดยหาค่าร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามตอนที่ 3 การใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร และ ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำไปเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร จำแนกตามวาระการออก โดยใช้ F-test จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ t-test และจำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานโดยใช้ F-test ซึ่งการใช้ F-test จะตรวจสอบความแตกต่างในรายชื่อที่พบความแตกต่าง โดยการทำการทดสอบด้วย Studentized q-Statistic แบบ Newman - Keuls Test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สภาพการใช้สารนิเทศ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เขียนข่าวหรือบทความสัปดาห์ละ 3 - 4 ชิ้น รองลงไป คือ สัปดาห์ละ 1 - 2 ชิ้น

ด้านการใช้เวลาเพื่อค้นหาข้อมูลแต่ละครั้ง พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ใช้เวลาในการค้นหาข้อมูล เพื่อประกอบการเขียนข่าวครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมง ส่วนรองลงไป ใช้เวลาไม่แน่นอน ส่วนความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศ บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารนิเทศสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง รองลงไปสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง

สำหรับภาษาของสารนิเทศที่ใช้กันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศภาษาไทยในปริมาณมาก ใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ ในปริมาณน้อย

2. ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ใช้แหล่งสารนิเทศภายนอก ที่เป็นรูปแบบบุคคล ส่วนใหญ่ คือ การสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ดังกล่าวเป็นการสัมภาษณ์ จากหน่วยงานราชการ บริษัทเอกชน และรัฐวิสาหกิจในระดับมาก ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย สำหรับระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.00 - 3.50 เช่น สถาบันการเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และรูปแบบสารนิเทศที่ใช้ระดับน้อย คือ วารสารภายใน เช่น วารสารภายในของชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ

3. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ส่วนแหล่งสารนิเทศภายนอกองค์กรที่บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศในรูปแบบวัสดุสารนิเทศ แตกต่างกัน ได้แก่ สถาบันการเงิน ชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บริษัทขายข้อมูล สำนักวิจัย โดยพบว่า

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศจากสถาบันการเงินมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศจากบริษัทขายข้อมูลมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศ จากสำนักวิจัยมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศ จากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บริษัทขายข้อมูล สำนักวิจัย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

แหล่งสารนิเทศภายนอกองค์กรที่บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศ ในรูปแบบของวัสดุสารนิเทศ แตกต่างกันได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสถาบันการเงิน โดยพบว่า

บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารนิเทศจากสถาบันการเงิน ที่เป็นวัสดุสารนิเทศมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

5. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร ของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าว ที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน ชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บริษัทขายข้อมูล สำนักวิจัย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน

6. ปริมาณการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร ซึ่งหมายถึง ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ในรูปแบบที่เป็นหนังสือพิมพ์สูงสุด ในระดับมาก รองลงไป คือ กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว อยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

7. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศภายในองค์กรในรูปแบบที่เป็นกฤตภาคหรือแฟ้มข่าวกับฐานข้อมูลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

โดยบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน มีการใช้กฤตภาคหรือแฟ้มข่าวมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันและรายสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีใช้การฐานข้อมูลมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน และรายวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าว จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้ศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาด้านเศรษฐกิจมีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

9. เปรียบเทียบการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว ไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าวมีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

10. ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุดในระดับมากมี 1 ข้อ คือ หน่วยงานภายนอกมักปกปิดไม่เผยแพร่ข้อมูลสำคัญบางประเภท ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้เขียนข่าวหรือบทความ นอกนั้นเป็นปัญหาที่ประสบอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง ได้แก่ หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่มีขั้นตอนในการให้บริการข้อมูลที่ยุ่งยาก และหน่วยงานภายนอกขาดหน่วยงานที่ให้บริการ หรืออำนวยความสะดวกในการสืบค้นหรือค้นหาข้อมูล

11. ปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุด ในระดับปานกลาง คือ หนังสือ/ตำราวิชาการที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน มีจำนวนน้อยไปไม่เพียงพอต่อความต้องการ รองลงมาคือ วารสาร น.ส.พ. แพ่มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วนขาดความต่อเนื่อง ส่วนปัญหาที่ประสบน้อยมีเพียงข้อเดียว คือ เจ้าหน้าที่บริการของศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ไม่ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก ทำให้สืบค้นล่าช้า

12. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ รายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ราย 3 วัน และบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน

13. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

14. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงาน ผู้สื่อข่าว รีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. สภาพการใช้สารนิเทศ พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เขียนข่าวหรือบทความสัปดาห์ละ 3 - 4 ชิ้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าบุคลากรฝ่ายข่าวมักเขียนข่าวหรือบทความฉบับละ 1 ชิ้น ดังผลวิจัยของชนันนา ผสมกุลศิลป์ (2532 : 135) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ชูม ซอกแซก (2527 : 107) ที่แสดงไว้ว่าโดยทั่วไปบุคลากรฝ่ายข่าวหรือผู้เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ 1 คน มักเขียนบทความฉบับละ 1 ชิ้นตามความรู้ความชำนาญที่ตนถนัด ดังนั้นบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันจึงเขียนข่าวสัปดาห์ละ 7 ชิ้น ราย 3 วัน เขียนข่าวสัปดาห์ละ 3 ชิ้น และรายสัปดาห์เขียนข่าวสัปดาห์ละ 1 ชิ้น ทำให้

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ ค่าเฉลี่ยของจำนวนข่าว หรือบทความที่บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจเขียนในรอบสัปดาห์เท่ากับ 3-4 ชิ้น

ด้านการใช้เวลาเพื่อค้นหาข้อมูลแต่ละครั้ง พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อประกอบการเขียนข่าวครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ผลการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีเวอร์และวิลฮอยท์ (Weaver and Wilhoit. 1986 : 112) ที่ พบว่า นักหนังสือพิมพ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อเขียนบทความ ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง และงานวิจัยของพรทิพย์ วรกิจโกคากร (2526 : 65) ที่พบว่า ส่วนใหญ่ นักหนังสือพิมพ์ใช้เวลาประมาณ 1/2 - 1 ชั่วโมง ในการค้นหาเอกสารข้อมูล และใช้เวลาใน การอ่านเอกสารทั้งหมดไม่เกิน 3 ชั่วโมงก่อนลงมือเขียน อย่างไรก็ตามผลการวิจัย ได้พบว่า รองลงไป บุคลากรฝ่ายข่าวใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลไม่แน่นอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การเขียนข่าวหรือบทความแต่ละชิ้นจะมีลักษณะและการนำเสนอเนื้อหา และระยะเวลาในการ เขียนก่อนการตีพิมพ์ ตลอดจนความยากง่ายของการหาข้อมูลสนับสนุน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้การค้นหาข้อมูลแต่ละครั้งใช้เวลาไม่เท่ากันหรือไม่แน่นอน

ส่วนความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่ ใช้แหล่งสารนิเทศสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง อาจเป็นไปได้ว่า บุคลากรฝ่ายข่าวมีข้อมูลหรือเอกสาร ส่วนตัวอยู่แล้ว สามารถนำมาใช้ประกอบการเขียนข่าวหรือบทความได้โดยไม่ต้องใช้สารนิเทศ จากแหล่งอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของชนันนา ผสมกุลศีล (2532 : 139) ที่พบว่า นักหนังสือพิมพ์ใช้สารนิเทศส่วนตัวระดับมากในการเขียนข่าวหรือบทความ ในการวิจัยครั้งนี้ จึงพบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวใช้แหล่งสารนิเทศอื่นนอกจากแหล่งสารนิเทศส่วนตัวเพียงสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง อย่างไรก็ตามความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศ รองลงไป คือ บุคลากรฝ่ายข่าวใช้ แหล่งสารนิเทศสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง ซึ่งสัมพันธ์กับงานวิจัยครั้งนี้ด้านจำนวนข่าวหรือบทความ ที่บุคลากรฝ่ายข่าวเขียนสัปดาห์ละ 3-4 ชิ้น แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยการเขียนข่าวหรือบทความ แต่ละครั้งบุคลากรฝ่ายข่าวมักใช้แหล่งสารนิเทศทุกครั้ง

สำหรับภาษาของสารนิเทศที่ใช้กันนั้น บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจส่วนใหญ่ ใช้สารนิเทศภาษาไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ เลาลักษณ์เลิศ (2528 : 90) สุรีพร เมืองอำ (2528 : 91) ที่พบว่า บุคคลในวิชาชีพต่างๆ ย่อมใช้ออกสารภาษาที่ตนเอง ถนัด ซึ่งก็คือ ภาษาประจำชาติของตน เนื่องจากสามารถเข้าใจได้ง่ายและลึกซึ้งกว่าภาษาอื่น และการใช้ภาษาอื่นถ้าขาดทักษะในการใช้ภาษานั้นจะทำให้ไม่สามารถรับสารนิเทศได้สมบูรณ์ (ประภาดี สืบสนธิ์. 2532 : 35) นอกจากนี้ บุคลากรฝ่ายข่าวตามปกติจะเขียนข่าวหรือ บทความเป็นเรื่องภายในประเทศเป็นหลัก ข้อมูลที่ใช้ย่อมอยู่ในภาษาไทยเป็นหลักเช่นเดียวกัน

2. ปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้แหล่งสารนิเทศภายนอก ที่เป็นรูปแบบบุคคล ส่วนใหญ่ คือ การสัมภาษณ์ผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ดังกล่าวนั้น เป็นการสัมภาษณ์บุคคลจากแหล่งสารนิเทศ ที่เป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน อยู่ในระดับมาก และแหล่งสารนิเทศอื่นๆ เช่น คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การนำเสนอข่าวสารซึ่งเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากบุคคล ดังนั้นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าว จึงเป็นแหล่งข่าวที่ดีที่สุดและสำคัญที่สุด นอกจากนั้นในการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าว ยังอยู่ภายใต้ระยะเวลาที่จำกัด โดยจะต้องนำเสนอข่าวสารสู่สาธารณชนอย่างรวดเร็ว การใช้แหล่งบุคคลจึงเป็นการเสนอข่าวสารที่ใหม่ และทันต่อเหตุการณ์ในขณะนั้นที่สุด

ส่วนรูปแบบสารนิเทศ ที่บุคลากรฝ่ายข่าวใช้ในระดับน้อย คือ วารสารภายในของแหล่งสารนิเทศเกือบทุกประเภท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บางองค์กรไม่มีการผลิตวารสารภายใน ส่วนองค์กรที่ผลิตวารสารภายในนั้น เนื้อหาที่ตีพิมพ์ลงในวารสารภายใน มักเป็นความเคลื่อนไหวภายในองค์กร ซึ่งเสนอในรูปแบบของกิจกรรมของพนักงาน ตลอดจนการประชุมสัมพันธองค์กรในด้านบวก ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ไม่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปอ้างอิงในการเขียนข่าวหรือบทความ ทั้งวารสารภายในมักมีระยะเวลาที่กำหนดออกเป็นคาบที่ยาว เช่น รายเดือน หรือราย 3 เดือน ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในตัวเล่ม จึงเป็นข้อมูลที่เก่าและไม่ทันต่อเหตุการณ์

3. เปรียบเทียบปริมาณการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจำแนกตามวาระการออก พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ มีการใช้สารนิเทศ จากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็นวัสดุสารนิเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ให้ความสำคัญของการเสนอข่าวจากแหล่งสารนิเทศดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน บุคลากรฝ่ายข่าวของหนังสือพิมพ์จึงมีปริมาณการใช้ในระดับใกล้เคียงกัน

ส่วนบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีการใช้วัสดุสารนิเทศจากสถาบันการเงินมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน มีการนำเสนอข้อมูลทางด้านหุ้นและการเงินมากกว่าหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน เนื่องจากตลาดหุ้นและการเงินเป็นมีการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในแต่ละวัน ทำให้หนังสือพิมพ์ราย 3 วัน ไม่สามารถเสนอข่าวได้ทันต่อเหตุการณ์

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีการใช้วัสดุสารสนเทศจากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บริษัทขายข้อมูล และสำนักวิจัยมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์รายวัน จำเป็นต้องมีการเสนอข่าวที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบัน บริษัทขายข้อมูล และสำนักวิจัยกำลังเข้ามามีบทบาทสูง โดยมักทำการศึกษาวิจัยในด้านเศรษฐกิจและการเมือง เช่น การทำโพลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ทำให้หนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งเน้นการนำเสนอข่าวที่สดใหม่ในความสนใจของประชาชน แตกต่างจากหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน ซึ่งมีเนื้อที่สำหรับเสนอข่าวจำกัด และมีระยะเวลาในการออกที่นานกว่า ทำให้ต้องเลือกเสนอข่าวที่น่าสนใจเท่านั้น จึงอาจไม่ต้องพึ่งพาข้อมูล จากชมรม/สมาคม/สภาวิชาชีพ บริษัทขายข้อมูล และสำนักวิจัยเท่ากับหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน

4. เปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศภายนอกของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก และไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกองค์กร ทั้งที่เป็นวัสดุสารสนเทศและบุคคล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ยกเว้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสถาบันการเงิน ที่มีการใช้แตกต่างกัน และสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลักย่อมมีความรู้และความเข้าใจ ทางด้านระบบและขบวนการด้านการเงินได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก จึงใช้วัสดุสารสนเทศจากตลาดหลักทรัพย์และสถาบันการเงินได้ในปริมาณมากกว่า

5. เปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าว จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวที่มีลักษณะการปฏิบัติงานผู้สื่อข่าวรีไรท์เตอร์หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว มีการใช้สารสนเทศ จากทุกแหล่งสารสนเทศภายนอกไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานในข้อ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในลักษณะการปฏิบัติงานต่างๆ มีเงื่อนไขการปฏิบัติงานใกล้เคียงกันทั้งทางด้านเวลาในการปฏิบัติงานจำนวนการเขียนข่าวหรือบทความ ดังนั้น การใช้สารสนเทศภายนอกองค์กรจึงไม่แตกต่างกัน

6. ปริมาณการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการใช้สารสนเทศภายในองค์กร ซึ่งหมายถึง ห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ในรูปแบบที่เป็นหนังสือพิมพ์สูงสุดในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์มีความใหม่และเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งไม่มีเอกสารใดที่จะให้ข้อมูลที่ทันสมัยเทียบเท่า บุคลากรฝ่ายข่าวจึงให้ความเชื่อถือและใช้หนังสือพิมพ์ค่อนข้างสูง รองลงไปคือ กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว เนื่องจากกฤตภาคเป็นการตัดเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกันจากหนังสือพิมพ์

แม้จะไม่ใหม่สุดเท่าหนังสือพิมพ์ แต่ก็ เป็นวัสดุสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการเสนอข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ชนนินา ผสมกุลศิลป์ (2532 : 137) ที่พบว่า ผู้เขียนบทความใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการเขียนจากกฤตภาคมารองจากหนังสือพิมพ์

7. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 โดยบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน มีการใช้กฤตภาคหรือแฟ้มข่าวมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หนังสือพิมพ์ราย 3 วัน มีเวลา มีเวลาในการค้นหาข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์มากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน และบุคลากรหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน ส่วนใหญ่จะใช้วัสดุสารสนเทศในรูปแบบกฤตภาค เนื่องจากต้องเสนอข่าวที่มีข้อมูลสนับสนุนมากกว่าหนังสือพิมพ์รายวัน ที่ต้องเสนอข่าวทุกวันจึงอาจใช้หนังสือพิมพ์มากเป็นอันดับ 1 นอกจากนั้นศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันบางแห่งยังไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดี โดยเฉพาะกฤตภาคบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวันจึงต้องใช้หนังสือพิมพ์เป็นหลัก และใช้กฤตภาคน้อยกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน ส่วนหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ซึ่งมีระยะเวลาในการค้นหาข้อมูลมากที่สุด อาจจะไปใช้สารสนเทศในรูปแบบอื่น ซึ่งปรากฏผลในข้อต่อมา คือ

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีการใช้สารสนเทศภายในองค์กรในรูปแบบฐานข้อมูลมากกว่าหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน คือ ประชาชาติธุรกิจและฐานเศรษฐกิจนั้นห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลของหนังสือพิมพ์หนังสือพิมพ์ราย 3 วันคือ ประชาชาติธุรกิจและฐานเศรษฐกิจยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัยเท่ากับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ที่มีระบบฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ คือ ผู้จัดการรายสัปดาห์ ที่มีฐานข้อมูล MIS และคู่แข่งธุรกิจ มีฐานข้อมูล คู่แข่งดาต้าแบงค์ ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวสามารถเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับบุคลากรฝ่ายข่าวในการค้นหาข้อมูลได้เป็นอย่างดี ทำให้บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน

8. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าว จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 และ ข้อ 3 ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า การใช้หรือการค้นหาสารสนเทศภายในองค์กรมีการให้บริการโดยบรรณารักษ์เพียงแต่ผู้แจ้งเรื่องที่ต้องการเท่านั้น จึงไม่ได้เป็นทักษะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าวแต่อย่างใด

9. ปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กร พบว่า ปัญหาที่ประสบสูงสุดในระดับมาก มี 1 ข้อ คือ หน่วยงานภายนอกมักปกปิดไม่เผยแพร่ข้อมูลสำคัญบาประเภท ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้เขียนข่าวหรือบทความ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หน่วยงานทุกหน่วยงานย่อมต้องการให้ข้อมูลและสร้างภาพที่ดีแก่องค์กรต่อสาธารณชน จึงมักไม่เผยแพร่ข้อมูลทางด้านลบ หรือข้อมูลที่เป็นความลับที่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ซึ่งขัดแย้งกับความต้องการรับรู้ข่าวสารของประชาชนที่ต้องการรับทราบข่าวสารทุกด้าน โดยเฉพาะในแง่ลบที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม

ส่วนปัญหารองลงไปที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง ได้แก่ หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่มีขั้นตอนในการให้บริการข้อมูลที่ยุ่งยาก และหน่วยงานภายนอกขาดหน่วยงานที่ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการสืบค้นหรือค้นหาข้อมูล เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายข่าวอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของเวลา ดังนั้นในการค้นหาสารนิเทศหากมีขั้นตอนการให้บริการที่ยุ่งยากหรือขาดความสะดวกในการสืบค้น จะเป็นปัญหาสำคัญของบุคลากรฝ่ายข่าวในการใช้แหล่งสารนิเทศนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮร์รอน (Herron, 1986 : 96) ที่พบว่า ปัญหาในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักหนังสือพิมพ์ ได้แก่ แหล่งสารนิเทศมีกฎระเบียบที่เข้มงวด และระบบการจัดเก็บเอกสารที่ยุ่งยาก ทำให้ต้องเสียเวลานานในการค้นหา

10. ปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ พบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ มีการใช้สารนิเทศภายในองค์กร โดยปัญหาที่ประสบสูงสุดในระดับปานกลาง คือ หนังสือ/ตำราวิชาการที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงานมีจำนวนน้อยไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ส่วนใหญ่บุคลากรฝ่ายข่าวจะใช้รูปแบบสารนิเทศ คือ หนังสือพิมพ์และกฤตภาคในระดับมากกว่าสารนิเทศประเภทอื่น ทำให้บรรณารักษ์หรือผู้ดำเนินการบริหารศูนย์ข้อมูล ไม่ได้ให้ความสำคัญกับหนังสือ/ตำราวิชาการมากนัก ซึ่งเมื่อบุคลากรฝ่ายข่าวต้องการใช้ข้อมูลจากหนังสือ/ตำราวิชาการจึงไม่ได้สารนิเทศที่ต้องการ

ปัญหาที่ประสบในระดับรองลงมา คือ วารสาร น.ส.พ. แพ้มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วนขาดความต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินการจัดเก็บสารนิเทศเหล่านี้ยังไม่รัดกุม หรือขาดการติดตามในช่วงที่ขาดหายไป ส่วนปัญหาที่ประสบน้อยมีเพียงข้อเดียว คือ เจ้าหน้าที่บริการของศูนย์ข้อมูลสำนักพิมพ์ ไม่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก ทำให้สืบค้นล่าช้า แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่บริการข้อมูลภายในศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการได้ดี

11. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตามวาระการออก พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 โดยบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์มีปัญหา

การใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจราย 3 วัน ซึ่งสารนิเทศภายในองค์กรที่บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ใช้มากคือฐานข้อมูล โดยการใช้ฐานข้อมูลจะต้องมีทักษะและความเข้าใจทางด้านคอมพิวเตอร์พอสมควร จึงอาจเป็นเหตุให้เกิดภาพรวมว่า บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายสัปดาห์ มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน

บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน มีปัญหาการใช้สารนิเทศภายในองค์กรมากกว่าบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ราย 3 วัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์รายวัน ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ไม่เป็นระบบที่เอื้อประโยชน์ต่อการค้นหาสารนิเทศที่พร้อมมูลนัก เมื่อเปรียบเทียบกับศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน คือ ประชาชาติ และฐานเศรษฐกิจ ที่มีศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์ที่เป็นระบบที่เอื้อประโยชน์ต่อการค้นหาสารนิเทศได้ดีกว่า

12. เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารนิเทศภายนอกองค์กรและภายในองค์กรของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ จำแนกตาม สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5 และข้อ 6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การใช้ศูนย์ข้อมูลในสำนักงานหนังสือพิมพ์เป็นการใช้ที่ง่าย โดยผู้ใช้แทบไม่ต้องลงมือค้นหาสารนิเทศด้วยตนเองเลย เพียงแจ้งความจำนงค์ต่อบรรณารักษ์ผู้ให้บริการเท่านั้น ปัญหาการใช้จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและลักษณะการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องขององค์กรที่เป็นแหล่งสารนิเทศภายนอกของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจควรที่จะเข้าใจ และอำนวยความสะดวกให้บุคลากรฝ่ายข่าวได้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาเขียนข่าวหรือบทความ เนื่องจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าว เป็นแหล่งสารนิเทศที่บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้ในปริมาณมากที่สุด

2. ผู้บริหารของศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ควรจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณจัดซื้อหนังสือ/ตำราสำคัญ ที่เป็นหลักทางด้านเศรษฐกิจไว้ให้บริการ โดยสอบถามจากบุคลากรฝ่ายข่าวว่าต้องการหนังสือ/ตำราอะไร ที่เป็นพื้นฐานบ้างเพื่อจัดเก็บเป็นแหล่งข้อมูลในการใช้ประกอบการเขียนข่าวหรือบทความทางด้านเศรษฐกิจในห้องสมุด หรือศูนย์ข้อมูลสำนักงานหนังสือพิมพ์นั้นๆ

3. การเสนอข่าวหรือบทความของบุคลากรฝ่ายข่าว ควรบอกแหล่งที่มาของสารนิเทศที่นำมาประกอบการเขียนด้วย เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อเขียน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อ่านซึ่งอาจจะต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติม

4. หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจแต่ละฉบับ ควรมีฐานข้อมูลให้บริการแก่บุคลากรฝ่ายข่าว เนื่องจากเป็นระบบที่สามารถได้รับข้อมูลที่รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถสืบค้นได้ง่าย
5. ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ ควรมีการอบรม หรือให้ความรู้แก่บุคลากรฝ่ายข่าว ในด้านแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ที่ไม่ใช่แหล่งบุคคล เพราะบุคลากรฝ่ายข่าวยังมีการใช้อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

เกษม อัครมาลัย. เทคนิคการเขียนบทความให้ประสบความสำเร็จ. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.

ขัตติยะ เหลี่ยมโล๊ะ. การจัดวางสาระในหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ : การวิเคราะห์สาระ. วิทยานิพนธ์ วจ.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534. ถ่ายเอกสาร.

จิราวรรณ ภักดีบุตร. "หน่วยที่ 5 ผู้ใช้และผู้บริการสารนิเทศ." ใน เอกสารการสอนชุดวิชา 13201 สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. หน้า 161-202. นนทบุรี : สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.

จุฑาลักษณ์ โพชกุล. ความต้องการใช้สารสนเทศของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. ถ่ายเอกสาร.

ฉอาน วุฒิกรรมรักษา. หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2536.

ชนันนา ผสมกุลศิลป์. การใช้เอกสารของผู้เขียนบทความประจำในหนังสือพิมพ์รายวัน. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. ถ่ายเอกสาร.

ชวรัตน์ เชิดชัย. การสื่อข่าว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.

ชุม ชอกแซก (นามแฝง). "สูตรสำเร็จของหนังสือพิมพ์," ใน วันนักข่าว. หน้า 107. กรุงเทพฯ : สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, 2525.

ดรุณี หิรัญรักษ์. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

-----, เทคนิคการหาข่าวและเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

นาวะ สุมงคล. "ลับเขียวฝนเล็บนักข่าวเศรษฐกิจ," ปุมข่าวเศรษฐกิจ. 12 : 28 - 30 ; 2533.

นางลักษณ์ ไม่นายกิจ. "บริการสนเทศ : ความหมายและประเภท," วารสารห้องสมุด. 27(1) : 18-19 ; มกราคม-มีนาคม 2526.

น. เส้นทาง. "ตำนานหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ," ปุมข่าวเศรษฐกิจ. 10 : 47-56 ; 2531.

ประภาวดี สืบสนธิ์. การใช้และการแสวงหาสารนิเทศของเกษตรกร อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- ประภาวดี สืบสนธิ์. "การศึกษาความต้องการของผู้ใช้สารนิเทศ," วารสารบรรณารักษศาสตร์. 9 : 12-28 ; กรกฎาคม 2532.
- . "พฤติกรรมสารนิเทศ," ชมรมนิสิตบรรณารักษศาสตร์. 9 : 24-39 ; 2532.
- ปัทมน สีนานเคราะห์. คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ ในทัศนะของนักข่าวเองและบรรณาธิการข่าว. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (หนังสือพิมพ์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ วรกิจไพศาลกร. การพิจารณาคัดเลือกข่าวประชาสัมพันธ์ของนักหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- พรพรรณ เลาลักษณ์เลิศ. การวิเคราะห์การอ้างอิงที่ปรากฏในบทความในวารสารทางสังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- พวา พันธุ์เมฆา. สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535
- พิสิษฐ์ ขวาลธวัช. "บทบาทของสถาบันการศึกษาในการผลิตวิชาชีพหนังสือพิมพ์," ใน วันนักข่าว. หน้า 91-111. กรุงเทพฯ : สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, 2525.
- พีระ จิโรสภณ. "การสอนวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในมหาวิทยาลัย," สื่อมวลชนปริทัศน์. 1 : 98-99 ; กุมภาพันธ์ 2528.
- ลมูล รัตตากร. ระบบและบริการสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2529.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2534.
- . หลักการประเมินคุณค่าข่าว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- แมนมาส ขวลิต. "หน่วยที่ 1 สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา 13201 สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. หน้า 1-38 . พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ยุพิน แสงทอง. การแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. ถ่ายเอกสาร.
- วีระศักดิ์ สาเลยกานนท์. "การฝึกอบรมการหนังสือพิมพ์นอกสถาบันการศึกษา," สื่อมวลชนปริทัศน์. 2 : 66-75 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2529.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2522.
- โสภิต เงินสวัสดิ์. ความต้องการข่าวสารทางธุรกิจของนักธุรกิจรุ่นใหม่. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536. ถ่ายเอกสาร.

- สนธิ ลิ้มทองกุล. "พัฒนาการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ธุรกิจ," ใน วันนักข่าว.
หน้า 54-59. กรุงเทพฯ : สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, 2534.
- สมบูรณ์ วรพงษ์. เส้นทางหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เทียนชีวิต, 2534.
- สุวีรพร เมืองอ่ำ. ความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528
- เสถียร เขยประทับ. ศักยภาพของสื่อมวลชนในการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2530.
- อดิศักดิ์ ลิ้มปัฐพัฒนกิจ. "บทบาทและกระบวนการเสนอข่าวเศรษฐกิจ," ปุ่มข่าวเศรษฐกิจ. 10 :
72 ; 2531.
- "ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจในสายตานักประชาสัมพันธ์," ปุ่มข่าวเศรษฐกิจ. 10 : 74 - 101 ;
2531.
- เอี่ยมพร เสนะเกษตร. ความต้องการและการใช้สารสนเทศของมัคคุเทศก์. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- อำนาจ วีรวรรณ. "แนวโน้มธุรกิจและการบริหารในอนาคต," ผู้จัดการ. 1(2) : 103 ;
กันยายน 2526.
- Brook, Brain S. and others. News Reporting and Writing. 2nd ed. New York :
University of Missouri, 1985.
- Ford, Goffrey. "Progress in Documentation : Research in User Behavior in University
Libraries," Journal of Documentation. 29(1) : 85-101 ; March 1973.
- Grover, Robert. "A Propose Model for Diagnosing Information Need," School Library
Media Quarterly. 21 (2) : 95-100 ; April 1993.
- Hansen, Kathleen A., Jean Ward, and Douglas M. McLeod. "The New Library
Contribution to Newsmaking," Special Libraries. 79 : 143-146 ;
Spring 1988.
- Herron, N. Information- Seeking Behavior and Perception of Information Channels by
Journalist of Two Daily Metropolitan Newspaper. Ph.D. Thesis. Pittsburgh
University, 1986. Mimeograph.

- Hutchison, Earl R. Writing for Mass Communication. New York : Longman, 1986.
- Hubbard, J.W.T. "Newspaper Business News Staff Increase Marketable in Last Decade," Journalism Quarterly. 2 : 171-177 ; Spring 1987.
- Levin, Grace F. "Learned Helpness and the Evening News," Journal of Communication. 2 : 104-105 ; Autumn 1977.
- Lewin, Kurt. "Channel of Group Life," Human Relation. 9 : 145 ; 1947.
- McCombs, M.E. and D.L. Shaw. "The Agenda - Setting Function of Mass Media," Public Opinion Quarterly. 1 : 176-187 ; January 1972.
- McCuser, J.J. "The Business Press in England before 1775," Library Journal. 8 : 46 ; 1986.
- Palmer, Roger C. Online Reference and Information Retrieval. 2nd ed. Littleton : Libraries Unlimited, 1987.
- Taylor, Robert. "Question-Negotiation and Information-Seeking in Libraries," College & Research Libraires. 29 : 178-194 ; May 1986.
- Weaver, Davice H. and Wilhoit G. Cleveland. The America Journalist. Bloommington : Indiana University Press, 1986.
- White, David Maning. "The Gate Keeper : A Case Study in The Selection of News," Journalism Quarterly. 1 : 383-390 ; Summer 1950.

ภาคผนวก

ที่ ทม 1007/5042

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

20 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสวินยา นุ่นพันธ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตผู้ที่มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รศ. พวา พันธุ์เมฆา

ประธาน

อ. นงนารถ ชัยรัตน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. ศิริยุพา พูลสวัสดิ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กรุงเทพฯ
วันที่ 21 พฤศจิกายน 2539

เรียน บุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้า นางสาวสวินยา นุ่นพันธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการใช้และ
ปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ โดยมีเครื่องมือ คือ แบบสอบถามที่
แนบมานี้

ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบคุณท่าน ได้โปรดช่วยตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยข้าพเจ้า
จะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ และนำเสนอเป็นภาพรวม คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆ
ถึงตัวท่าน ในทางตรงข้ามกลับจะนำไปใช้เพื่อปรับปรุงแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ สำหรับบุคลากร
ฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจให้ดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ตัวท่านในโอกาสต่อไป

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ในการประมวลผล
ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสวินยา นุ่นพันธ์)

นิสิตปริญญาโทสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้และปัญหาการใช้ข้อมูลข่าวสารของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าคำตอบที่ท่านต้องการและกรอกข้อความในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. ท่านอายุเท่าไร

 15-24 ปี 45-54 ปี 25-34 ปี 55-64 ปี 35-44 ปี 65 ปีขึ้นไป

3. ท่านสำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับใด

 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาตรี ปริญญาเอก

4. คณะวิชาที่ท่านสำเร็จการศึกษา คือ.....

วิชาเอกหรือสาขาวิชา คือ.....

5. ท่านมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการทำข่าวเศรษฐกิจมาแล้วเป็นเวลา

 ต่ำกว่า 1 ปี 7-9 ปี 1-3 ปี 10 ปีขึ้นไป 4-6 ปี

6. ลักษณะการปฏิบัติงานของท่านในปัจจุบันภายในกองบรรณาธิการข่าวของสำนักงานหนังสือพิมพ์ อยู่ในลักษณะใด

 ผู้สื่อข่าว หัวหน้าข่าว วีไรเตอร์ บรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าวอาวุโส อื่นๆ โปรดระบุ..... รองหรือผู้ช่วยหัวหน้าข่าว

7. ในแต่ละสัปดาห์ท่านเขียนข่าวหรือบทความหรือบทวิเคราะห์ลงในหนังสือพิมพ์ของท่าน

จำนวนเท่าใด

1-2 ชิ้น

7-8 ชิ้น

3-4 ชิ้น

9-10 ชิ้น

5-6 ชิ้น

11 ชิ้นขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการใช้ข้อมูลข่าวสารในแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

8. ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ถ้าท่านต้องค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการเขียนข่าวหรือบทความ

ในแต่ละเรื่อง โดยเฉลี่ยท่านใช้เวลาค้นหานั้นเท่าไร

ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง

6 ชั่วโมงขึ้นไป

1-2 ชั่วโมง

ไม่เคยค้นหาข้อมูล

3-4 ชั่วโมง

ไม่แน่นอน โปรดระบุ.....

4-5 ชั่วโมง

9. ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้ใช้แหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ เพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการเขียนข่าวหรือบทความ โดยเฉลี่ยบ่อยครั้งเพียงไร

1-2 ครั้ง/สัปดาห์

8 ครั้งขึ้นไป/สัปดาห์

3-4 ครั้ง/สัปดาห์

ไม่ได้ใช้แหล่งข้อมูลข่าวสาร

5-6 ครั้ง/สัปดาห์

อื่นๆ โปรดระบุ.....

6-7 ครั้ง/สัปดาห์

10. เท่าที่ท่านได้ปฏิบัติงานในการเขียนข่าวหรือบทความทางเศรษฐกิจ ท่านนิยมค้นคว้า และใช้ข้อมูลหรือเอกสารภาษาใดต่อไปนี้ในสัดส่วนร้อยละเท่าไร (รวมแล้วได้ 100 %)

ภาษาไทย

ร้อยละ

ภาษาอังกฤษ

ร้อยละ

ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ

ร้อยละ

ตอนที่ 3 ปริมาณการแหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กรและภายในองค์กร

ตอนที่ 3.1 ปริมาณการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กร

ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารแต่ละประเภทจากแหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กรมากน้อยเพียงไร โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับปริมาณการใช้ที่เป็นจริงของท่านเพียงข้อเดียว

- ซึ่งระดับปริมาณการใช้ 5 หมายถึง ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารในปริมาณมากที่สุด
- 4 หมายถึง ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารในปริมาณมาก
- 3 หมายถึง ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารในปริมาณปานกลาง
- 2 หมายถึง ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารในปริมาณน้อย
- 1 หมายถึง ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารในปริมาณน้อยที่สุดหรือไม่เคยใช้เลย

โดยข้อคำถามจะเรียงเรียงไว้ในรูปแบบตาราง ซึ่งข้อความในแนวตั้งซ้ายมือสุด คือ แหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอก ได้แก่ ชื่อหน่วยงานต่างๆที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร ส่วนข้อความแนวนอนที่เป็นช่องเล็ก คือ รูปแบบของวัสดุข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้แก่ สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ ข่าวแจก รายงานประจำปี รายงานการประชุม วารสารภายใน ฐานข้อมูล การสัมภาษณ์ผู้บริหาร สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับรองที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่หน่วยงานจัดพิมพ์ขึ้นพิเศษตามกิจกรรมหรือความจำเป็น

ข่าวแจก หมายถึง ข้อมูลซึ่งรายงานเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น เพื่อแจกให้สื่อมวลชนเผยแพร่

รายงานประจำปี หมายถึง หนังสือของหน่วยงานต่างๆ ที่เสนอผลงานของหน่วยงานนั้นได้กระทำในรอบปี

รายงานการประชุม หมายถึง หนังสือหรือเอกสาร ที่เสนอหรือแถลงในการประชุมของหน่วยงาน

วารสารภายใน หมายถึง สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่มักเสนอเนื้อหาภายในหน่วยงานที่จัดทำขึ้น มีกำหนดออกที่แน่นอน

ฐานข้อมูล หมายถึง ข้อมูลข่าวสาร ที่ได้รับการประมวล หรือบันทึกในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องสืบค้นด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 3.2 ปริมาณการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายในองค์กร ได้แก่ ห้องสมุด หรือ ศูนย์ข้อมูลในสำนักงานหนังสือพิมพ์ของท่าน

ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้ใช้วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่มีบริการอยู่ในห้องสมุดหรือ ศูนย์ข้อมูลในสำนักงานหนังสือพิมพ์ของท่านแต่ละประเภทมากน้อยเพียงไร โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับปริมาณการใช้จริงของท่านเพียงช่องเดียว

รูปแบบวัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสาร	ปริมาณการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
กฤตภาคหรือแฟ้มข่าว.....					
รายงานที่ส่งมาจากหน่วยงานต่างๆ.....					
นิตยสาร / วารสาร.....					
หนังสือพิมพ์.....					
หนังสือ / ตำราวิชาการ.....					
ภาพต่างๆเช่น ภาพข่าว ภาพถ่าย.....					
ฐานข้อมูล.....					

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กรและภายในองค์กร

ต่อไปนี้เป็นข้อความ ซึ่งกล่าวถึง ปัญหาในการใช้ข้อมูลข่าวสารทั้งส่วนที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ขอให้ท่านช่วยพิจารณาปัญหาแต่ละข้อว่า ท่านประสบปัญหาในระดับใด ในจำนวน 5 ระดับ ซึ่งตัวเลขที่ปรากฏในช่องระดับปัญหา จะมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการใช้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสารในปริมาณมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการใช้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสารในปริมาณมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการใช้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสารปริมาณปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาการใช้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสารปริมาณน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการใช้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสารปริมาณน้อยที่สุด
หรือไม่มีปัญหาเลย

ตอนที่ 4.1 ปัญหาการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กร

ปัญหาการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กร	5	4	3	2	1
1. การจัดเก็บและเรียบเรียงเอกสาร ในหน่วยงานภายนอกไม่เป็นระบบที่ดีที่สามารถค้นหาได้ง่าย.....					
2. วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่มีบริการในหน่วยงานภายนอก จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วน ขาดความต่อเนื่อง....					
3. วัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่มีบริการในหน่วยงานภายนอก มีเนื้อหาข้อมูลน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ.....					
5. หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่ให้ข้อมูลที่ไม่เป็นกลาง มักเอนเอียงไปในประโยชน์ ของหน่วยงานนั้นมากกว่าเสนอข้อมูลตามจริงทั้งหมด ทำให้ข้อมูลที่ได้ขาดความน่าเชื่อถือ.....					
6. สถานที่ตั้งของหน่วยงานภายนอก ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ อยู่ไกลเกินไป เดินทางไปใช้บริการไม่สะดวก.....					
7. มักไม่ได้รับความร่วมมือและความสะดวกจากผู้ให้บริการด้านข้อมูลในหน่วยงานภายนอกเท่าที่ควร					
8. หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่ มีขั้นตอนในการให้บริการข้อมูลที่ยุ่งยาก ใช้เวลานาน.....					
9. หน่วยงานภายนอกมักปกปิดหรือไม่เผยแพร่ข้อมูลสำคัญบางประเภทซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้เขียนข่าวหรือบทความ.....					
10. หน่วยงานภายนอกของเอกชน ที่เป็นแหล่งข้อมูลบางแห่ง เรียกเก็บค่าบริการข้อมูลค่อนข้างสูง.....					
11. หน่วยงานภายนอกของราชการที่เป็นแหล่งข้อมูลบางแห่งเรียกเก็บค่าบริการข้อมูลค่อนข้างสูง.....					
12. หน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการ เช่น ซีร็อก แฟกซ์ ...					

ปัญหาการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กร	5	4	3	2	1
13. หน่วยงานภายนอกไม่มีสถานที่ให้บริการข้อมูลอย่างเป็นสัดส่วนเฉพาะ.....					
14. หน่วยงานภายนอกขาดหน่วยงานที่ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูล.....					

4.2 ปัญหาการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารภายในองค์กร หรือ

ปัญหาการใช้สารสนเทศภายในองค์กร	5	4	3	2	1
1. การจัดเก็บและเรียบเรียงเอกสาร ในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. ไม่เป็นระบบที่ดีที่สามารถค้นหาได้ง่าย.....					
2. วารสาร น.ส.พ. แฟ้มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. จัดเก็บไว้ไม่ครบถ้วนขาดความต่อเนื่อง.....					
3. วารสาร น.ส.พ. แฟ้มข่าว ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. มีจำนวนน้อยไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการ.....					
4. หนังสือ/ตำราวิชาการ ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. มีจำนวนน้อยไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการ.....					
5. หนังสือ/ตำราวิชาการ ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. มีเนื้อหาเก่า ไม่ทันสมัยจึงไม่สามารถนำมาประกอบการเขียนข่าวหรือบทความได้ดีนัก.....					

ปัญหาการใช้สารสนเทศภายในองค์กร	5	4	3	2	1
6. แฟ้มข่าวที่ให้บริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. จัดเก็บล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน.....					
7. หนังสือ ตำรา วารสาร ที่มีบริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. ไม่ตรงกับความต้องการใช้เพื่อประกอบการเขียนข่าว.....					
8. ศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. ได้รับวัสดุที่ให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น วารสาร หนังสือ ตำรา ล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการ.....					
9. การจัดหัวเรื่องหรือหมวดหมู่ของแฟ้มข่าว ที่ให้บริการในศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. สื่อความหมายไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ					
10. เจ้าหน้าที่บริการของศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. ไม่ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก ทำให้สืบค้นหรือค้นหาข้อมูลได้ล่าช้า.....					
11. ศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. ยังไม่มีระบบการจัดการด้านการอำนวยความสะดวกเช่น ซีร็อกซ์ ยืม-คืน ที่ดีพอ.....					
12. ศูนย์ข้อมูลสำนักงาน น.ส.พ. มีบุคลากรจำนวนน้อย ทำให้บริการไม่ดี ล่าช้า.....					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ- ชื่อสกุล	นางสาวสวินยา นุ่นพันธ์
วันเดือนปีเกิด	21 มกราคม 2513
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	71/42 หมู่ 1 ซอยสามัคคี ถนนติวานนท์ ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่	ผู้สื่อข่าว
สถานที่ทำงาน	บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) 12 เทศบาลนฤมาล แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	วทบ.(คหกรรมศาสตร์) จาก สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2535	นศ.บ.(นิเทศศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2540	ศศม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร